

Strategický rámec priorit MAP do roku 2023

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

1. Vize

Globální cíl: Inovovat předškolní a základní vzdělávání, které povede ke zvýšení dostupnosti, kvality a inkluzivnosti škol a k uplatnění absolventů na současném trhu práce.

VIZE

Dostupné školy, disponující dostatečnou kapacitou i materiálovým vybavením, s kvalitním vzdělávacím systémem, jenž jsou školy schopny průběžně vyhodnocovat a evaluovat. Kvalitní pedagogové a poradenští pracovníci, kteří jsou schopni předávat dětem a žákům aktuální poznatky nejen pro současný trh práce, ale i jako trvalou hodnotu pro rozvoj plnohodnotného života v současné společnosti.

Inkluzivní školy a školská zařízení, otevřené všem dětem a žákům bez ohledu na jejich zdravotní či sociální stav, jež jsou dostatečně materiálově i personálně vybaveny pro adekvátní aplikaci podpůrných opatření, směřující k podpoře začlenění dětí a žáků se specifickými potřebami nejen, v rámci výuky, ale i v době mimo vyučování.

Rozvoj kvalit osobnosti i klíčových kompetencí dětí a žáků tak, aby byli v dostatečné šíři dostatečně vědomostně i dovednostně vybaveni pro další studium na vyšších stupních škol s přihlédnutím k jejich schopnostem a osobnostním charakteristikám.

Důraz na podporu dětí a žáků v těch **klíčových kompetencích a osobnostních kvalitách, které jim lépe pomohou uplatnit se na současném trhu práce,** jenž se v současné době potýká s nedostatkem kvalitních odborníků v technických a přírodovědných oborech na všech stupních dosaženého vzdělání, a dále v oblasti samostatného podnikání, které může do budoucna dětem a žákům zajistit vhodný způsob obživy a uplatnění se ve společnosti.

2. Popis zapojení aktérů

Do tvorby dokumentu MAP jsou zapojeny tyto skupiny:

Pedagogičtí pracovníci

Pedagogičtí pracovníci jsou zapojení do pracovních skupin, které mají přímý vliv na tvorbu dokumentu – na stanovení klíčových problémů, stanovení priorit, cílů.

Pedagogičtí pracovníci budou v projektu zapojeni i v dalších aktivitách, např. vzdělávání.

Vedoucí pracovníci škol

Do činnosti realizačního týmu je zapojen vedoucí pracovník školy jako odborník z praxe. Svým působením v týmu má přímý vliv na tvorbu dokumentu. Další vedoucí pracovníci škol jsou do projektu zapojováni konzultacemi se zástupci MAS, kteří jsou členy realizačního týmu a přenáší na ně informace ze strany ředitelů škol.

Vedoucí pracovníci škol jsou zapojeni do pracovních skupin, které jsou tematicky rozdělené a které se vždy věnují své oblasti při tvorbě dokumentu MAP.

Několik vedoucích pracovníků škol se účastní řídicího výboru MAP. Touto cestou mohou ovlivnit tvorbu dokumentu MAP.

Všichni vedoucí pracovníci škol mají možnost účastnit se workshopů k MAP. Zatím proběhl úvodní workshop, kam byli pozváni zástupci všech dotčených škol v území. Vedoucí pracovníci zde byli seznámeni s projektem MAP, výsledky agregovaných dat, na kterých se podíleli, byli informováni o speciálních webových stránkách pro projekt, kde se můžou seznamovat s průběžnými podklady a připomínkovat je.

Vedoucí pracovníci budou v projektu zapojeni i v dalších aktivitách, např. vzdělávání.

Pracovníci a dobrovolní pracovníci organizací působících v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání

Členem realizačního týmu je zástupce neformálního vzdělávání, který zpracovává část dokumentu věnující se neformálnímu vzdělávání. Zároveň se zapojuje do činnosti pracovních skupin.

Rovněž v oblasti environmentálního vzdělávání či dalších oblastí spolupracujeme při tvorbě dokumentu na definování problémů, potřeb a cílů s touto skupinou, i když zástupci nejsou přímo členy pracovních skupin.

Součástí řídicího výboru jsou i zástupci neformálního vzdělávání.

Pracovníci popularizující vědu a kurikulární reformu

Podstatnou roli v tvorbě dokumentu má odborný konzultant z Univerzity Palackého v Olomouci. Dohlíží na správný vývoj dokumentu, metodicky vede činnost realizačního týmu a pracovních skupin.

Součástí každé pracovní skupiny je vždy zástupce Univerzity Palackého v Olomouci – odborník na danou problematiku.

Rodiče dětí a žáků

Aktivní rodiče se zapojí do tvorby dokumentu MAP prostřednictvím své účasti v pracovních skupinách a řídicím výboru. V tomto případě mohou tvorbu dokumentu ovlivnit již od začátku. Další rodiče, zejména členové SRPŠ, budou o projektu informováni řediteli škol a s dokumenty se budou moci seznámit prostřednictvím webových stránek, kde bude zveřejněna pracovní verze dokumentu MAP a následně mohou realizačnímu týmu zaslat své připomínky.

Veřejnost

Veřejnost bude oslovena formou informační kampaně prostřednictvím internetových stránek škol a zřizovatelů škol. Pracovní verze dokumentu MAP bude zveřejněna a následně se k ní může veřejnost v určitém časovém úseku vyjádřit.

Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice

Součástí realizačního týmu jsou zaměstnanci veřejné správy. Jedná se především o zástupce odboru školství na magistrátu, kteří mají dlouholeté zkušenosti s danou problematikou. Ve funkci věcného manažera mají přímý vliv na tvorbu dokumentu.

Zástupci zřizovatelů škol (úředníci i volení zástupci) působí v řídicím výboru, který je vrcholným orgánem celého projektu, který se k dokumentu vyjadřuje, projednává jej a na závěr schvaluje. Zástupci zřizovatelů škol mimo město Olomouce jsou do projektu zapojováni prostřednictvím konzultací se zástupci MAS, kteří jsou členy realizačního týmu.

3. Popis priorit a cílů

Prioritní oblast rozvoje 1: Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

- Specifický cíl 1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol
- Specifický cíl 1.1.2 Zvýšení kapacit základních škol
- Specifický cíl 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol
- Specifický cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol
- Specifický cíl 1.1.5 Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol
- Specifický cíl 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

- Specifický cíl 1.2.1 Testování klimatu škol a hodnocení mateřských škol a základních škol zřizovatelem
- Specifický cíl 1.2.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků a podpora autoevaluace mateřských a základních škol
- Specifický cíl 1.2.3 Podpora vzájemné spolupráce mateřských a základních škol směrem k budování znalostních kapacit
- Specifický cíl 1.2.4 Podpora spolupráce mateřských a základních škol s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

- Specifický cíl 1.3.1 Inovace a tvorba vzdělávacích programů učitelství pro mateřské a základní školy na základě analýz potřeb regionu
- Specifický cíl 1.3.2 Vzájemná spolupráce škol při výměně zkušeností dobré praxe

Strategický cíl 1.4 – Podpora kurikulární reformy

- Specifický cíl 1.4.1 Inovace školních vzdělávacích programů v mateřských a základních školách na základě potřeb regionu

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

- Specifický cíl 1.5.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství
- Specifický cíl 1.5.2 Podpora výchovného poradenství
- Specifický cíl 1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)

Prioritní oblast rozvoje 2: Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.1 – Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

- Specifický cíl 2.1.1 Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem
- Specifický cíl 2.1.2 Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov

Strategický cíl 2.2 – Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ

- Specifický cíl 2.2.1 Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek

Strategický cíl 2.3 – Systémová podpora asistentů pedagoga

- Specifický cíl 2.3.1 Další vzdělávání asistentů pedagoga
- Specifický cíl 2.3.2 Systém finanční podpory asistentů pedagoga

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

- Specifický cíl 2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním
- Specifický cíl 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním
- Specifický cíl 2.4.3 Podpora nadaných žáků
- Specifický cíl 2.4.4 Podpora integrace cizinců do škol

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

- Specifický cíl 2.5.1 Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ
- Specifický cíl 2.5.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, SVČ a NNO pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření

Prioritní oblast rozvoje 3: Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

- Specifický cíl 3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti
- Specifický cíl 3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti

- Specifický cíl 3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti
- Specifický cíl 3.1.4 Podpora spolupráce škol a knihoven

Strategický cíl 3.2 – **Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků**

- Specifický cíl 3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti
- Specifický cíl 3.2.2 Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti
- Specifický cíl 3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti
- Specifický cíl 3.2.4 Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky

Strategický cíl 3.3 – **Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků**

- Specifický cíl 3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí
- Specifický cíl 3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí
- Specifický cíl 3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků
- Specifický cíl 3.3.4 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol

Strategický cíl 3.4 – **Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků**

- Specifický cíl 3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí
- Specifický cíl 3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí
- Specifický cíl 3.4.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 – **Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků**

- Specifický cíl 3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy
- Specifický cíl 3.5.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy
- Specifický cíl 3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy
- Specifický cíl 3.5.4 Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy

Strategický cíl 3.6 – **Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků**

- Specifický cíl 3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
- Specifický cíl 3.6.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
- Specifický cíl 3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření
- Specifický cíl 3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – **Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků**

- Specifický cíl 3.7.1 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol
- Specifický cíl 3.7.2 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol
- Specifický cíl 3.7.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí

Prioritní oblast rozvoje 4: Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – **Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků**

- Specifický cíl 4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy

- Specifický cíl 4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy
- Specifický cíl 4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech
- Specifický cíl 4.1.4 Podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny)
- Specifický cíl 4.1.5 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu
- Specifický cíl 4.1.6 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy

Strategický cíl 4.2 – **Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků**

- Specifický cíl 4.2.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě
- Specifický cíl 4.2.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě
- Specifický cíl 4.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků
- Specifický cíl 4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě do ŠVP na základních školách
- Specifický cíl 4.2.5 Testování žáků v oblasti podnikatelských kompetencí

Strategický cíl 4.3 – **Rozvoj kariérového poradenství na základních školách**

- Specifický cíl 4.3.1 Rozvoj školských poradenských pracovišť

3.1 Prioritní oblast rozvoje 1

<h4>1. Dostupnost a kvalita škol</h4>
<p>Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště</p>
<p>Specifický cíl 1.1.1 Zvýšení kapacit mateřských škol</p>
<p>Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):</p> <p>Ve sledovaném období (2011 – 2015) bylo zřizováno v řešeném území 98 mateřských škol (MŠ) obcemi, 5 MŠ krajem, 1 MŠ registrovanou církví, 1 MŠ Univerzitou Palackého Olomouc a 10 MŠ dalšími zřizovateli. Uvedené MŠ navštěvovalo v roce 2015 celkem 6 427 dětí. Vzhledem k narůstajícím počtům narozených dětí rozšiřovali jednotliví zřizovatelé kapacity svých MŠ v rámci prostorových a finančních možností.</p> <p>Novela školského zákona ukládá povinnou docházku do MŠ poslední rok před nástupem do ZŠ a současně umístování dětí mladších 3 let. Lze předpokládat, že děti předškolní již MŠ navštěvují téměř ve 100 %, v tomto ohledu by tedy novela neměla výrazně ovlivnit počet neumístěných dětí. V návaznosti na nově vzniklou povinnost obcí zajistit místa v MŠ pro děti mladší 3 let a pro všechny děti předškolního věku není, přes plánované rozšiřování kapacity MŠ, stále dostatek volných míst v MŠ.</p> <p>Je tedy nutno zajistit takové podmínky, aby přijetí dětí do MŠ bylo dostupné pro všechny rodiny, které o umístění dítěte do MŠ mají zájem, a aby byly naplněny požadavky školského zákona na postupné vytváření nárokových míst pro jednotlivé věkové skupiny. Záměry na rozšíření kapacit MŠ v území řešeném MAP - rozšíření kapacit je plánováno buď rekonstrukcí stávajících prostor MŠ, nebo přístavbami (podrobněji viz seznam projektových záměrů – Investiční priority).</p> <p>Současně s budováním kapacit škol vzniká i adekvátní potřeba budování dětských sportovišť, zahrad pro nová oddělení mateřských škol. Kromě samotných stavebních investic ke zvýšení kapacity MŠ, které povedou ke zlepšení prostorových a estetických podmínek předškolního vzdělávání, je cílem i zvyšování úrovně výchovně vzdělávacího procesu v mateřských školách v souladu se Strategickým cílem MAP ORP Olomouc Evaluace průběhu vzdělávání.</p>
<p>Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:</p> <p>Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP <i>Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita.</i></p>
<p>Indikátor:</p> <p>počet míst, o které byla navýšena kapacita, počet dětí, kterých se opatření týká, počet mateřských škol, kterým se díky rekonstrukcím zlepšily podmínky pro vzdělávání dětí, počet rodin, kterým bude nabídnuta péče o děti (a tím umožněno zapojení obou rodičů do zaměstnání).</p>

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.2 Zvýšení kapacit základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Dostatečná kapacita základních škol je jedním z hlavních cílů MŠMT v regionálním školství – nejde pouze o jednorázovou podporu, ale o nastavení dlouhodobého systému podpory.

Předpokládáme, že i v nadcházejících pěti letech bude podle demografického vývoje do škol v ORP Olomouc nastupovat vysoký počet dětí. I když dle kapacit zapsaných do rejstříku škol se zdá být kapacita základních škol (ZŠ) dostatečná, tyto údaje nemusí odpovídat skutečnosti, a to zejm. se vznikem počítačových učeben či odborných učeben, které nelze využívat jako kmenových tříd, což má za následek snížení reálné kapacity. Dalším důvodem nedostatečného počtu tříd je zřizování nových oddělení školních družin. Tato potřeba vzniká s rostoucím počtem žáků ve školách.

Nedostatek kapacity ZŠ nevzniká v rámci území rovnoměrně. Podle hustoty zástavby, druhu zástavby, věkové struktury obyvatel, příp. také místa výkonu práce může být v obcích nebo částech města na straně jedné nedostatek kapacity, na straně druhé v jiných obcích a částech města bude kapacita volná. Rodičům ze spádových obvodů s nedostatečnou kapacitou základní školy mohou být nabídnuté školy s volnou kapacitou. Také na základě legislativních změn v oblasti inkluze a s ohledem na migraci obyvatel vznikají vyšší potřeby na počet míst v základních školách a je nutné zajistit takovou kapacitu základních škol, aby bylo základní vzdělávání v souladu se zákonem umožněno všem dětem.

Na základě výše uvedeného předpokládáme, že celková kapacita základních škol na území ORP Olomouc nebude dostatečná.

Cílem opatření je navýšit kapacitu základních škol vybudováním odborných učeben výstavbou, přístavbou nebo vestavbou (podle možností a období původní výstavby škol) tak, aby nedošlo k omezení počtu kmenových tříd, příp. tak, aby odborná učebna mohla být zároveň využívána jako učebna kmenová, a to v takové podobě, aby mohla být využívána i žáky se specifickými potřebami (zahrnuje i případné bezbariérové úpravy a vybavení kompenzačními pomůckami). V souvislosti s tímto opatřením je potřeba provést změnu zápisu v rejstříku škol, a to ne pouze u škol s nově vybudovanými odbornými učebnami, ale u všech škol zjistit reálnou kapacitu a nastavení reálné – skutečné kapacity je nutné provést v součinnosti s hygienickou stanicí.

Navýšením kapacity ZŠ v rámci odborných/kmenových učeben, a tudíž možností přijmout do školy více žáků, vzrůstá zároveň adekvátní potřeba rozšíření kapacit školních družin a počtu míst v jídelnách škol. Proto je nezbytné provést rovněž stavební úpravy a rekonstrukce školních družin a jídelen (tuto potřebu deklarovalo v agregovaných datech

MŠMT 58,6 % škol ORP Olomouc).

Rozvoj kapacit základních škol je v souladu s cíli na národní úrovni a s programovým prohlášením koaliční vlády. Rozvoj kapacit základních škol je podporovaný zejména v obcích se sociálně vyloučenou lokalitou, do které spadá také Olomouc.

Rozvoj kapacit základních škol v souvislosti se zřizováním odborných učeben pro rozvoj polytechnických dovedností je také v souladu s Konceptí rozvoje školství statutárního města Olomouce.

Z agregovaných výsledků šetření MŠMT vyplývá zájem škol o stavební úpravy – potřeba výstavby a přístavby základních škol v území ORP Olomouc se umístila na 5. místě – 32 škol vyjádřilo potřebu výstavby a přístavby, což je 55,2 % z celkového počtu škol, které se šetření zúčastnily. Stavební úpravy a vybavení na podporu podnikného venkovního prostředí deklarovalo 87,9 % škol v ORP Olomouc, přičemž prioritizaci této oblasti v prvních letech (2016-2018) deklarovalo 62,1 % škol. Ostatní rekonstrukce, udržovací práce a modernizace pláště budov uvedlo 74,1 %. Stavební úpravy a rekonstrukce školních jídelen, družin, klubů 58,6 % škol a stavební úpravy a rekonstrukce kmenových tříd pak 56,9 %. Z pohledu priorit k realizaci v letech 2016–2018 se výstavba a přístavba ocitá hned na 3. místě – 26 škol, tj. 44,8 %, považuje za potřebné realizovat toto opatření v prvních letech projektu. V porovnání s Českou republikou byla výstavba a přístavba v ORP Olomouc realizována v uplynulých 5 letech ve větší míře – ČR 5,7%, ORP 6,9%.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, neboť umožňuje vytvoření kapacit i pro začlenění žáků v souvislosti s novelou školského zákona v oblasti společného vzdělávání.

Indikátor: počet nově vybudovaných odborných učeben, kapacita odborných učeben, počet odborných učeben s dvojitým využitím, nově vzniklá kapacita získáním odborných učeben.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Všechny děti potřebují pro svůj zdravý vývoj podnětné, bezpečné a přátelské prostředí. Mají-li být tyto požadavky v předškolních institucích zajištěny, je nutné respektovat podmínky stanovené v rámci platného předškolního kurikula.

Potřebný rozvoj infrastruktury MŠ v ORP Olomouc se dá rozdělit do následujících specifických skupin podle oblasti podpory rozvoje:

1. podpora podnětného vnějšího prostředí

Budování této infrastruktury v MŠ podporuje pohybové aktivity dětí a je především zaměřena na zahrady MŠ, které jsou v mnoha případech nedostatečně vybavené nebo je vybavení zastaralé. Kromě toho je nutné, v návaznosti na novelizaci školského zákona, zajistit pro zahrady MŠ hrací prvky vhodné pro děti mladší 3 let. Rovněž ošetření a výsadba zeleně je nedílnou součástí podnětného a bezpečného venkovního prostředí. Součástí modernizací a budování zahrad je také tvorba přírodních učeben a dílniček, které podporují rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání.

2. podpora podnětného vnitřního prostředí

Modernizace vnitřních prostor MŠ, vybudování dílniček a vybavení mateřských škol didaktickými pomůckami podporuje rozvoj výchovy a vzdělávání dětí. Vybavení prostor (tělocvičen) pro pohybové aktivity dětí neodpovídá vždy novým trendům a je často zastaralé. Pohybové aktivity tvoří nedílnou součást denního programu v MŠ a jsou důležitým motivačním prvkem pro děti k utváření pozdějšího zájmu o sport a pohyb vůbec. Je tedy nutné modernizovat vybavení tělocvičen a také doplnit náčiním vhodným pro děti mladší 3 let.

3. rozvoj ICT

V oblasti ICT v MŠ se jedná o vybavení tříd interaktivními tabulemi či tablety, které podporují vzdělávání názorností a vizualizací vzdělávacího tématu. Při práci s interaktivní tabulí jsou děti aktivně vtahovány do plnění jednoduchých zadání a hledání správných řešení úkolů, odpovídajících jejich věku. Využitelnost ICT je v MŠ široká, včetně využití k výuce základů cizího jazyka. Přestože se některé MŠ již staly vzdělávacími centry v oblasti ICT pro další učitelky mateřských škol, není vybavenost odpovídající technikou ve všech MŠ dostatečná. MŠ nemají k dispozici počítače ani pro pedagogy k jejich vlastnímu vzdělávání, ani k přípravě na vzdělávání dětí.

4. bezbariérové úpravy mateřských škol

Stavební bezbariérové úpravy vstupních prostor a interiérů MŠ jsou nezbytným předpokladem pro zařazení nejen dětí s tělesným postižením do běžných mateřských škol, ale umožňují rovněž přístup do mateřské školy rodičům, kteří mají rovněž tělesný handicap a současně každodenně pečují o své dítě a o rodinu. Mohou se tak účastnit všech akcí

v MŠ stejně jako ostatní rodiče, a podporovat tak své dítě v jeho aktivitách.

5. kompensační/speciální pomůcky

Mateřské školy mají nedostatek kompenzačních a didaktických pomůcek pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou pro vzdělávání dětí se SVP velmi podstatné a bez nichž není možné zajistit plnohodnotný rozvoj dovedností dětí.

6. ostatní infrastruktura

Ostatní infrastrukturu tvoří modernizace kuchyněk pro výdej stravy, rekonstrukce kmenových tříd, včetně nových podlah a výměna střešní krytiny.

Součástí budování infrastruktury MŠ je také pořízení vybavení k rozvoji příznivého klimatu a prostředí a didaktických pomůcek na podporu moderních vzdělávacích metod v mateřských školách.

Požadavek na vybavení vnitřního prostředí (jedná se zejména o vybavení tříd, heren, tělocvičen) je v pořadí priorit ve výstupu z šetření realizovaném MŠMT na prvním místě – potřebu vyplnilo 62 MŠ, tj. téměř 84 % mateřských škol. Potřeba vybavení tříd a heren zahrnuje také vybavení pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V MŠ zcela chybí bezbariérový nábytek.

Další oblasti na pořízení vybavení je oblast pomůcek pro potřeby vzdělávání. Jedná se o pořízení interaktivních tabulí, didaktických pomůcek běžných a pro děti se SVP, audiovizuální technikou, ale také výpočetní technikou pro pedagogy a vybavení pro polytechnické vzdělávání. Z údajů MŠMT vyplývá 75,7% zájem škol o vybavení výpočetní technikou pro potřeby pedagogických pracovníků a 73,0 % škol deklaruje zájem o pořízení nových didaktických pomůcek, 63,5 % škol pak o interaktivní tabuli, stejné procento požaduje nákup pomůcek pro děti se SVP.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl má přímou vazbu Opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita* a podporuje doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání*.

Indikátor: počet dětí, pedagogů, počet dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, počet podpořených mateřských škol, počet modernizovaných tříd, počet MŠ vybavených didaktickými pomůckami.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Aby bylo dosaženo celkového rozvoje školy, je nutné současně se vzdělávacím rozvojem budovat infrastrukturu, která podněcuje vytváření příznivého prostředí a klimatu školy. Žáci, zaměstnanci školy, rodiče, veřejnost vnímají školu jako celek, nezaměřují se pouze na vybavenost tříd a kvalitu vzdělávání. První dojem ze školy v nich zanechává celkový vnější vzhled a následně vnitřní prostory a systém vzdělávání.

V rámci infrastruktury je třeba na školách (do)vybudovat: odborné učebny na podporu polytechnického a přírodovědného vzdělávání, vč. cvičných kuchyněk, učebny cizích jazyků na podporu rozvoje aktivního používání cizího jazyka, učebny ICT (příp. výměna techniky), podnětné vnitřní prostředí zahrnující vybavenost kmenových tříd, vytvoření vzdělávacích prostor také v chodbách a ostatních komunikačních prostorách, nové třídy školních družin, moderní prostředí školních kuchyní s moderním velkokuchyňským zařízením, knihovny a informační centra a budovat ostatní infrastrukturu vyžadující současný stav budov škol.

Potřeba základních škol nevzniká pouze v oblasti stavebních investic, ale také v modernizaci vybavení kmenových a odborných učeben, školních družin a školních jídelen, tělocvičen, knihoven a také v pořízení bezbariérového nábytku, přístrojů a elektrotechniky pro žáky se SVP. ZŠ mají také mnohdy zastaralou výpočetní techniku a na jejich obnovu nemají dostatek finančních prostředků. Podpora by měla být také namířena na obnovu a doplnění počítačových učeben a současně s tím také pořízení interaktivních tabulí. Neméně důležitou oblastí jsou didaktické pomůcky, které je nutné také v základních školách modernizovat a doplnit. Ve školách je nedostatek didaktických pomůcek pro žáky se SVP.

ZŠ v ORP si tyto potřeby uvědomují, neboť z agregovaných dat MŠMT vyplynulo, že 86,2 % škol deklaruje potřebu pořízení interaktivní tabule nebo softwaru pro ICT techniku, 84,5 % potřebuje vybavení počítačové učebny, 81,0 % stojí o nákup nových didaktických pomůcek, 75,9 % požaduje vybavení mobilní počítačové učebny a 72,4 % materiálové vybavení kmenových tříd.

Rozvoj materiálového vybavení ZŠ v řešeném území MAP je nezbytné podporovat zejména v oblastech (za předpokladu respektování zajištění bezbariérového přístupu):

1. polytechnické vzdělávání

V současné době je v ZŠ systematicky realizováno polytechnické vzdělávání žáků. Podpora polytechnického vzdělávání probíhá až na národní úrovni. Aby bylo možné polytechnické vzdělávání rozvinout na praktickou činnost, je nutné vybudovat ve školách odborné učebny, a to jak dílenské a cvičné kuchyňky, tak také přírodovědné laboratoře. Současně je nutné odborné učebny také vybavit odpovídajícím zařízením a pomůckami.

2. výuka cizích jazyků

Jazykové vzdělávání je dnes povinnou a běžnou součástí ŠVP. Rozvoj jazykových kompetencí je podporován na národní úrovni. Kromě zvládnutí základů cizího jazyka je nutné se zaměřit zejména na konverzaci a nácvik praktických dovedností, které vyžadují potřebné materiálové zabezpečení. Ve školách je potřeba (do)vybudovat jazykové učebny s moderním vybavením, tzv. jazykové laboratoře. Jazykové laboratoře podporují rozvoj konverzace, pomáhají žákům překonat ostych při dialogu, učitel má možnost zapojit do dialogu vybrané žáky a ostatní žáci pracují samostatně na zadaných úkolech.

3. rozvoj ICT

Počítačové a interaktivní učebny jsou již neodmyslitelnou součástí vybavení škol a využívání ICT techniky ve výuce nabývá stále většího významu. V posledních letech si školy vybudovaly z dotačních programů počítačové a interaktivní učebny, ale počet učeben vybavených moderní technikou je žádoucí neustále rozšiřovat, aby všichni pedagogové měli možnost zatraktivnit svoji výuku kombinací různých metod a mohli nabídnout žákům možnost aktivního zapojení do výuky právě prostřednictvím moderních výukových metod a techniky a vedli je k samostatnému řešení úkolů a hledání správných odpovědí na otázky. Kromě malého počtu učeben vybavených ICT technikou, je tato technika, vzhledem k rychlému vývoji novinek, již opotřebovaná a zastaralá. Pozornost v této oblasti je tedy nutné v ZŠ zaměřit na rozšiřování počtu počítačových učeben a učeben vybavených interaktivní technikou a současně na postupnou modernizaci vybavení.

4. rozvoj podnětného vnitřního prostředí

Odpovídající vybavení tříd, dostatek didaktických pomůcek, vytváření tematických koutků v komunikačních prostorách škol (chodby, vestibuly apod.) k podpoře vzdělávacích aktivit jako je např. floristika k podpoře přírodovědných kompetencí, podpora podnikavosti jako podpora finančních kompetencí, nakladatelství či školní knihovny jako podpora čtenářských dovedností – to vše tvoří vnitřní prostředí, které napomáhá vytvářet přátelské klima školy a podporovat u žáků rozšiřování znalosti a dovednosti žáků. Všechny výše popsané atributy vnitřního prostředí jsou v současné době ve školách nedostatečné a je nutné zaměřit se na úpravy interiérů škol a na obnovu a pořízení nových didaktických pomůcek.

5. podpora rozvoje školních družin a školních jídelen

S vyšším počtem žáků v základních školách vzniká potřeba více tříd pro **školní družiny**. Třídy školních družin jsou v současné době zřízené většinou v kmenových třídách a mohou být využívány z kapacitních důvodů zejména žáky nejnižších ročníků, přestože i rodiče žáků čtvrtých, pátých tříd by měli zájem využívat služby družiny pro jejich dítě např. z důvodu pracovní vytíženosti a potřeby zajistit pro své dítě bezpečné a podnětné prostředí po dobu jejich nepřítomnosti. Samostatné třídy přizpůsobené činností školní družiny již v základních školách téměř nejsou. V souladu s předpokládaným demografickým vývojem bude také počet žáků ve školních družinách narůstat a její současná kapacita bude nedostatečná. Je tedy zřejmé, že do budování infrastruktury základních škol je potřeba zařadit také budování tříd školních družin.

Z šetření projektovým námětů v ORP vyplynula také potřeba **modernizace školních jídelen**. Příprava stravy a stravování žáků v čistém, hygienickém a moderním prostředí je základem zdravého stravování.

6. knihovny a informační centra

Knihovny a informační centra podporují rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností žáků a v některých školách jsou již zřízeny školní knihovny, které mohou využívat žáci s pedagogy jak ve vyučování, tak i mimo vyučování, a tyto knihovny jsou

často i místem pořádání jiných vzdělávacích akcí (přednášky pro žáky, divadelní představení apod.). Kromě podpory čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností podporují tato místa svým zaměřením eliminaci sociálně patologických jevů u žáků. Z uvedených důvodů je potřebné zaměřit se ve školách na vybudování čtenářských klubů a informačních center.

7. ostatní infrastruktura

Ostatní infrastruktura zajišťuje celkový dobrý stav budov. Tvoří ji rekonstrukce budov, podlah, přístavba šaten, výměna střešních krytin, rekonstrukce elektroinstalace, opatření k odstranění vlhkosti starých budov.

Rozvoj infrastruktury škol je v souladu s cíli na národní, krajské a obecní úrovni. V rámci šetření potřeb ve vzdělávací oblasti provedlo MŠMT také šetření ke zjištění nedostatečné infrastruktury a vybavení základních škol.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí Opatření MAP *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, podporuje doporučená opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a podporuje volitelná opatření v oblasti *digitálních kompetencí a aktivního používání cizího jazyka*.

Indikátor: počet odborných učeben, počet cvičných kuchyněk, počet knihoven s čtenářskými kluby a informačních center, počet počítačových učeben, počet učeben cizích jazyků, počet tříd školních družin, počet modernizovaných školních jídelen – kuchyní, počet komunikačních prostor vybavených pro rozvoj vzdělávání.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.5 Energetická úsporná opatření mateřských a základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Mateřské a základní školy vynakládají nemalé finanční prostředky z rozpočtu zřizovatelů na zajištění provozu. Již v předešlém plánovacím období byly pro snížení provozních nákladů využity finanční prostředky zejména z Operačního programu Životní prostředí na snížení energetické náročnosti budov škol. Stěžejní opatření spočívala v zateplení pláště budov a ve výměně oken, příp. také v zateplení střech a půdních prostor.

Provedená opatření umožnila školám a zřizovatelům zaměřit pozornost na další údržbu objektů, kterou bylo možné financovat z uspořené náklady na energiích. Energetická opatření vykazují úsporu zejména v oblasti vytápění objektů a jsou v souladu s efektivním využíváním zdrojů konečnými spotřebiteli. Energetická úsporná opatření pomáhají vytvářet celkové kulturní prostředí školy a následně působí také na klima školy.

Opatření je v souladu se státní politikou ČR v oblasti životního prostředí, která podporuje úsporu energií.

V dalším období je potřeba pokračovat v energetických opatřeních, aby bylo možné dosáhnout 100 % zajištění budov na těch školách, na kterých je možné tato opatření realizovat (ne na všech budovách je to možné, např. historické budovy apod. je třeba z realizace opatření vyjmout) proti únikům energií a pomoci tak naplňovat státní politiku ochrany životního prostředí.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl nemá přímou vazbu na povinná a doporučená opatření MAP. Opatření napomáhá vytvářet celkové kulturní prostředí školy.

Indikátor: počet škol, na nichž byla energetická opatření realizována, počet žáků a zaměstnanců škol.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.1 – Podpora motivace k využívání kapacit škol v místě bydliště

Specifický cíl 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zájmové vzdělávání stejně jako neformální vzdělávání tvoří nedílnou součást procesu celoživotního učení. Protože se v posledních letech zvyšuje zájem o mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a mládeže, je nutné, aby školy, SVČ a NNO na tuto skutečnost reagovaly a v období několika příštích let se na zvýšený zájem o volnočasové aktivity ze strany dětí a mládeže připravily.

Cílem bude rozvíjet materiálně-technické zázemí pro rozšíření nabídky volnočasových aktivit, jednak dle přání a zájmu ze strany dětí a mládeže, a jednak podle potřeb území ORP Olomouc. Zájmové vzdělávání bude realizováno zejména prostřednictvím krajského pracoviště pro neformální vzdělávání, Domu dětí a mládeže (DDM), a dále dalších SVČ a NNO v ORP.

Záměr rozšíření spektra zájmového vzdělávání je doložen zájmem dětí a mládeže o volnočasové činnosti, jak lze vyčíst např. ze statistik Domů dětí a mládeže, kdy se od roku 2010 do roku 2015 zvýšil počet dětí a mládeže v zájmových útvarech z 1720 na 1961. Rovněž v jiných druzích činností dochází k nárůstu zájemců o zájmové činnosti.

Toto rozšíření spektra aktivit znamenajících zapojení dětí a mládeže do vhodného a smysluplného trávení volného času, pak bude jednak více rozvíjet jejich osobnost a kompetence a současně se dá také předpokládat, že dojde k výrazné eliminaci sociálně patologických jevů.

Návrh opatření:

Protože v rámci stávajících SVČ nelze z prostorových důvodů provádět přístavby ani navyšovat kapacitu učeben, je třeba rekonstruovat a dovybavit stávající učebny, tělocvičnu, taneční sál, školní hřiště a školní zahrady tak, aby mohlo dojít ke zkvalitnění a rozšíření spektra činností a také proto, že tyto prostory mohou v dopoledních hodinách využívat ke svým činnostem MŠ a ZŠ. V rámci rovných příležitostí pro všechny zájemce z řad dětí a mládeže bude nutné vybudovat v budovách DDM Olomouc bezbariérový přístup do učeben a tělocvičny.

Tato aktivita je v místě třeba podporovat – není dostatečně rozvinutá, a proto je ji nutné podpořit.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita* a doporučená opatření MAP: *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a průřezové a volitelné téma: Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků.*

Indikátor: počet podpořených vzdělávacích zařízení, počet zrekonstruovaných místností, hřišť a zahrad; počet vybavených učeben, počty účastníků zájmového vzdělávání, počty škol využívající kapacity učeben SVČ v dopoledních hodinách, kdy neprobíhá zájmové vzdělávání, kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.1 Testování klimatu škol a hodnocení mateřských škol a základních škol zřizovatelem

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není ve školách systematicky prováděna ze strany zřizovatele evaluace výchovně vzdělávacího procesu. Zřizovatel nemá k dispozici ani vhodné nástroje k evaluaci, ani kvalifikované pracovníky k provádění této činnosti, neboť evaluace výchovně vzdělávacího procesu není v našem školském systému prioritním úkolem zřizovatelů škol. Zdrojem informací o úrovni výchovy a vzdělávání ve školách jsou za daných podmínek zprávy České školní inspekce, případně evaluace zpracovaná na zakázku školy. Zřizovatel provádí hodnocení školy prostřednictvím hodnocení práce ředitele školy v rámci periodického hodnocení práce ředitelů škol nebo na základě zkušeností a znalostí dané školy. Všechny školy pracují v souladu se školními vzdělávacími programy pro vzdělávání zpracovanými v souladu s RVP předškolního vzdělávání, přesto může být úroveň práce různá v závislosti na podmínkách, erudici vedení škol, kvalifikačních předpokladech pedagogických zaměstnanců, ale i na sociálních vazbách ve škole, na formách komunikace s rodiči, případně dalšími faktory. Aby bylo možné objektivně hodnotit úroveň jednotlivých škol, jejich odbornou pedagogickou připravenost na inkluzivní vzdělávání, jejich materiální a technickou připravenost ve smyslu bezbariérovosti objektů, je nutné vytvořit a ověřit jednotný evaluační nástroj, s jehož využitím bude možné periodicky vyhodnocovat pedagogickou práci škol a přijmout příslušná opatření k nápravě a eliminaci zjištěných nedostatků.

Opatření: Ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci vypracovat, ověřit a zpracovat do podoby evaluačního nástroje evaluační dotazníky určené ředitelům, pedagogům škol (příp. rodičům) a dalším partnerům školy, jejichž prostřednictvím získají školy zpětnou vazbu o vlastní pedagogické práci a na jejímž základě budou provádět potřebné korekce v souladu se záměry ministerstva školství a zájmy zřizovatele na zajištění kvalitní služby pro rodiny a jejich děti; provést dotazníkové šetření ve školách, vyhodnotit dotazníky, přijmout opatření. Vytvořit systém periodické evaluace škol.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*

Indikátor: počet hodnocených škol, počet vyhodnocených dotazníků, počet přijatých opatření, ověřený evaluační nástroj.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.2 Vzdělávání pedagogických pracovníků a podpora autoevaluace mateřských a základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Hodnocení škol a školských zařízení (evaluací nebo autoevaluací) je systematické zkoumání kvality nebo hodnoty vzdělávacího programu nebo jeho jednotlivých částí, které umožňuje posuzovat celkovou kvalitu vzdělávacího procesu a jeho podmínek v souladu s kurikulem. Výsledkem je zjištění, do jaké míry koresponduje pedagogická práce a vzdělávací výsledky školy s požadavky stanovenými v RVP. Evaluace slouží jako ukazatel stávajícího stavu, ukazuje kladné a slabé stránky v oblasti vlastní pedagogické práce a ukazuje škole, co dále rozvíjet, co je třeba eliminovat a kde je třeba provést zásadní opatření ke změně. Evaluace se dotýká všech oblastí, které jsou stanoveny v RVP.

Školským zákonem (č. 561/2004 Sb.) a vyhláškou MŠMT č. 15/2005 Sb. byla legislativně zakotvena povinnost škol provádět vlastní hodnocení školy, včetně zpracování zprávy o vlastním hodnocení, která byla součástí dokumentace škol spolu s výročními zprávami. Zákonem č. 472/2011 Sb. byl novelizován školský zákon č. 561/2004 Sb. a byla zrušena povinnost škol zpracovávat zprávu o vlastním hodnocení školy. Vlastní hodnocení již není podkladem pro hodnocení školy Českou školní inspekcí, je ponecháno pouze jako východisko pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy. Zpráva z vlastního hodnocení není součástí povinné dokumentace škol a školských zařízení.

RVP, jako povinný kurikulární dokument, je zpracovaný na základě cílových kategorií, které mají-li být dosahovány, musí být průběžně hodnoceny, z čehož jednoznačně vyplývá povinnost škol provádět hodnocení ŠVP. Uvedené se dotýká hodnocení všech oblastí stanovených kurikulem, k nimž patří zejména hodnocení vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí. V této souvislosti nelze opomenout pedagogickou diagnostiku, která patří neustále ke slabým stránkám mateřských škol.

Přesto vedení mateřských škol a základních škol vlastní hodnocení provádí pro potřeby nejen zpracování výročních zpráv, ale pro potřeby hodnocení kvality a jako podklad pro další plánování rozvoje infrastruktury, personálních potřeb a vzdělávacích programů.

Kromě České školní inspekce zaznamenávají ředitelé škol zvýšený zájem o hodnocení ze strany zřizovatelů a školských rad. Ředitelé a pedagogičtí pracovníci mateřských a základních škol provádějí autoevaluaci různými nástroji (zdroje např. RVP.cz, sborník MŠMT - <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/autoevaluace>, Národního ústavu odborného vzdělávání – Cesta ke kvalitě - <http://www.nuov.cz/ae>, Národní ústav pro vzdělávání, kritéria hodnocení České školní inspekce), ovšem v různé kvalitě a v podstatě individuálně a nesystémově z pohledu celého území.

Z uvedeného plyne, že mezi systémová opatření vedoucí k podpoře autoevaluace mateřských a základních škol patří zejména požadavek na garantovaný rozsah používaných metod zakotvený ve školním vzdělávacím programu, zajištění stabilní

finanční podpory, která umožní mj. podporu vzdělávání pedagogických pracovníků, dále zlepšení materiálně technických podmínek a umožnění spolupráce škol a vzájemného sdílení dobré praxe.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň autoevaluace škol a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře efektivnosti vzdělávacího procesu ve všech vzdělávacích oblastech RVP.

Opatření: Aktualizace ŠVP škol v oblasti autoevaluace škol, a to s důrazem na systém v oblasti pedagogické diagnostiky v kontextu individualizaci ve vzdělávání, systémová finanční podpora pro realizaci autoevaluačních nástrojů a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na používání metod pedagogické diagnostiky, dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek, metodik a knih. Společné vzdělávání ředitelů a vedení škol sdílením zkušeností, vzájemné informování, vyhledávání, vzdělávání a podpora spolupráce místních vynikajících pedagogických pracovníků a dalších vzdělavatelů jako budoucích mentorů a vzdělávacích lídrů a pro budování expertní základny v území, společné vzdělávání ředitelů a zřizovatelů, podpora kvality práce ředitele ze strany zřizovatele.

Vazba na opatření MAP:

Autoevaluace (vlastní hodnocení) vzdělávacího procesu s důrazem na pedagogickou diagnostiku v kontextu individualizace vzdělávání a podmínek vzdělávání je prolínající se všemi oblastmi a činnostmi škol. Tento cíl souvisí s povinnými opatřeními (tématy) MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, dílčím způsobem souvisí se všemi doporučenými opatřeními (tématy) MAP.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol v kontextu s aktualizovaným RVP doplněným o systém autoevaluace školy, počet škol zapojených do realizace společného vzdělávání a sdílení, počet vedoucích pedagogických pracovníků proškolených v oblasti autoevaluace školy, počet pedagogických pracovníků proškolených v mentoringu autoevaluace, počet realizovaných akcí vzájemného sdílení dobré praxe, počet vzdělávacích společných akcí pro vedení škol a zástupce zřizovatele.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.3 Podpora vzájemné spolupráce mateřských a základních škol směrem k budování znalostních kapacit

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Vzájemná spolupráce mateřských a základních škol v současné době není systematicky nastavena. Školy sice vzájemně spolupracují (ne všechny), ale zpravidla pouze na základě buď regionální blízkosti, nebo na základě osobních vazeb. Chybí sdílení informací o potřebách škol a propojení na školy s podobnými problémy nebo potřebami např. ve vazbě na práci s hendikepovanými dětmi, nadanými apod. Školy se tak stávají samostatnými ostrovy v moři a musí složitě samy řešit tyto problémy, protože nemají kontakty a přehled. Chybí systém, kde by školy evidovaly svoje problémy a potřeby a navazovaly by spolupráci a sdílely by dobrou praxi ve všech oblastech.

Opatření: Vytvoření databáze dobré praxe a kontaktů pro propojení škol a navázání spolupráce a sdílení zkušeností. Zajištění finančních prostředků na umožnění setkávání a následné zpětné vazby pro účastníky a další zájemce.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Navázání spolupráce a sdílení zkušeností se může dotýkat jakéhokoliv tématu MAP.

Indikátor: počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených zpráv a projektů dobré praxe, počet škol zapojených do realizace vzájemné spolupráce a sdílení, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.2 – Evaluace průběhu vzdělávání

Specifický cíl 1.2.4 Podpora spolupráce mateřských a základních škol s vysokými školami v oblasti počátečního vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zajištění kvalitního vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je zásadní disponibilita škol kvalitními učiteli, kteří budou nejen dostatečně kompetenčně vybaveni, ale zároveň budou mít aktuální přehled o současném stavu poznání oboru, který na školách vyučují v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů. Proto je důležité, aby vysoké školy vzdělávající učitele dokázaly adekvátně nastavovat pregraduální vzdělávací programy tak, aby učitelé již na úrovni vysoké školy vycházeli vybaveni schopnostmi a dovednostmi, které odrážejí potřeby současných dětí a žáků ve smyslu jejich připravenosti na budoucí povolání. Na druhé straně je třeba, aby MŠ a ZŠ si uvědomovaly, že do škol nastupují sice absolventi vybaveni odbornými znalostmi, ale kteří potřebují nadále pomoci v odborném uvedení do praxe, a to za pomoci uvádějících učitelů. V tomto směru je potřebné rozvíjet vzájemnou spolupráci fakult připravujících učitele mateřských a základních škol, které poskytnou tvůrcům vzdělávacích programů pro učitele potřebnou zpětnou vazbu o tom, jaké jsou aktuální potřeby nejen v oblasti vzdělávání pedagogů, ale i samotných žáků. Fakulty vzdělávající učitele bez tohoto potřebného kontaktu se vzdělávací praxí nemají přílišnou motivaci ke změně svých vzdělávacích plánů na základě potřeb mateřských a základních škol či samotného trhu práce.

Vzájemné setkávání zástupců mateřských, základních a vysokých škol může přispět k lepší připravenosti fakult vzdělávajících učitele ve smyslu aktuálních programů, které odrážejí nejen současný stav poznání, ale konkrétní problémy či potřeby regionálního školství či trhu práce. Mateřské a základní školy naopak mohou ze vzájemných setkávání získat aktuální poznatky a poznání v jednotlivých oborech a didaktických disciplínách či novinkách v oblasti práce s informačními a komunikačními technologiemi a novými metodami ve vzdělávání. Navázání této spolupráce a sdílení zkušeností může takto významně přispět k budování vzdělanostních kapacit v mateřských a základních školách.

V současné době probíhají na některých fakultách vzdělávajících učitele (např. Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) pravidelná setkání vysokoškolských metodiků s cvičnými učiteli tzv. fakultních mateřských a základních škol, kteří metodicky vedou na školách studenty učitelství v rámci jejich pedagogických praxí v mateřských či základních školách. Na těchto akcích dochází ke vzájemné výměně zkušeností v oblasti metod a forem práce i nastavení principů průběhu pedagogických praxí. Studenti učitelství jsou tak často těmi, kteří přinášejí do výuky na školách nové, neotřelé vzdělávací metody či edukační nástroje, a mohou tak představovat významný inovační prvek v oblasti vzdělávání v mateřských a základních školách. Rozvinutí tohoto systému směrem ke vzniku dalších fakultních škol poskytne potřebné vědomostní zázemí dalším školám v ORP Olomouc a na druhé straně umožní fakultám vzdělávajícím učitele inovovat vzdělávací programy takovým způsobem, aby reflektovaly aktuální potřeby

území.

Opatření:

Realizace pravidelných setkání – kulatých stolů – aktivních učitelů mateřských a základních škol s vysokoškolskými metodiky a zástupci, realizace pravidelných konferencí pro učitele mateřských a základních škol v oblasti metod a forem práce, vytvoření systému sdílení dobré praxe v podobě společného informačního portálu, vytvoření systému zpětné vazby realizovaných nástrojů, zajištění uvádějících učitelů na školách.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Daný cíl ve formě sdílení zkušeností pedagogů dílčím způsobem rozvíjí jak všechna povinná opatření *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, opatření *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, tak doporučená a volitelná opatření MAP.

Indikátor: počet zrealizovaných aktivit sdílení (kulatých stolů, konferencí pro učitele, počet fakultních mateřských a základních škol v ORP Olomouc), počet inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů pro učitele dle potřeb ORP.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

Specifický cíl 1.3.1 Inovace a tvorba vzdělávacích programů učitelství pro mateřské a základní školy na základě analýz potřeb regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zvýšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je zcela zásadní zvyšovat kvalitu (budoucích) učitelů, kteří potřebují získávat nejen kvalitní pregraduální učitelské vzdělání, reflektující současný stav poznání v daném oboru či v oblasti metod a forem práce s dětmi, ale zároveň se potřebují následně kontinuálně vzdělávat tak, aby dokázali do svých oborových či didaktických kompetencí vnášet aktuální poznatky a rovněž potřeby regionu s ohledem na současný trh práce. Pouze takto vybavení učitelé mohou děti a žáky připravit na jejich budoucí povolání a adekvátně jim pomoci při vstupu do života po ukončení školní docházky. Fakulty vzdělávající učitele naopak potřebují zpětnou vazbu učitelů z terénu, kteří jim mohou pomoci při tematické inovaci stávajících vzdělávacích programů, a to jak v oblasti pregraduální výuky, tak v rámci celoživotního vzdělávání v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Vzájemná spolupráce při realizaci vzdělávacích programů pro učitele se týká i pracovníků knihoven v ORP Olomouc, kteří realizují pro knihovníky, pedagogické pracovníky a studenty středních a vysokých škol s pedagogickým a knihovnickým zaměřením odborné semináře zaměřené zejména na podporu čtenářství a čtenářské (pre)gramotnosti. Zabezpečují předávání aktuálních informací všem pracovníkům knihoven a vzdělávacích institucí o aktuální nabídce současné literatury, aktuálních literárních směrech a žánrech. Zprostředkovávají také výsledky výzkumů čtenářství a čtenářské (pre)gramotnosti realizované pracovníky a studenty vysokých škol.

Tento přístup ke spolupráci je v souladu se Strategií ITI Olomoucké aglomerace, která v rámci Specifického cíle 1, opatření 1.1.2 vytváří optimalizované materiální podmínky pro realizaci vzdělávacích aktivit MAP, které budou realizovány na území Olomoucké aglomerace v rámci povinného opatření 2 „Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání“ a které budou zaměřeny zejména na proškolení pedagogických pracovníků základních škol v oblasti rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti žáků a aktivizačních metod, v zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy (zahrnující mj. spolupráci a propojení s aktivitami místních knihoven a zapojením rodičů do partnerství se školami, podporu souladu nabídky a poptávky na trhu práce, rozvoj kompetencí žáků a studentů, zvýšení kapacity předškolních zařízení SC1 SC2 SC3 a knihovnami v těchto aktivitách) a dále v zavádění inovativních aktivizujících metod výuky matematiky na základních školách“ (ITI Olomoucké aglomerace, s. 204-205).

Aktivity vzájemné spolupráce vysokých škol a dalších institucí vzdělávajících učitele s učiteli MŠ a ZŠ povedou ke vzniku a inovaci kvalitnějších vzdělávacích programů pro učitele na základě aktuálních potřeb dané oblasti, a v důsledku toho ke kvalitnějším vzdělávacím programům v pregraduálním a celoživotním vzdělávání. Takto budou

nastaveny adekvátní vstupní podmínky pro vzdělávání kvalitních, odborně i didakticky informovaných učitelů a knihovníků, kteří budou schopni předávat kvalitní a moderní informace dětem a žákům, které si přenesou i do dalších stupňů vzdělávacího procesu a následně i do běžného života.

Je potřebné nastavit aktivity systematické spolupráce fakult vzdělávající učitele a dalších institucí poskytujících další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti tvorby obsahu pregraduálních vzdělávacích programů a programů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) tak, aby byly v jejich vzdělávacích obsazích reflektovány nejen potřeby a problémy škol daného území, ale i aktuální poznatky v oblasti rozvoje potřebných kompetencí dětí a žáků s ohledem na současný trh práce.

Opatření: Podpora vzájemného setkávání vysokoškolských pedagogů a pedagogů MŠ a ZŠ, podpora setkávání metodiků vysokých, základních a mateřských škol, podpora rozvoje systému pedagogických praxí studentů učitelství v mateřských a základních školách v ORP Olomouc.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechny oblasti MAP (povinná, doporučená a volitelná témata), neboť představuje vstupní podmínku pro úspěšnou realizaci všech oblastí.

Indikátor: počet zrealizovaných odborných seminářů, počet zrealizovaných aktivit setkávání, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích programů pro učitele.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.3 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků mateřských a základních škol na základě analýzy potřeb regionu

Specifický cíl 1.3.2 Vzájemná spolupráce škol při výměně zkušeností dobré praxe

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není vzájemná spolupráce mateřských a základních škol (nebo škol daného stupně vzdělávání mezi sebou) systematicky nastavena. Školy sice vzájemně spolupracují, ale zpravidla v rámci jednorázových aktivit či pouze na základě regionální blízkosti nebo osobních vazeb. Chybí sdílení informací o potřebách škol a propojení na školy s podobnými problémy nebo potřebami např. ve vazbě na práci s dětmi se specifickými potřebami apod. Je potřebné školám napomoci v aktivitách vzájemného sdílení tak, aby nemusely samy řešit některé problémy, protože nemají vybudovanou dostatečnou síť kontaktů a přehled o situaci ostatních škol v regionu. Chybí systém vzájemného sdílení dobré praxe či sdíleného mentoringu výborných a zkušených učitelů škol. Toho lze dosáhnout realizací aktivit vzájemné spolupráce (kulaté stoly, tematicky zaměřené semináře na sdílení dobré praxe škol či forma elektronického úložiště či diskusního fóra pro sdílení příkladů praxe škol).

Aktivity vzájemné spolupráce a sdílení praxe škol povedou k tomu, že školy se mohou inspirovat při řešení konkrétních problémů či zavádění inovativních vzdělávacích metod či forem práce, což může ušetřit školám nejen finanční náklady spojené s hledáním řešení problémů, které již jiné školy efektivně vyřešily, ale i k budování znalostních a dovednostních kapacit učitelského sboru, a v důsledku toho ke zvyšování kvality výuky na školách.

Opatření: Je potřebné nastavit základy systematické spolupráce škol a školských zařízení, příp. dalších institucí poskytujících vzdělávání na úrovni mateřského a základního školství tak, aby bylo možné systém do budoucna rozšiřovat, a zajistit tak jeho udržitelnost. To bude nastaveno zejména opakovanými aktivitami vzájemného setkávání a zároveň vytvořením elektronické komunikační platformy, která umožňuje zapojení učitelů nezávisle na prostoru a čase, a navíc zajišťuje udržitelný a finančně nenáročný výsledek, který mohou využívat školy bez lokálního omezení a který může být do budoucna neustále aktualizován. Podpora vzájemného setkávání pedagogů MŠ a ZŠ, podpora tematických odborných seminářů vedených výbornými a zkušenými učiteli škol, vytváření elektronické databáze příkladů dobré praxe a diskusní platformy pro výměnu zkušeností.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechny oblasti MAP (povinná, doporučená a volitelná témata), neboť předpokládá spolupráci škol ve všech prioritních oblastech nadefinovaných ve strategickém rámci ORP Olomouc.

Indikátor: počet zrealizovaných odborných seminářů vzájemného sdílení škol, počet zrealizovaných setkání, počet vytvořených příkladů dobré praxe, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností, počet vytvořených elektronických platforem pro sdílenou spolupráci.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.4 - Podpora kurikulární reformy

Specifický cíl 1.4.1 Inovace školních vzdělávacích programů v mateřských a základních školách na základě potřeb regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pro zvýšení kvality vzdělávání v mateřských a základních školách v ORP Olomouc je potřebné ze strany škol neustále reflektovat současný stav poznání ve vzdělávacích oborech a vyhodnocovat míru včleňování aktuálních poznatků do školních vzdělávacích programů (ŠVP). Ačkoliv hlavní rámec vzdělávání pro jednotlivé stupně škol je dán Rámcovým vzdělávacím programem (RVP), dle doporučené metodiky pro RVP ZV Výzkumného ústavu pedagogického (2005) dává ŠVP možnost školám „svobodně formulovat představy o nejhodnější podobě vzdělávání na dané škole“. Je tedy zcela na školách, do jaké míry obohatí požadavky definované RVP o další vzdělávací obsah, který reflektuje regionální požadavky či požadavky trhu práce na daném území. Tvorba ŠVP dává také školám možnost spolupracovat nejen s ostatními školami, ale například i s aktéry trhu práce v dané oblasti či dalšími institucemi zaměřenými na rozvoj vzdělávání v dané oblasti (knihovny, NNO, SVC ad.), stejně tak je možné přizpůsobit obsahovou náplň vzdělávání potřebám či přáním dětí a žáků či jejich rodičů. Pedagogové mají také možnost si volit různé vzdělávací cesty, jak požadavky RVP PV naplní, a stejně tak i různé prostředky (obsah, formy, metody apod.). To vše však klade zvýšené požadavky na pedagoga i jeho erudici při schopnosti vytvářet ŠVP, komunikovat s dalšími aktéry zapojenými do tvorby ŠVP či mezi školami navzájem.

Jedním z důležitých kroků vedoucích k tvorbě adekvátního ŠVP reflektujícího nejen aktuální stav poznání, ale i potřeby regionu, je osobní angažovanost a motivace pedagogických pracovníků ke změně postojů ke způsobu tvorby ŠVP, které již nejsou „řízeny“ centrálně osnovami, ale dávají pedagogům na jednotlivých školách prostor pro vlastní kreativitu a z ní také vyplývající zodpovědnost za způsob a míru předávání poznatků dětem a žákům. Je potřebné, aby učitelé dokázali v rámci tvorby ŠVP vytvořit takové podmínky pro vzdělávání, aby se děti a žáci chtěli učit, byli motivováni k poznávání a aktivně se zapojovali do vyučovacího procesu, a to včetně dětí a žáků se specifickými potřebami. Potřebné je také podporovat vedení dialogu učitelů při tvorbě ŠVP a vzájemného sdílení dobré praxe škol a dále předávat učitelům, jež ŠVP na školách vytvářejí, aktuální poznatky o proměnách vzdělávacích přístupů, didaktických přístupech či školské legislativě a podporovat také jejich vzdělávání v oblasti oborových a didaktických kompetencí směřujících k podpoře rozvoje klíčových kompetencí žáků a jejich následné uplatnitelnosti na trhu práce. Záměrem je také podpořit tvorbu takových ŠVP na školách, které vytvoří na škole prostředí zajímavější a přitažlivější jak pro žáky, tak jejich rodiče. Dalším důvodem k podpoře škol při tvorbě ŠVP je aplikace novely školského zákona (s platností od 1. 9. 2016), v rámci které čeká školy další práce na ŠVP, a to zejména v oblasti společného vzdělávání (inkluze).

Pro úspěšné vytvoření aktuálního ŠVP reflektujícího současný stav vědního poznání, vzdělávací metody a formy práce ve vyučování, požadavky současného trhu práce a potřeby regionu je potřebné zejména poskytnout potřebnou metodickou podporu učitelům, kteří ŠVP na školách vytvářejí, a to ve formě vzájemného setkání učitelů na škole, učitelů škol navzájem tak, aby mohli společně řešit problémy či sdílet dobrou

praxi. Dále je potřebné realizovat vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na metodiku tvorby ŠVP/RVP, znalost současné legislativy a požadavků novely školského zákona (zejm. v souvislosti se společným vzděláváním - inkluzí) a poskytnout potřebnou metodickou pomoc učitelům, ať už ve formě metodických příruček, či v podobě elektronické platformy umožňující sdílení dobré praxe a prostor pro vzájemnou výměnu názorů.

Opatření:

Podpora vzájemného setkávání učitelů nad tvorbou ŠVP, sdílení dobré praxe škol, vzdělávání pedagogických pracovníků, metodická pomoc učitelům při tvorbě ŠVP, elektronická platforma pro sdílení příkladů dobré praxe a metodické pomoci při tvorbě ŠVP.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechny povinné oblasti MAP a předpokládá i rozvoj doporučených a volitelných témat MAP, neboť je zaměřen na inovaci ŠVP, které se dotýkají všech prioritních oblastí nadefinovaných ve strategickém rámci ORP Olomouc.

Indikátor: počet zrealizovaných vzájemných setkání pedagogů škol, počet proškolených pedagogických pracovníků v oblasti tvorby ŠVP, počet vytvořených příkladů dobré praxe, počet metodických podpor pro tvorbu ŠVP, počet pedagogických pracovníků zapojených do sdílení a výměny zkušeností, počet vytvořených elektronických platforem pro metodickou podporu a sdílenou spolupráci.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Specifický cíl 1.5.1 Podpora rozvoje pedagogicko-psychologického poradenství

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cílem je rozvoj služeb pedagogicko-psychologického poradenství na úrovni mateřské a základní školy a zkvalitnění integrovaného diagnosticky-informačního a poradenského systému s využitím služeb pedagogicko-psychologického poradenství. Akcentováno je rovněž zkvalitnění integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a přiblížení poradenských služeb klientům - žákům, jejich rodičům a učitelům škol.

Nástup inkluzivního vzdělávání a s tím související legislativní změny, a tedy i nárůst administrativních i odborných poradenských činností (cca o 40 %) – bude vyžadovat vybudování integrovaného poradenského systému, ale i posilování personální a odborné kapacity PPP i SPC.

Důležitost podpory poradenských zařízení deklaruje vývoj nárůstu činností a kapacity pracovišť PPP a SPC v Olomouckém kraji, kdy za posledních 5 let vzrostl z 11.466 klientů na 13.725 klientů v roce 2015. Podporu poradenským zařízením deklaruje i Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2016-2020.

„V zájmu zajištění dostatečné dostupnosti podporovat rozšíření nabídky služeb pedagogicko-psychologického poradenství formou dalších míst poskytování školských služeb s ohledem na potřeby regionu a zřizovatele v rámci stávajících kapacit. V souvislosti s legislativními změnami v systému poradenských služeb zvýšit počet poradenských pracovníků vzhledem k potřebám jednotlivých školských zařízení. Podporovat spolupráci se středisky výchovné péče (SVP) při řešení úkolů primární prevence a sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Usilovat o sjednocení výstupů poradenských zařízení. Počet metodických konzultací poskytnutých pracovníky SPC, PPP vyučujícím, případně pracovníkům jiných poradenských zařízení.“

Opatření: Pokračovat v systematické kooperaci všech poradenských pracovišť (PPP, SPC, ...) v Olomouckém kraji a v koordinaci jejich odborných činností (administrativně i organizačně) - zvyšování odbornosti pracovníků a přizpůsobení přístupů regionálním potřebám terénu. Dále pokračovat v rozvoji integračních aktivit spolu s ostatními školskými subjekty a považovat za prioritu propojování poradenských služeb na území kraje, jehož cílem je dostupnost služeb pro všechny uživatele. Důležitým prvkem je plánování a podpora systematického vzdělávání odborných pracovníků zaměřeného na inkluzi a na další zkvalitnění diagnostické, intervenční, metodické, terapeutické a konzultační činnosti. Vypracovat a předložit školám jednotný metodický postup. Rozšiřovat integrovaný poradenský systém v Olomouckém kraji spoluprací s dalšími příbuznými institucemi a podporou prostupnosti celého systému (do spolupráce zapojit Poradnu pro rodinu OK, speciálně pedagogická centra v kraji, Středisko sociální péče a další neziskové instituce: P- centrum, K-centrum, Spolu...).

V rámci pracovišť PPP a SPC (popř. kontaktních míst) v oblastech Olomouckého kraje,

kde tato dosud nejsou – zřizovat integrovaná pracoviště, kde budou odborníci poskytovat své služby klientům s různými typy zdravotního postižení – zrakového, sluchového, řečového, mentálního, tělesného nebo kombinovaného. Jde o to, aby klienti z různých míst našeho kraje nemuseli dojíždět k vyšetření do vzdálených měst, ale aby měli možnost kontaktu s pracovníkem SPC lehce dosažitelnou.

O optimalizaci sítě poradenských pracovišť nejen v ORP Olomouc, ale v celém Olomouckém kraji usilovat především s ohledem na potřeby klientů, škol i školských zařízení s využitím zkušeností ověřených prostřednictvím krajské sítě pracovišť pedagogicko-psychologické poradny. Propojování činností PPP a SPC, ale také úzká spolupráce s SVP, SSP, s diagnostickými ústavami a školními poradenskými pracovišti a iniciace společných setkání ředitelů těchto pracovišť, je motivovaná snahou o koordinaci činností, prostupnost informací, podporu vzniku sekcí odborníků zabývajících se obdobnou problematikou.

Klíčová opatření:

- Integrace poradenské sítě v Olomouckém kraji
- Změřit se na nové postupy v diagnostice, administraci a v metodické práci vyplývající z požadavků přechodu na inkluzivní vzdělávání a z legislativních změn týkajících se poradenského systému a v souvislosti s tím personálně rozšířit počet poradenských odborníků v souvislosti s nárůstem odborných a administračních činností.
- Aktivovat úzkou spolupráci se školami a školskými zařízeními v OK a nadále se výrazně podílet na integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného typu škol.
- Posilovat oblast kariérového poradenství, participovat při volbě vzdělávací cesty klientů a úzce spolupracovat v této oblasti s výchovnými poradci.
- Koordinovat a harmonizovat aktivity zaměřené na primární prevenci sociálně patologických jevů v OK.
- Nadále vyhledávat nadané a talentované děti v MŠ a ZŠ, spolupracovat se školami a rodiči při jejich dalším rozvoji a vzdělávání.
- Zkvalitňovat spolupráci s třídními učiteli, výchovnými poradci a metodiky primární prevence.
- Průběžně mapovat potřeby, zájmy a požadavky klientů a zvyšovat jejich informovanost o poradenských službách.
- Zřizovat další poradenská pracoviště v místech kraje, kde dosud nejsou.
- Rozvíjet týmovou spolupráci v oblasti péče o klienta, přispívat k integraci poradenského systému v Olomouckém kraji.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí Povinná opatření (témata) MAP: *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, povinné opatření Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a doporučené opatření MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*

Indikátor: počet podpořených vzdělávacích zařízení, kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení, počet vybudovaných dalších detašovaných pracovišť, navýšení počtu odborných pracovníků (speciální pedagogové, psychologové, sociální pracovníci), počet nových diagnostických materiálů, počet proškolených odborných pracovníků PPP v dalším vzdělávání.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Specifický cíl 1.5.2 Podpora výchovného poradenství

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Dle zákonného vymezení (vyhl. MŠMT č. 116/2011 Sb.) se výchovný poradce zabývá řešením výchovných a výukových problémů, poruch chování, spolupracuje s metodikem prevence, zprostředkovává styk s poradenskými centry, zabývá se také problematikou vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, kontroluje dodržování IVP, koordinuje činnosti ve školní družině a poskytuje metodickou pomoc.

Výchovní poradci na základních školách se kromě řešení kázeňských přestupků podílejí zejména na kariérovém poradenství, přičemž poskytují především odbornou poradenskou pomoc při volbě dalšího stupně vzdělávání a volbě povolání. Kromě služeb výchovných poradců mohou žáci v této oblasti využívat školská poradenská zařízení v regionu či využívat řadu dostupných online zdrojů, zejm. internetový portál www.infoabsolvent.cz, který vznikl v rámci evropského projektu VIP Kariéra. Olomoucký kraj (OK) také každoročně pořádá prezentační výstavu oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje SCHOLARIS a společně s Úřadem práce se podílí na vydání a distribuci atlasů školství s přehledem oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol OK. Základním školám také Olomoucký kraj poskytuje propagační materiál, kterým podporuje zájem o učební obory požadované na trhu práce. Tradici získává v OK také BURZA PRÁCE A VZDĚLÁNÍ, kde jsou pořadateli i vystavujícími hosty (Olomoucký kraj, krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Krajská hospodářská komora OK, zaměstnavatelé, střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy) poskytovány kompletní informace z oblasti plánování a realizace profesní volby.

Přesto nejvýznamnější úlohu v kariérovém poradenství na školách hraje výchovný poradce, který v rámci specializované činnosti poskytuje zejména kariévní informace (o studijních příležitostech, zaměstnáních, kariévních postupech, trendech a podmínkách trhu práce, vzdělávacích institucích apod.), dále kariérovou výchovu, která pomáhá pochopit studentům jejich motivace a hodnoty a porozumět tomu, jak mohou být ve společnosti prospěšní. Kariérová výchova zahrnuje i vlastní kariérové poradenství, jež pomáhá porozumět vlastní identitě a činit uvědomělá rozhodnutí ohledně povolání. Výchovní poradci získávají kvalifikaci pro svou činnost na školách specializovaným studiem pro výchovné poradce dle §8 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, které v Olomouckém kraji poskytuje Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. Výchovní poradci zde mohou také dále zvyšovat svou kvalifikaci v oblasti kariérového poradenství v kurzech CŽV zaměřených na pedagogickou diagnostiku, pedagogicko-psychologické či speciálně-pedagogické aspekty poradenství apod.

Nedílnou součástí aktivní politiky zaměstnanosti OK je i poradenství pro uchazeče a případně také zájemce o zaměstnání zajišťované poradci Úřadu práce, příp. dalšími poradenskými zařízeními. V roce 2015 byl Úřadem práce poskytnut některý z typů poradenské služby 34600 osobám (Úřad práce, 2015).

Důraz na potřebu a podporu rozvoje kariérového poradenství v OK je zmiňován v řadě strategických dokumentů:

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2016-2020 navrhuje pro oblast dalšího rozvoje kariérového poradenství následující opatření:

- a) Zajistit organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje
- b) Podílet se i nadále na vydávání atlasů školství.
- c) Informovat veřejnost o podpoře Olomouckého kraje žákům učebních oborů požadovaných na trhu práce.
- d) Organizovat setkání výchovných poradců základních škol Olomouckého kraje pravidelně, alespoň 1x ročně, informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

V rámci **Strategie ITI Olomoucké aglomerace (2016)** byly definovány tyto potřeby v oblastech Olomouc, Přerov, Prostějov (které však kopírují podmínky v oblasti vzdělávání v rámci celého kraje), které zároveň definují nově vznikající potřeby i pro oblast poskytování kariérového poradenství:

- žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech;
- odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem, uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snižována a absolventi základních, učňovských a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností;
- nízká míra podnikatelských kompetencí u absolventů VŠ, nesoulad oborové nabídky VŠ s potřebami trhu práce, absence VŠ technického směru.

Podle **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje (2011)** je potřebné žáky a studenty seznamovat se skutečnou situací na trhu práce a vybraných oborech (podmínkami práce, odměňování, možností osobního rozvoje). Vedle osobní motivace dětí a jejich rodičů je tím také podpořeno snižování rozdílů mezi potřebami firem a výstupem ze systému vzdělávání. Navrhovaným nástrojem je propagace podnikavosti, kreativity a aktivity dětí. Tuto úlohu by na školách měli částečně zastávat rovněž výchovní poradci v rámci kariérní výchovy.

Podle závěrečné zprávy **Vyhodnocení přínosů vybraných intervencí NSRR v návaznosti na realizaci programového dokumentu ROP Střední Morava (2016)** je potřebná efektivnější podpora spolupráce škol se zaměstnavateli tak, aby žáci a studenti odcházeli lépe kompetenčně vybaveni pro současný trh práce. Žáci středních a vyšších odborných škol nejsou dle zprávy dosud dostatečně podporováni a motivováni ke studiu v navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikovaných sil v této oblasti.

K největším problémům v oblasti výchovného poradenství na základních školách patří

zejména nedostatečná časová kapacita výchovného poradce pro zvládnání individuálního přístupu směrem ke všem žákům. Problémem v oblasti kariérového poradenství na ZŠ je především úzká zaměřenost zejména na volbu navazující střední školy, a z toho vyplývající chybějící komplexnější přehled výchovných poradců o aktuálním trhu práce a možnostech uplatnění žáků. Na základě diskuzí s výchovnými poradci z kulatých stolů a burz práce v olomouckém regionu výchovným poradcům také chybí přehled o možnostech zahájení samostatného podnikání a poskytování poradenské podpory směrem k rozvoji kompetencí žáků v oblasti podnikání. K často zmiňovaným problémům patří nedostatečná spolupráce rodičů se školou v oblasti volby povolání a nedoceníení úlohy výchovného poradce při objektivním zhodnocení předpokladů žáka pro další studium či budoucí kariéru.

Návrh opatření: Z toho důvodu je potřebné systematizovat přístup školy směrem k navýšení časových možností výchovných poradců zejména v oblasti kariérového poradenství, ať už získáním finančních prostředků na ohodnocení výchovných poradců pro základní školy v rámci aktivit mimo školu (exkurze výchovných poradců ve firmách), větším zapojením výchovných poradců do jednorázových aktivit směrem k volbě povolání (burzy práce atd.), dalším vzděláváním výchovných poradců v oblastech reagujících na potřeby regionu (potřeba studia technických a přírodovědných oborů, podpora zahájení samostatného podnikání) a na novelu školského zákona v souvislosti se společným vzděláváním (inkluzí). Podporovat je potřeba společné aktivity školy a rodičů (např. systematické využívání dnů otevřených dveří základních škol k setkávání s rodiči – besedy s výchovnými poradci a zaměstnavateli v regionu, zástupci Úřadu práce apod.).

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem (v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami) rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, přímo rozvíjí doporučené opatření MAP: Kariérové poradenství v základních školách a částečně podporuje a doplňuje aktivity v rámci doporučených opatření MAP: Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků a Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet proškolených výchovných poradců, počet zrealizovaných aktivit zaměřených na volbu povolání žáků, počet osob ze strany zaměstnavatelů zapojených do aktivit škol v oblasti volby povolání.

1. Dostupnost a kvalita škol

Strategický cíl 1.5 – Rozvoj poradenských služeb pro děti a žáky

Specifický cíl 1.5.3 Rozvoj středisek volného času (prevence sociálně-patologických jevů)

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je především na ZŠ zaznamenáván značný výskyt sociálně patologických jevů ve všech podobách. Proto i SVČ se v rámci dalšího rozvoje budou rovněž více zaměřovat na nové aktivity vedoucí k předcházení, či zamezení nežádoucích jevům v rámci prevence sociálně patologických jevů.

Např. Dům dětí a mládeže, v souladu se strategií prevence sociálně patologických jevů MŠMT u dětí a mládeže, realizuje "Základní preventivní program". Výchozím principem prevence je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoje osobnosti. V rámci nespecifické primární prevence bude DDM Olomouc, kromě realizace vlastních volnočasových aktivit, realizovat, ve spolupráci se ZŠ, adaptační kurzy pro školní kolektivy (třídy).

Cílem bude za pomoci psychosociálních technik stmelit a vytvořit zdravý třídní kolektiv. Kurzy povedou k vzájemnému poznání všech zúčastněných, k rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností, k rozvoji vůle i sebepojetí. Adaptační kurz je kvalitním startovacím blokem pro další aktivity v prevenci negativních jevů na dané škole. Tyto kurzy se mohou realizovat jednak pro nově vznikající kolektivy (třídy), jednak pro kolektivy, kde se již sociálně patologické jevy vyskytly. Dle zkušeností a poznatků z praxe je prokázáno, že po absolvování adaptačních kurzů dochází k výraznému snížení nežádoucích jevů v kolektivech.

Záměrem je předat dětem a žákům zejména:

- osobnostní a sociální rozvoj žáků na zásadách zkušenostního učení, vlastního prožitku a následné reflexi
- budování bezpečného klima v nově vzniklých žákovských kolektivech jako prevence SPJ
- uplatněnými formami a metodami zkvalitnit prevenci SPJ
- mapování rizikových oblastí dospívajících
- vzájemné poznávání
- naučit žáky kooperovat, komunikovat
- navázat pozitivní vztahy mezi žáky, třídním učitelem, metodikem prevence, speciálním pedagogem
- sledování vývoje vztahů v žákovské skupině
- sledování situací spolupráce, soutěžení a včasné intervence při rizikových vztazích a vazbách

Opatření:

finanční zabezpečení kurzů (příprava kurzu, nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna lektorům), rekonstrukce a vybavení učeben v budovách DDM, kde budou kurzy probíhat.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí všechna povinná, doporučená i volitelná opatření MAP.

Indikátor: počet realizovaných kurzů, počet účastníků na kurzech, počet pedagogů, kteří absolvovali DVPP.

3.2 Prioritní oblast rozvoje 2

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.1 – Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Specifický cíl 2.1.1 Podpora možnosti vzdělávání v přípravných třídách ZŠ všem dětem

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cílem přípravné třídy je systematicky připravovat děti k bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu od 1. ročníku základní školy a předcházet tak u nich případným neúspěšným začátkům ve školní docházce, které by mohly ohrozit průběh jejich dalšího vzdělávání a tím i jejich další perspektivy v životě. Tuto možnost by měly získat všechny děti. I když už při některých ZŠ tyto třídy vznikly, ne všechny potřebné děti jsou takto podpořeny.

Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že školy chtějí mít možnost přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.) – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 66,7% škol, dále že školy chtějí umět připravit všechny žáky na bezproblémový přechod na další stupeň vzdělávání - zlepšení v období 2016-2018 plánuje 68,4% škol, tzn. tato tematika oslovila velké procento škol.

Překážky škol, v rámci ORP, jsou: nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci, vzhledem k tomu, že přípravné třídy budou navštěvovat i děti ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, je třeba počítat s pomocí např. asistentů pedagoga, speciálních pedagogů, tlumočnicků do daného jazyka apod.; dále může jít o nedostačující prostorové možnosti školní budovy – jde o tzv. místnost navíc.

Je potřeba zajistit financování personálních nákladů, bez pomoci např. asistentů pedagoga, speciálních pedagogů apod. nelze v některých případech přípravné třídy efektivně realizovat. Dále bude potřeba financovat vytvoření a vybavení učebny pro tuto přípravnou třídu.

Je třeba přesně zmapovat situaci v jednotlivých školách, zajistit DVPP v této oblasti, zajistit finance jak na personální náklady, tak i na možnosti financování za účelem vytvoření učebny pro přípravnou třídu. Dále vytvoření metodických materiálů, které podpoří výuku v této třídě, jež má svá specifika.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl zcela rozvíjí Povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků*

ohrožených školním neúspěchem a průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Indikátor: počet žáků v přípravných třídách, počet úspěšných žáků při přechodu na další stupeň vzdělávání.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.1 – Podpora implementace novely školského zákona v oblasti společného vzdělávání

Specifický cíl 2.1.2 Podpora zajištění bezbariérových úprav školních budov

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Děti a žáci s tělesným postižením jsou integrováni do běžných škol a školských zařízení, které však nejsou ze stavebního hlediska všem dětem a žákům dostupné. Školy a školská zařízení řeší přijetí dítěte nebo žáka ke vzdělávání individuálně organizací výuky s minimálními stavebními úpravami.

Statutární město Olomouc může v současné době nabídnout rodičům vzdělávání dětí a žáků s tělesným postižením ve 2 bezbariérových mateřských školách a 4 bezbariérových základních školách. Tato nabídka však není pro Olomouc dostačující a v rámci ORP je nedostatečná.

Bezbariérové úpravy škol a školských zařízení jsou oblastí, které školy plánují realizovat v letech 2019 – 2020, jak vyplývá z agregovaných dat MŠMT. Ne všechny budovy škol jsou vhodné k provedení bezbariérových úprav (budovy s nevhodným dispozičním řešením, technicky nevhodné budovy z důvodu vnějších podmínek, budovy památkově chráněné apod.).

Zajistit dětem a žákům s tělesným postižením dostupnost vzdělávání nespočívá pouze ve stavebních úpravách objektů, ale stejně důležitou oblastí je také přizpůsobení učeben, vybavení a dalších prostor školy a školských zařízení potřebám dětí a žáků s tělesným postižením.

Tyto zásadní úpravy budov škol souvisí s nedostatkem finančních prostředků zřizovatelů. Zvláště u malých obcí potřeba finančních prostředků do vzdělávání může odčerpat značnou část rozpočtu obce.

Možností, jak obcím získat pro školy dostatek finančních prostředků, mohou být dotační investiční programy. Investování do bezbariérových úprav škol a školských zařízení usnadní žákům s tělesným postižením výběr školy, zajistí kvalitní prostředí, ve kterém se tyto děti a žáci budou lépe cítit, a bude podporovat začleňování dětí a žáků s tělesným postižením do běžného vzdělávacího systému. Dostupnost již nebude překážkou ke kvalitnímu vzdělávání a bezbariérovost navíc podpoří vznik a rozvoj sociálních vztahů mezi žáky.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je vázaný na Opatření 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem a dále na volitelné Opatření Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet zrealizovaných bezbariérových úprav mateřských škol, počet zrealizovaných bezbariérových úprav základních škol, počet zrealizovaných bezbariérových úprav SVC a NNO.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.2 – Aplikace podpůrných opatření v MŠ a ZŠ

Specifický cíl 2.2.1 Materiálové vybavení škol v oblasti speciálních a kompenzačních pomůcek

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Novela školského zákona č. 82/2015 Sb., přináší pro školská zařízení povinnost poskytnout dětem a žákům s potřebou podpůrných opatření maximální podporu v průběhu vzdělávání. Jednou z forem této podpory je využívání speciálních a kompenzačních pomůcek.

Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že aktuální průměrné hodnocení inkluzivního vzdělávání v ORP je u ZŠ 2,52, u MŠ 2,55. Z analýzy dat dále plyne, že 89,5 % ZŠ v ORP plánuje v letech 2016-2018 zlepšení právě v oblasti vybavení speciálními a kompenzačními pomůckami. Analýza agregovaných dat MŠMT pro MŠ v ORP vede k zjištění, že v letech 2016-2018 plánuje 78,1% MŠ v ORP zlepšení oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí s potřebou podpůrných opatření. Jednou z uváděných podmínek je i materiální vybavení MŠ.

Z výše uvedeného vyplývá, že většina MŠ a ZŠ v ORP cítí silnou potřebu pořízení kompenzačních a speciálních pomůcek. Jejich pořízení je jednou z hlavních investičních priorit pro následující období 2016-2018. Tato potřeba je ovlivněna zejména novelou školského zákona, díky které MŠ i ZŠ budou vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v daleko větší míře, než tomu bylo doposud. K dosažení tohoto specifického cíle bude potřeba zejména dostatečný objem finančních prostředků pro MŠ, ZŠ i SŠ v ORP.

Nedílnou součástí by mělo být vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků účastnících se vzdělávacího procesu, které by vedlo k rozšíření kompetencí spojených se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a užíváním kompenzačních a speciálních pomůcek v průběhu vzdělávání.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet škol využívajících kompenzační a speciální pomůcky v průběhu vzdělávání.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.3 – Systémová podpora asistentů pedagoga

Specifický cíl 2.3.1 Další vzdělávání asistentů pedagoga

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Asistent pedagoga je pedagogickým pracovníkem, jehož prostřednictvím dochází k naplňování podpůrných opatření ve vzdělávání u dětí, žáků a studentů (dále „žáků“) se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavním cílem jeho působení je podpora práce pedagoga při práci se žáky, kteří vyžadují zvýšenou míru podpory ve vzdělávání. Působení asistenta pedagoga je jedním z nástrojů inkluzivního modelu vzdělávání.

Funkci asistenta pedagoga do třídy, oddělení, studijní skupiny (dále „třída“), ve které se vzdělává žák/žáci se speciálními vzdělávacími potřebami lze zřídit v souladu s §16 odst. 2 písm. g) zákona č. 82/2015 (novela školského zákona). Podkladem ke zřízení funkce asistenta pedagoga je v souladu s § 16 odst. 2 písm. g) školského zákona u dětí, žáků, studentů s potřebou podpůrných opatření ve vzdělávání nezbytné vyjádření školského poradenského zařízení zapsaného v rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum). Dále vyhláška č.27/2016 Sb., v §18 upravuje možnost získání asistenta pedagoga pro třídu, pokud se ve třídě vzdělává více než 5 žáků s podpůrnými opatřeními 2- 5. stupně.

Využití služeb asistenta pedagoga je vhodné tehdy, pokud nároky na podporu pedagoga při práci se žákem/žáky ve výuce vyžadují činnosti další osoby, která pomůže zkvalitnit práci se žákem/žáky s cílem respektování individuálních specifík žáka. Současně je vždy třeba posoudit, zda neexistují jiné varianty podpory jak pedagoga, tak i žáka/žáků (pomůcky, úpravy práce pedagoga atd.).

Asistent pedagoga pomáhá učiteli při organizaci a realizaci vzdělávacího procesu ve třídě, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka/žáků do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávacího procesu, včetně školou poskytovaných školských služeb. Odborná způsobilost asistenta pedagoga je dána Zákonem o pedagogických pracovnících ve znění pozdějších předpisů.

Ke zkvalitnění práce je žádoucí, aby se asistent pedagoga účastnil kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Stávající kurzy, ale dosud nedostatečně reagují na novelu školského zákona, jež se sebou přináší systém podpůrných opatření a je tedy zcela nezbytné, aby došlo k inovaci vzdělávacích programů, jež jsou zacíleny na pozici asistenta pedagoga. Klíčovou výhodou olomoucké aglomerace je skutečnost, že zde na PdF UP celý systém podpůrných opatření i jeho obsahové a metodické pojetí vzniklo a je tedy možno velmi rychle a kvalitně provést potřebné inovace.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet proškolených asistentů pedagoga v DVPP, počet nově kvalifikovaných asistentů pedagoga, počet inovovaných vzdělávacích programů asistenta pedagoga na základě novely školského zákona.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.3 – Systémová podpora asistentů pedagoga

Specifický cíl 2.3.2 Systém finanční podpory asistentů pedagoga

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Počet asistentů pedagoga k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v posledních letech dynamicky roste. Asistent pedagoga je jedním z podpůrných opatření. Přesto, že počet asistentů pedagoga roste, jsou jejich úvazky, i přes doporučení poradenského zařízení, kráceny a to v závislosti na objemu finančních prostředků. Finanční ohodnocení asistentů je nedostatečné a pracovní poměry jsou uzavírány na dobu určitou, čímž vzniká pro zaměstnance – asistenta pedagoga - existenční nejistota. Nehledě na chybějící metodické vedení.

I přes všechna tato rizika a nedostatky je asistent pedagoga nejlepším podpůrným opatřením. Také v budoucnosti bude nutné využívat k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podpory asistenta pedagoga, protože bez této podpory nebude možné některé žáky začlenit do běžného vzdělávacího systému.

Podmínkou pro udržení a rozvoj pozice asistenta pedagoga je však potřeba zpracovat metodiku práce asistenta, provést reformu financování této pozice, upravit pracovní podmínky a respektovat výši úvazku doporučeného poradenským zařízením. Teprve když budou nastavena pravidla pro zřízení asistenta pedagoga zahrnující všechny popsání oblasti, bude toto podpůrné opatření skutečně smysluplné a efektivní pro žáky, rodiče i školu.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázaný na Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.*

Indikátor: počet škol, počet žáků se SVP, počet asistentů pedagoga, počet úvazků doporučených poradenským zařízením X skutečný počet úvazků, počet metodik.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.1 Podpora vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Novela školského zákona č 82/2015 Sb. zavádí pro školy povinnost vyrovnat podmínky pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby došlo k rozvoji jejich klíčových kompetencí v maximální možné míře, a to v hlavním vzdělávacím proudu. Děje se tak prostřednictvím podpurných opatření, která představují zákonné finanční nároky.

Z analýzy agregovaných dat MŠMT pro ZŠ v ORP vyplývá, že inkluzivní vzdělávání je druhou hlavní prioritou. ZŠ plánují v letech 2016-2018 zlepšení zejména v oblasti vytvoření podmínek (materiální, personální) – 89,5%. Dále se ZŠ v ORP chtějí zaměřit na vzdělávání pedagogů v oblasti využití speciálních pomůcek – 86%. V letech 2019-2020 plánují investice zejména na bezbariérovost budov.

Z analýzy agregovaných dat MŠMT pro MŠ v ORP plyne, že inkluzivní vzdělávání je pro MŠ třetí hlavní prioritou. V letech 2016-2018 MŠ v ORP plánují zlepšení zejména v oblasti vytvoření podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (materiální, finanční podpora, vzdělávání pedagogů). Dále se chtějí zaměřit na vytvoření systému podpory (speciální pomůcky, asistenti pedagoga...) – 74%. Stejně procento MŠ se v letech 2016-2018 chce zlepšit v úpravě organizace a průběhu vzdělávání v souladu s potřebami dětí se SVP. V letech 2019-2020 se MŠ chtějí zaměřit zejména na bezbariérovost budov - 23,3%.

Přestože jsou děti se SVP v běžných školách již poměrně dlouho integrovány, doposud nebyla dostatečně zajištěna odpovídající finanční podpora pro jejich kvalitní vzdělávání. Řada škol nemá vytvořený systém podpory vzdělávání pro děti se zdravotním postižením. Běžné MŠ, ZŠ, SŠ nedisponují dostatečným množstvím speciálních a kompenzačních pomůcek. Chybí finance pro zajištění asistentů pedagoga. Pedagogové mají ve třídách velké počty dětí, což jim často znemožňuje se v dostatečné míře věnovat dětem se zdravotním postižením individuálně. Chybí dostatečná informovanost veřejnosti – rodičů – ohledně přínosu inkluze pro všechny. Školská poradenská zařízení jsou přetížena, nestíhají v dostačujícím tempu diagnostikovat žáky se zdravotním postižením.

Podpurná opatření s jejich zákonnými finančními nároky, šablony, IROP aj. by mohly být klíčem k zajištění dostatečného objemu finančních prostředků pro kvalitní vzdělávání dětí se zdravotním postižením (pořízení kompenzačních, speciálních pomůcek, technické úpravy budov škol). Školy by prostřednictvím šablon mohly dosáhnout na personální podporu v podobě školního asistenta či školního speciálního pedagoga. Prostřednictvím šablon mohou školy čerpat finance na vzdělávání pedagogů i rodičů v oblasti inkluze.

Dále je potřeba posílit síť školských poradenských zařízení pro snížení čekacích dob na vyšetření.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a

žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné Opatření č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet žáků se zdravotním postižením využívajícím kompenzační a speciální pomůcky, počet technických úprav škol, počet proškolených rodičů, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet školských poradenských zařízení.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.2 Podpora vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Za sociálně znevýhodněné jsou pokládáni žáci, kteří nemají stejné příležitosti ke vzdělávání jako většinová populace žáků, a to hlavně v důsledku nepříznivých sociokulturních podmínek svých rodin nebo prostředí, v nichž žijí. Platí pro ně minimálně jedna z uvedených charakteristik: jejich rodiče mají nízký stupeň vzdělání, jde o neúplnou rodinu, je zde nízký příjem, dále nízké profesní postavení členů rodiny, včetně nezaměstnanosti, nízká úroveň bydlení a menšinový původ. Tyto charakteristiky mohou klást před tyto žáky velké bariéry. Sociální znevýhodnění nemusí mít navíc dlouhou dobu zřetelné projevy, a proto nemusí být včas rozpoznáno, a nejsou tedy ani použity podpůrné nástroje, které by jeho důsledky minimalizovaly. Žák ani rodina si svou situaci také nemusejí připouštět nebo prožívat jako jakkoliv znevýhodněnou. Patřit do kategorie sociálního znevýhodnění může být vnímáno i jako ponižující, může být spojeno s vnitřním pocitem vlastní nedostatečnosti, neboť se jedná o formu vyloučení z něčeho, co je ostatním dostupné. Žák se dostává do situace, která pro něj není příjemná, a v této souvislosti u něj mohou vznikat druhotné projevy v chování. Tito žáci potřebují podporu ve vzdělávání, která se ne všem dostává.

Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že školy chtějí mít možnost přijmout ke vzdělávání všechny žáky bez rozdílu (včetně žáků s odlišným kulturním prostředím, sociálním znevýhodněním, cizince, žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) apod.) – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 66,7% škol, dále že školy chtějí klást důraz nejen na budování vlastního úspěchu žáka, ale i na odbourávání bariér mezi lidmi, chtějí vést k sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi apod. – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 73,7% škol. Dále učitelé vnímají tvořivým způsobem rozdíly mezi žáky jako zdroj zkušeností a příležitost k vlastnímu seberozvoji – zlepšení v období 2016-2018 plánuje 75,4% škol.

Překážky škol, v rámci ORP, jsou: Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami žáků (např. asistentů pedagoga, pedagogické i nepedagogické pracovníky) (86%) – bez této personální podpory nelze v některých případech dané bariéry odstranit; Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky (např. výstavy, exkurze, kroužky apod.) (68,4%) – sociální znevýhodnění jde často ruku v ruce i s nedostatečnými financemi v rodině; Velký počet žáků ve třídách (56,1%) – tito žáci potřebují ve velké míře individuální přístup, což v rámci početné třídy není možné.

Je potřeba zajistit financování personálních nákladů, bez pomoci např. asistentů pedagoga, speciálních pedagogů, tlumočnicků do daného jazyka apod. nelze míru znevýhodnění ani vyrovnat, ani výrazně zmenšit.

Pokud bude chybět finanční podpora pro možnosti účasti sociálně znevýhodněných žáků na nákladnějších školních akcích – výstavy, exkurze, výlety, školy v přírodě atd., bude to

mít opět vliv na ještě více se snižující motivaci daných žáků. Naopak podpora těchto aktivit může mít velký vliv na chuť žáků dále se rozvíjet a sociokulturní rozdíly překlenout. Dále je třeba zařadit tyto žáky do tříd s menším počtem žáků. Povede to právě k větší sounáležitosti se spolužáky a dalšími lidmi, které chtějí školy dosáhnout. Velký počet žáků ve třídě znesnadňuje individuální práci s žákem.

Je třeba přesně zmapovat situaci v jednotlivých školách, zajistit DVPP v této oblasti, zajistit finance jak na personální náklady, tak i na možnosti financování školních akcí, doučování mimo vyučování, případně realizace vhodných mimoškolních aktivit.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí **povinné opatření MAP** *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet sociálně znevýhodněných žáků čerpajících podporu na školní akce, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet zrealizovaných mimoškolních aktivit.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.3 Podpora nadaných žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době můžeme konstatovat, že školám je zákonem uloženo vytvářet v průběhu základního vzdělávání podmínky pro rozvoj nadání všech žáků. Situace ale není zatím ideální, protože ne vždy se daří nadané a zvláště mimořádně nadané žáky odhalit, včas je diagnostikovat a následně jejich nadání a rozvoj podporovat.

Práci s nadanými žáky plánuje podle agregovaných dat MŠMT zlepšit 78,9 % škol, v současné době je průměrné hodnocení organizace a průběhu vyučování zaměřené potřeby žáků s SVP a nadaných, hodnoceno 2,68 v rámci ORP.

K problematice nadaných žáků se velmi často přistupuje s předsudky, dochází k zaměňování dvou kategorií nadaných dětí. Jedná se o nadané žáky, kteří se většinou snadno a rychle učí a pokud jsou motivováni, bývají úspěšní. Mimořádně nadaných žáků jsou asi 2 % dětí, mají IQ diagnostikováno nad 130, velmi často mohou mít nějaká postižení, jedná se o tzv. dvojí výjimečnost, kdy žáci mají poruchy učení a chování, hyperaktivitu, poruchy autistického spektra, psychiatrické problémy. Řešením je zvýšit informovanost pedagogů o problematice těchto žáků, podpořit DVPP v oblasti diagnostiky a práce s nadanými žáky, totéž se týká i budoucích pedagogů, tedy studentů Pedagogické fakulty UP. Zásadní je, aby včas došlo k odhalení nadaného a mimořádně nadaného žáka a byly pro něho vytvořeny ideální podmínky.

Podpora nadaných žáků vyžaduje finanční podporu na zajištění asistentů pedagoga. V současné době lze získat dotaci na asistenta pro žáky s dvojí výjimečností, případně se SVP. Ve třídách s nadanými dětmi je velmi důležitý asistent, který pomůže pedagogovi při diferenciaci žáků, např. při skupinové práci. Při stávajících vysokých počtech žáků nelze uplatnit všechny vhodné metody a formy vhodné pro nadané žáky.

Finanční prostředky je nutné navýšit i na pomůcky, vybudování odborných učeben, učeben pro projektové práce, ICT techniku (tablety, e-učebnice).

Důležitá je spolupráce mezi školami, předávání zkušeností, využití krajského metodika péče o nadané žáky, zřízení školního koordinátora pro podporu nadání, využití PPP a SPC při diagnostice a podpořit spolupráci se školním psychologem (přítomnost školního psychologa alespoň na 0,5 úvazku na každé škole). Školní psycholog by významně pomohl pedagogům při sestavování IVP, doporučoval by vhodné pomůcky, formy, metody práce s nadanými žáky. Psycholog může sledovat individuálně každého žáka v hodině, sledovat jeho vývoj, podílet se na hodnocení žáka, vést rozhovory s rodiči.

SVČ rovněž vytváří podmínky nadaným žákům. Děje se tak především individuální přípravou a vytvářením podmínek pro rozvoj jejich nadání. Tato podpora v zájmové činnosti na SVČ jim pak často napomáhá k přijetí na odborné školy a také přerůstá v profesní orientaci. O tom, že je tato oblast podpory důležitá i v rámci vzdělávání ve volném čase svědčí úspěchy účastníků zájmového vzdělávání na všech typech soutěží

(polytechnického, sportovního, estetického, přírodovědného zaměření).

Cílem pro SVČ bude rozšiřovat a zkvalitňovat podmínky nadaným žákům a umožňovat jim osobnostní a profesní růst. Ve spolupráci se školami budeme moci organizovat kroužky pro nadané žáky v oblastech sportu, polytechniky, estetiky a vybraných přírodních věd. Nadaní žáci škol také budou moci využívat odborně zaměřené učebny na SVČ.

Opatření: finanční zabezpečení v podobě nákupu materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, lektorům, rekonstrukce a vybavení odborných učeben v budovách DDM.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, silně rozvíjí i doporučené opatření MAP *Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy žáků*.

Indikátor: počet školních koordinátorů pro podporu nadání, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet zrealizovaných mimoškolních aktivit (sdílení zkušeností), počet individuálních akcí se školním psychologem, počet nadaných žáků zapojených v rámci zájmového vzdělávání na SVČ.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.4 – Podpora vzdělávání žáků se speciálními potřebami

Specifický cíl 2.4.4 Podpora integrace cizinců do škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Žáci s odlišným mateřským jazykem (OMJ) patří do skupiny žáků, kteří mohou být ohroženi školním neúspěchem, často dosahují horších výsledků a také předčasně ukončují vzdělávací systém. Jejich znalost českého jazyka je velmi omezená nebo vůbec žádná, a proto potřebují výraznou jazykovou podporu, která se ale v současné době nedostává všem žákům. Velkou překážkou je pro tyto žáky i nové sociokulturní prostředí. Z agregovaných dat MŠMT vyplývá, že současné průměrné hodnocení poskytování výuky českého jazyka cizincům je 1,23 v rámci ORP. V období 2016-2018 plánuje zlepšení 31,6 % škol.

V současné době nejvíce chybí vytvoření vzdělávacího obsahu předmět Český jazyk jako druhý cizí jazyk a ten zařadit do RVP, tak aby ho poté mohly školy použít ve svých ŠVP. Jazyková příprava a podpora by měla začít již v předškolním věku.

Integrace cizinců vyžaduje zlepšení metodické podpory pedagogů, proškolení pedagogů a jejich příprava na výuku žáků s OMJ, včetně studentů pedagogických fakult a budoucích pedagogů, vytvoření vzdělávacích a metodických materiálů.

Velmi potřebné je i zlepšení koordinace, vytvoření jednotné koncepce a propracovaného systému výuky češtiny a podpory žáků s OMJ, přestože existují již metodická doporučení a byla zřízena pozice krajského koordinátora pro tuto oblast.

S tím souvisí i nedostatek finančních prostředků a velký počet žáků ve třídách. Chybějící finance by se mohly využít na asistenta pro tyto žáky a zajistit jim i doučování. Školská zařízení by měla být posílena o školní psychology a sociální pedagogy. Přínosná by byla úzká spolupráce speciálních poradenských zařízení se školami, zejména v oblasti preventivních opatření týkajících se klimatu ve třídě i škole, adaptace cizinců, prevence jejich vyloučení z kolektivu nebo šikany, vzájemné porozumění náboženských otázek. Integrace cizinců vyžaduje i diagnostické nástroje pro žáky s OMJ.

Problematická je i spolupráce a nedostatečná komunikace s rodinou, většinou nemluví česky, velmi potřebný by byl tlumočnický pro určité jazykové komunity (spolupráce s UP) a zajištění sociálních pracovníků, kteří by cizincům pomáhali řešit problémy při přesídlení do nové země a orientovat se v novém prostředí. Potřebují kvalitní informace i formy podpory a poradenství, které jim umožní překonat kulturní, jazykovou a informační bariéru. Důležitá je informovanost rodičů cizinců prostřednictvím webových stránek MŠMT, krajů a případně obcí v potřebných jazykových verzích.

Opatření: zmapování současné situace, tvorba vzdělávacích a výukových materiálů, finance na nákup vhodných pomůcek a materiálů pro výuku češtiny jako cizího jazyka, realizace DVPP pedagogů a asistentů zaměřených na integraci cizinců a na výuku češtiny jako cizího jazyka, zajištění školního psychologa, případně sociálního pedagoga (asistenta), zajištění tlumočnických služeb, finanční podpora doučování češtiny na školách

mimo hlavní vyučování (např. kroužek), případně realizace mimoškolních aktivit, vytvoření e-learningového kurzu češtiny pro cizince.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření *MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet proškolených rodičů, počet výukových materiálů pro výuku češtiny jako cizího jazyka, počet zrealizovaných aktivit mimo vyučování (doučovací kroužek apod.).

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Specifický cíl 2.5.1 Začlenění problematiky vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V souladu s novelou školského zákona a v návaznosti na situaci ve společnosti, ve které dochází k jasnému a výraznému vyčlenění oblastí a obyvatelstvo se potýká s vážnými ekonomickými, ale i sociálními problémy, je žádoucí, ve velmi krátkém období v rámci konceptu přípravy pedagogů, na tuto situaci reagovat.

Stávající příprava pedagogů sice již má v rámci obsahu vzdělávání začleněnu problematiku práce s jedinci se specifickými potřebami, ale toto pojetí vychází z dnes již neplatné legislativní úpravy a je tedy potřeba přímo zařadit problematiku sociálního vyloučení do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky.

Problematika vzdělávání dětí ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením je velmi specifická a pedagogičtí pracovníci MŠ a ZŠ potřebují získat nejen základní teoretické poznatky, ale i seznámit se s příklady dobré praxe tak, aby byli schopni v situacích, kdy musí tuto problematiku řešit, zvolit takové postupy, které nejen nenaruší proces inkluze, ale naopak budou jeho podporou.

Další oblastí, ve které pedagogičtí pracovníci nutně v současnosti potřebují získat adekvátní a dostatečné množství odborných poznatků, doporučení a postupů je v implementaci dle nově v zákonu zavedených podpůrných opatření tak, aby nejen přesně věděli, na jaké podpůrné opatření žáci mají nárok, ale hlavně aby s ním uměli pracovat a to opět ve prospěch všech aktérů inkluze.

Z výše uvedených důvodů jasně vyplývá potřeba zařadit vzdělávání dětí a žáků ze skupin a lokalit ohrožených sociálním vyloučením do pregraduálních programů připravujících pedagogické pracovníky MŠ a ZŠ.

Výhodou olomoucké aglomerace je skutečnost, že zde existuje PdF UP, která je schopna na aktuální potřeby vzdělávání pedagogů okamžitě zareagovat.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem* a průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů, počet absolventů inovovaných pregraduálních vzdělávacích programů.

2. Inkluzivní vzdělávání

Strategický cíl 2.5 – Podpora vzdělávání pedagogických pracovníků

Specifický cíl 2.5.2 Další vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ, SVČ a NNO pro podporu při začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Další oblasti, ve které pedagogičtí pracovníci MŠ, ZŠ, příp. SVČ a NNO nutně v současnosti potřebují získat adekvátní a dostatečné množství odborných poznatků, doporučení a postupů je v implementaci dle nově v zákonu zavedených podpůrných opatření, tak aby nejen přesně věděli, na jaké podpůrné opatření žáci mají nárok, ale hlavně aby s ním uměli pracovat a to opět ve prospěch všech aktérů inkluze.

Z výše uvedených důvodů je žádoucí nabídnout a zajistit široké spektrum kurzů, které by umožnily pedagogickým pracovníkům situaci dostatečně odborně zvládat.

Výhodou olomoucké aglomerace, je skutečnost, že podpůrná opatření vytvořili pracovníci Ústavu speciálněpedagogických studií UP v Olomouci a je tedy zde přímo možnost využít jejich odbornosti v rámci realizace těchto kurzů.

Inkluze zasahuje do všech oblastí vzdělávání. Rozvíjí také tento specifický cíl. U dětí a žáků je nutné rozvíjet všechny kompetence a to podle individuálních možností každého dítěte a žáka.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření *MAP Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ.

3.3 Prioritní oblast rozvoje 3

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 – Rozvoj čtenářské (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.1 Rozvoj čtenářské pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti čtenářské pregramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Čtenářská pregramotnost je z pohledu celoživotního vzdělávání nesmírně významnou oblastí, neboť v období předškolního věku se kladou základy nejen čtenářské, ale i řady dalších gramotností a současně se rozvíjí osobnost dítěte, jeho motivace pro vlastní poznávání.

Strategické dokumenty se ve velké míře shodují v zaměření předškolní výchovy a vzdělávání na tzv. předškolní přípravu pro pozdější „systematický“ rozvoj počáteční čtenářské gramotnosti, a to ve smyslu rozvoje vyjadřování, komunikace, poznávacích procesů a psychických funkcí.

- Pregramotnost je rozvíjena komplexně ve všech složkách (čtení, psaní, mluvení, naslouchání, myšlení), ale i v předpokladech pro jednotlivé složky!
- Rozvoj celé osobnosti dítěte (poznávací, jazykové, emocionální, volní)

Součástí opatření by mělo také být zapojení rodin do podpory rozvoje čtenářské pregramotnosti dětí prostřednictvím vzdělávání rodičů pedagogy, a to včetně dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, a dále zapojení vzdělávacích a kulturních center - knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj čtenářské pregramotnosti.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň rozvoje čtenářské pregramotnosti a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře úspěšnosti dětí v ostatních vzdělávacích oblastech RVP PV.

Zásadním a určujícím činitelem rozvoje čtenářské pregramotnosti dětí a žáků jsou pedagogičtí pracovníci mateřských škol. Jejich úroveň oborových a didaktických kompetencí se značně různí a také z tohoto stavu plyne nesystematická a nejednotná úroveň vzdělávání v oblasti čtenářské pregramotnosti.

Opatření: aktualizace ŠVP PV škol v oblasti čtenářské pregramotnosti, systémová finanční podpora pro realizaci dílen čtení, čtenářských koutků, projektové výuky apod., dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek a knih a také zakotvení spolupráce s rodiči a s mimoškolními vzdělávacími a kulturními centry. Systematizace a gradační standard v DVPP pro oblast čtenářské pregramotnosti, zavedení standardu mentora, systematická podpora sdílení, stabilní finanční podpora.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné opatření MAP č. 2: *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami pak Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, cíl rovněž přispívá k rozvoji funkční gramotnosti (literární, dokumentové).

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet aktualizovaných ŠVP, počet zrealizovaných aktivit zaměřených na podporu čtenářské gramotnosti, počet nakoupených pomůcek, počet zapojených rodičů do aktivit ČG.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre) gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.2 Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti čtenářské gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zakotvení a garantovaný rozvoj čtenářské gramotnosti v současných školních vzdělávacích programech vykazuje zásadní rozdíly, přestože úroveň čtenářských dovedností má podstatný vliv na úspěšnost žáka ve většině vzdělávacích oblastí RVP.

Zájem o systematický přístup k zavádění metod rozvíjejících čtenářskou gramotnost dokládají mj. statistiky agregovaných dat. Školy mají zájem se rozvíjet základní znalosti a dovednosti – základní práce s textem (89,5%), ale chtějí podporovat i vyšší stupeň komplexního čtenářství – od chápání kontextu, vyvozování a formulace závěrů z textu k porovnávání zdrojů apod. (86 %). Dále školy chtějí podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti v rámci školních vzdělávacích programů prostřednictvím stanovování konkrétních cílů (84,2 %) a zájem je také o realizaci čtenářských kroužků/pravidelných dílen čtení/jiných pravidelných mimoškolních aktivit na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti (82,5 %).

Problematickými oblastmi rozvoje čtenářské gramotnosti dle agregovaných dat jsou nedostatečná stabilní finanční podpora (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 77,2 %, dále nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.) – 57,9 % a konečně nízká časová dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo výuku - 52,6 %.

Z uvedeného plyne, že mezi systémová opatření vedoucí k podpoře čtenářské gramotnosti patří zejména požadavek na garantovaný rozsah používaných metod zakotvený ve školním vzdělávacím programu, zajištění stabilní finanční podpory, která umožní mj. podporu personálního zajištění pedagogických pracovníků, dále zlepšení materiálně technických podmínek a navýšení časové dotace pro mimoškolní aktivity.

Součástí opatření by mělo také být zapojení rodin do podpory rozvoje čtenářské gramotnosti žáků prostřednictvím vzdělávání rodičů pedagogy, a to včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, a dále zapojení vzdělávacích a kulturních center - knihovny, domy dětí a mládeže, centra volného času a další mimoškolní vzdělávací a kulturní centra, přičemž nepůjde pouze o paralelní aktivity subjektů, ale o cílené plánování mimoškolních vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti.

Předložené změny zajistí garantovanou úroveň rozvoje čtenářské gramotnosti a její systematickou podporu v procesu vzdělávání. To povede k podpoře úspěšnosti žáků v ostatních vzdělávacích oblastech RVP.

Zásadním a určujícím činitelem rozvoje čtenářské gramotnosti dětí a žáků jsou pedagogičtí

pracovníci základních škol. Jejich úroveň oborových a didaktických kompetencí se značně různí a také z tohoto stavu plyne nesystematická a nejednotná úroveň vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti.

Jak ovšem vyplývá ze statistiky agregovaných dat, školy mají zájem o korekci uvedeného prostřednictvím snahy učitelů rozvíjet své znalosti v oblasti čtenářské gramotnosti (kurzy dalšího vzdělávání, studium literatury aj.) a následně je využívat ve výuce (86%) a dále učitelé usilují o využívání poznatků v praxi a o sdílení dobré praxe mezi sebou i s učiteli z jiných škol (86%). S uvedeným souvisí zájem pedagogů o dovybavení školy interaktivními médii a informačními a komunikačními technologiemi pro rozvoj v oblasti čtenářské gramotnosti a záměr pravidelně nakupovat aktuální beletrii, další literaturu a multimédia.

Jako překážky v rozvoji oblasti čtenářské gramotnosti jsou vnímány zejména nedostatečná stabilní finanční podpora (k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek, k zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek apod.) – 77,2 %, a dále nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu ke čtenářské gramotnosti (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebemotivace apod.) – 52,6 %. Objevuje se i nezájem ze strany žáků a rodičů.

K systémovým opatřením, která by vedla rozvoji oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti patří především jednotný, ucelený a gradovaný cyklus vzdělávání vedoucí pedagogy až k mistrovství, příp. k mentorské činnosti. Nastavení podmínek pro sdílení příkladů dobré praxe mezi pedagogy ve škole i mezi školami. Související samozřejmostí je zabezpečení stabilní finanční podpory pedagogů a nastartování fungování mentoringu ve školách i školkách.

Předložené změny zajistí cestu k systematickému rozvoji oborových a didaktických kompetencí pedagogů a tím ke zvýšení úrovně vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti.

Návrhy opatření: aktualizace ŠVP škol v oblasti čtenářské gramotnosti, systémová finanční podpora pro realizaci dílen čtení, čtenářských koutků, půlených hodin, projektové výuky apod., dále podpora nákupu a sdílení specifických pomůcek a knih a také zakotvení spolupráce s rodiči a s mimoškolními vzdělávacími a kulturními centry. Systematizace a gradační standard v DVPP pro oblast čtenářské gramotnosti, zavedení standardu mentora, systematická podpora sdílení, stabilní finanční podpora.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření (téma) MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, dílčím způsobem souvisí s doporučeným opatřením (tématem) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*, významně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce s žáky se specifickými potřebami cíl rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace čtenářských koutků/dílen čtení, počet žáků proškolených v metodách rozvíjejících čtenářskou gramotnost, počet realizovaných akcí projektové výuky, počet nových/inovovaných pomůcek k rozvoji ČG, počet žáků proškolených v rámci mimoškolních vzdělávacích akcí, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet realizovaných společných projektů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre) gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti čtenářské (pre)gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Čtenářská (pre)gramotnost je oblast, která je v současné době podporována nejen v rámci školních vzdělávacích programů, je součástí vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, ale stává se i součástí neformálního vzdělávání. Tato oblast se následně promítá do všech předmětů vyučovaných v základních školách a její zvládnutí má do velké míry také podíl na úspěšném zvládnutí učiva a příslušných kompetencí. Čtenářská gramotnost je tedy základním východiskem a předpokladem pro rozvoj funkční gramotnosti žáků, zejména dokumentovou a literární. Proto je potřebné, aby školy a SVC ve větší míře podporovaly i neformální aktivity žáků, ať už v rámci činnosti školy či motivací žáků do mimoškolních aktivit v zájmových kroužcích na školách a SVC, a to včetně žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.

Z agregovaných dat vyplývá, že školy plánují tyto aktivity v oblasti podpory rozvoje čtenářské gramotnosti:

v nejbližším období 2016-2018

- realizovat čtenářské kroužky, pravidelné dílny čtení, či jiné pravidelné mimoškolní aktivity
- školní knihovna – zajištěn přístup dle potřeby žáků
- realizace mimovýukových akcí – projektové dny, návštěvy divadelních představení, autorská čtení, výstava knih, návštěva knihoven, besedy
- spolupráce školy s rodiči – informace o dění ve škole, existence čtenářských kroužků...
- čtenářsky podnětné prostředí – čtenářské koutky, nástěnky,
- škola nakupuje aktuální beletrii

v období následujícím (2019-2020)

- zakoupení a pořízení technického a materiálního vybavení – např. K vystavování prací žáků
- realizaci mimovýukových akcí pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti a zvýšení motivace – projektové dny, autorská čtení, výstavy knih
- využívání interaktivních médií, informačních a komunikačních technologií
- nákup beletrie a multimédií

Opatření:

Zajištění stabilní finanční podpory k zajištění čtenářských dílen a koutků, odborné práce ve volně přístupných učebnách, půlení hodin, výměně učebních pomůcek...

Rozvoj mentoringu na školách – DVPP, kreativita učitelů, nápady, zájem, sebemotivace, zabránění stereotypu učitelů, atd.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a volitelné opatření MAP *Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků*.

V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor:

počet mimoškolních akcí škol MŠ a ZŠ, SVČ a NNO využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí, počet nově vytvořených/inovovaných zájmových kroužků, čtenářských dílen, klubů, koutků, exkurzí...

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.1 Rozvoj čtenářské (pre) gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.1.4 Podpora spolupráce škol a knihoven

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Z agregovaných dat vyplývá, že většina škol realizuje mimovýukové akce pro žáky na podporu čtenářské gramotnosti (výstavy knih, návštěvy knihoven, projektové dny), rovněž také škola informuje a spolupracuje v oblasti rozvoje čtenářství s rodiči (prezentace služeb školní / obecní knihovny, existence čtenářských kroužků, atd..).

Pro dlouhodobou systematickou práci v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti je však nezbytná systematická spolupráce škol s místními knihovnami. Je proto potřebné hledat podpůrná opatření pro realizaci společných aktivit škol a knihoven, zejména ve formě přednášek, akcí či projektových dnů.

Opatření: ke zlepšení a rozvíjení další spolupráce mezi školou a knihovnou je třeba podpora aktivit jednotlivých knihoven zejména ve vazbě na nabídku přednášek, akcí či projektů ve vztahu k žákům jednotlivých škol.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl přímo rozvíjí povinné Opatření MAP č. 2. *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání, rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*, a volitelné opatření *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)*.

Indikátor: počet realizovaných aktivit realizovaných knihovnou pro žáky škol, počet žáků, kteří navštívili aktivity knihoven.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 – Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.1 Rozvoj matematické pregramotnosti dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti matematické pregramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická pregramotnost je podporována v rámci školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání, které stanoví konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích vztahujících se k věku dítěte. Pedagogové mateřských škol rozvíjí své znalosti v oblasti matematické pregramotnosti víceméně účastí na dalším vzdělávání v dané oblasti a samostudiem.

Další rozvoj matematické pregramotnosti dětí MŠ bude záležet na materiálním zabezpečení mateřských škol. Dále pak na zaměření se na individuální práci s dětmi, které projevují mimořádný talent nebo naopak se u nich projevují značné rezervy právě v oblasti matematické pregramotnosti.

Měla by být provedena systémová opatření na podporu rozvoje matematické pregramotnosti, která by měla směřovat k rozvoji mentoringu na mateřských školách. Ten by byl zaměřen na zvýšení kreativity pedagogů, odstranění stereotypu a odstranění nízké motivace. V souvislosti s realizovanými opatřeními by byla provedena úprava školních vzdělávacích programů pro předškolní vzdělávání v oblasti matematické pregramotnosti.

Opatření: inovace ŠVP PV v oblasti matematické pregramotnosti, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro rozvoj matematické pregramotnosti, kurzy, DVPP, nákup učebních pomůcek pro rozvoj matematické pregramotnosti.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na povinné opatření Opatření 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, je předstupněm navazujícím na povinné opatření MAP č. 2. *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* a průřezové opatření Funkční gramotnost (numerická), dílčím způsobem souvisí s doporučeným opatřením (tématem) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a dílčím způsobem rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet inovovaných ŠVP v oblasti MG.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.2 Rozvoj matematické gramotnosti žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti matematické gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická gramotnost je podporována v rámci školních vzdělávacích programů, které stanoví konkrétní výstupy v jednotlivých obdobích. Také učitelé 1. a 2. stupně základní školy vesměs rozvíjejí svoje znalosti v oblasti matematické gramotnosti, zúčastňují se dalšího vzdělávání, využívají samostudia.

Ve škole je většinou podporováno matematické myšlení u žáků, jsou řešeny příklady z každodenních situací, situace spojené s budoucí profesí, objasňují se přírodní zákony.

Podle agregovaných dat si školy přejí zejména více rozvíjet matematickou gramotnost v rámci školních vzdělávacích programů (77,2 %), k čemuž je potřeba, aby škola disponovala dostatečným technicky materiálním zabezpečením pro rozvoj matematické gramotnosti (59,6 %). Problémem však dle agregovaných dat je to, že školy nedisponují dostatečnými finančními prostředky (57,9 %) a materiálně technickými podmínkami (59,6 %) pro potřebný rozvoj kompetencí žáků mimo školu. Nezanedbatelnou překážkou se jeví také nezáměr ze strany žáků a rodičů.

Další rozvoj matematické gramotnosti dětí a žáků ZŠ tedy bude záležet na zlepšení zejména technického a materiálního zabezpečení, v silnější spolupráci s rodiči především v oblasti představení kroužků, aktivit a profesí spojených s matematickou gramotností. Je nutné podporovat individuální práci s žáky s mimořádným talentem, ale také věnovat pozornost žákům v doučování a mimoškolních aktivitách.

Mezi systémová opatření, která by měla být provedena na podporu rozvoje matematické gramotnosti, patří zejména stabilní finanční podpora, která by byla určena na podporu personálního zajištění pedagogických pracovníků. Tito by se věnovali vedení matematických koutků, pracovali by s žáky ve volně otevřených učebnách, a to včetně práce se žáky se specifickými potřebami, inovovali by a vyměňovali učební pomůcky k rozvoji gramotnosti. Stabilní finanční podpora umožní zvýšit časovou dotaci, popř. půlení vyučovacích hodin, tím by došlo k výraznějšímu procvičení učiva a upevnění matematické gramotnosti. Systémová finanční podpora by také směřovala k rozvoji mentoringu na škole, ten by byl zaměřen na zvýšení kreativity u učitelů, odstranění stereotypu a odstranění nízké motivace. V souvislosti s realizovanými opatřeními by byla provedena také úprava ŠVP škol v oblasti MG.

Co se týče kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti matematické gramotnosti, z agregovaných dat vyplývá, že učitelé 1. a 2. stupně si přejí rozvíjet své znalosti v oblasti matematické gramotnosti a využívat je ve výuce (78,9%), chtějí navštěvovat vzdělávací kurzy, studovat literaturu, předávat si zkušenosti. Ve své praxi učitelé naráží na nedostatečný rozvoj mentoringu na škole, na malou kreativitu, na stereotyp vyučujících a nízkou sebemotivaci (52,6%). Problémem se jeví také nízká časová dotace pro rozvoj

příslušné gramotnosti mimo výuku (59,6%), učitelé si přejí stabilní finanční podporu pro další rozvoj matematické gramotnosti (57,9%).

Další rozvoj oborových a didaktických kompetencí pracovníků mateřských a základních škol bude přímo souviset se stabilní finanční podporou, která bude zajišťovat kvalitní další vzdělávání pedagogů. Rozvoji také pomůže efektivní využití interaktivních médií, informační a komunikační technologie (70,2%). Školy také mají zájem doplňovat do knihoven aktuální literaturu a multimédia pro rozvoj matematické gramotnosti (70,2%).

Proškolení lektori a mentori budou pomáhat školám při zavádění efektivních přístupů v rámci celé školy, pro skupiny žáků nebo individuální rozvoj dětí při koordinaci práce ve třídě a při individuální podpoře učitelů. Pro rozvoj gramotností by bylo vhodné využít šablony, které učitelům umožní dlouhodobé vzdělávání, společné plánování a reflektování výuky a realizaci aktivit mimo vyučování. V této oblasti budou aktivity využívat především potenciálu místních nejlepších učitelů nebo vzdělavatelů k podpoře dalších učitelů napříč všemi obory, dále využijí spolupráci mezi různými stupni vzdělání – MŠ, 1. i 2. stupeň, možnosti informovat všechny zainteresované o nových trendech v rámci gramotností (Hejného metoda, sfumato, Khanova akademie...), možnost rozvíjet gramotnosti v mimoškolních aktivitách (kroužky, letní školy) a spolupracovat s mimoškolními vzdělávacími institucemi.

Návrhy opatření: inovace ŠVP škol v oblasti MG, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti matematické gramotnosti – kurzy DVPP, systémová podpora půlených vyučovacích hodin matematiky (finance), realizace matematických koutků na školách, materiálová inovace učeben pro výuku matematiky, nákup učebních pomůcek pro rozvoj MG, nástroje na budování kapacit škol (mentoring, akce pro sdílení zkušeností učitelů), realizace motivačních zájmových kroužků při školách či zájmových organizacích zaměřených na rozvoj matematického myšlení žáků (Zábavná matematika apod.)

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, silně podporuje také doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“)*. V oblasti zájmových kroužků na podporu rozvoje MG cíl rozvíjí volitelné opatření MAP *Rozvoj funkční gramotnosti (numerická)*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet žáků, kteří se úspěšně zúčastní matematických soutěží, počet zrealizovaných projektových akcí se zaměřením na matematickou gramotnost, počet zrealizovaných zájmových kroužků v oblasti MG, počet nových učebních pomůcek pro rozvoj MG, počet *proškolených pracovníků*, počet aktivit spolupráce škol, počet aktivit mezinárodní spolupráce.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti matematické (pre)gramotnosti

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Matematická (pre)gramotnost je v současné době podporována v rámci školních vzdělávacích programů i v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, dnešní škola využívá procvičování matematických dovedností na příkladech z praxe. Často se o matematické (pre)gramotnosti hovoří, ale přesto neustále patří mezi oblasti, ve kterých nedosahujeme uspokojivých výsledků a v níž hledáme nové cesty k jejímu zlepšení.

Výsledky agregovaných dat ukazují, že jako problém je vnímána nedostatečná finanční podpora rozvoje gramotnosti, nedostatečné materiálně technické vybavení pro nácvik matematických dovedností, nízká časová dotace pro rozvoj gramotnosti mimo výuku, narážíme na nedostatečný rozvoj mentoringu (malá kreativita vyučujících a nízká sebmotivace) a nezáměr ze strany rodičů.

Neformální vzdělávání je vhodným systémovým opatřením, které lze ke zlepšení matematické gramotnosti využít.

Neformální vzdělávání organizuje výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec oficiálního školského systému. Lze jej uskutečňovat různými formami a vzdělávacími programy, a to prostřednictvím organizovaných sdružení dětí a mládeže, nestátními neziskovými organizacemi, prostřednictvím školských zařízení pro zájmové vzdělávání, středisek volného času, vzdělávacích agentur i klubů.

Ty mohou nabízet různé kurzy, semináře, přednášky, soutěže, volnočasové aktivity, letní tábory, projektové dny, ucelené tematické programy, a to nejen pro žáky – nadané, průměrné i zaostávající, pro celé třídy a školy, ale také pro učitele, skupiny pedagogických pracovníků, a dokonce rodiče. Zapojením rodičů do procesu rozvoje matematické gramotnosti se zvýší jejich vlastní matematické schopnosti a dovednosti a prohloubí se možnost vlivu rodiny na samotného žáka.

V rámci neformálního vzdělávání se nabízí následující opatření:

- Systematická finanční podpora organizací nabízejících neformální vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti, zajišťující pestrost nabídky aktivit a dostatečného materiálního vybavení pro jejich organizaci
- Podpora spolupráce těchto organizací přímo se školou (nabídka tematických projektových dnů, nabídka kroužků v rámci mimoškolní činnosti, vedení lektorů v rámci zájmového vzdělávání...)
- Bohatá nabídka aktivit pro rozvoj matematické gramotnosti mimo vyučování a pro různé cílové skupiny (aktivity pro žáky nadané, průměrné, zaostávající i sociálně znevýhodněné)
- Podpora aktivit v rámci rozvoje DVPP rozvíjejících mentoring, kreativitu vyučujících a motivaci v oblasti matematické gramotnosti
- Podpora společných rodinných aktivit pro rozvoj matematické gramotnosti.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, silně podporuje také doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“)*. V oblasti zájmových kroužků na podporu rozvoje MG cíl rozvíjí volitelné opatření MAP *Rozvoj funkční gramotnosti (numerická)*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet aktivit neformálního vzdělávání pro MŠ, počet aktivit neformálního vzdělávání pro ZŠ, počet dětí/žáků-absolventů aktivit neformálního vzdělávání, počet organizací zapojených do aktivit na podporu rozvoje matematické (pre)gramotnosti.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.2 Rozvoj matematické (pre)gramotnosti dětí a žáků

Specifický cíl 3.2.4 Podpora popularizačních aktivit v oblasti matematiky

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Na rozdíl od čtenářské gramotnosti, o které se v poslední době mezi veřejností již více hovoří, zůstává matematická gramotnost ještě stále v pozadí zájmu žáků i rodičů. Příčinou může být nejen větší náročnost a odbornost matematiky, ale také menší systémová podpora její popularizace mezi širokou veřejností.

O tom, že popularizaci matematiky školy považují za důležitou, ale přesto nestojí v popředí jejich zájmu, svědčí i výsledky agregovaných dat. Podle nich školy plánují informovat a spolupracovat v oblasti matematické gramotnosti s rodiči až v období 2018 – 2020. Pokud zvážíme, že jednou z nejdůležitějších součástí úspěšného pedagogického procesu je motivace a odstranění obav z neúspěchu, jeví se popularizace matematických dovedností jako vhodné systémové opatření k rozvoji matematické gramotnosti. Cílem této popularizace matematiky by mělo být přesvědčení žáků, rodičů a celé veřejnosti, že matematika je mocným a nezbytným nástrojem k poznání světa a matematické znalosti a dovednosti nám usnadnit řešení problémových situací v každodenním praktickém životě.

Návrh opatření k popularizaci matematických dovedností:

- Realizace mimovýukových akcí na podporu MG a zvýšení motivace (projektové dny, soutěže, dny otevřených dveří, společné rodinné aktivity)
- Informovanost veřejnosti o organizaci těchto akcí, aktivit i kroužků
- Zapojení veřejnosti a rodin do těchto aktivit
- Zajištění dostatečného a zajímavého vybavení pro aktivity i kroužky
- Spolupráce školy s neformálním vzděláváním (lektoři kroužků, tematické projektové dny, využití mentoringu, exkurze, výpůjčky vybavení apod.)
- Zajištění financování popularizace matematické gramotnosti.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, silně podporuje také doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“)*. V oblasti zájmových kroužků na podporu rozvoje MG cíl rozvíjí volitelné opatření MAP *Rozvoj funkční gramotnosti (numerická)*.

Indikátor: počet popularizačních mimovýukových akcí, počet aktivit spolupráce škol a dalších institucí (např. NNO ad.), počet pořízených vybavení pro aktivity.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.1 Rozvoj jazykových kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti jazykových kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Jazykové vzdělávání dětí patří v rámci agregovaných dat ORP Olomouc k nejhůře hodnoceným, tzn. že mateřské školy cítí značné rezervy v přípravě dětí v oblasti jazykových kompetencí. Z agregovaných dat dále vyplývá, že mateřské školy plánují v této oblasti do roku 2018 aktivity spolupráce s rodiči, tzn. že mateřské školy informují a úzce spolupracují v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči, na rozvoji kompetencí svých učitelů a na vzájemném sdílení mateřských škol v oblasti dobré praxe (učitelé využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi) a sází také na budování vhodného materiálového zázemí školy pro jazykově podnětné prostředí (ve škole existuje jazykově podnětné prostředí) V období po roce 2018 pak plánují zejména systematické využívání knihovny pro jazykovou výuku a realizace akcí na podporu jazykové gramotnosti. Jedná se o cílené a systematické zařazování aktivit, které podporují rozvoj slovní zásoby, zpřesňování porozumění významům slov a praktické využití jazyka v komunikaci, aktivity jsou rovněž zaměřeny na výslovnost. Školy plánují tyto aktivity začlenění dětí s odlišným mateřským jazykem a podporu českého jazyka jakožto cizího jazyka. Všechny uvedené aktivity vycházejí z předpokladu, že děti se neučí jazyk vědomě, ale spontánně si osvojují slova, která častěji slyší nebo pro která mají praktické upotřebení, proto je potřebné dbát při realizaci aktivit, aby tento přirozený proces nebyl uspěchán a děti nebyly odrazovány od mluvení nadměrnými nároky. Při realizaci aktivit je potřeba vycházet z aktuální úrovně jazykových dovedností a přizpůsobovat aktivity věku, rozumové vyzrálosti a zejména aktuálním konkrétním potřebám dítěte, a to včetně dětí se specifickými potřebami.

Rozvoj jazykových kompetencí dětí je aktuálně zaměřen především na oblasti postupného osvojování rodného jazyka, získávání a předávání informací, sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů či k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Rozvoj jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků je v současné době realizován na úrovni standardní nabídky dalšího vzdělávání. Z agregovaných dat vyplývá, že se v této oblasti projevuje absence rozvoje mentoringu na škole ve vztahu k jazykovým gramotnostem, učitelé na školách nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti jazykové gramotnosti a nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti. Většina škol také uvádí výraznou absenci pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti.

Další rozvoj této oblasti lze spatřovat zejména v oblasti podpory mentoringu, podpoře systémové nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky i ve vztahu k vytvořené pozici samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti. Oblast rozvoje je také větší díky výměně zkušeností mezi pedagogy různých mateřských škol.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita a volitelné opatření MAP: Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor:

- Počet trvalých, dlouhodobých projektů zaměřených na neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí
- Počet akcí mateřských škol využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí zaměřených na rozvoj jazykové komunikace
- Počet nabídek kvalitního DVPP v oblasti jazykové komunikace
- Počet proškolených pedagogických pracovníků
- Počet samostatných pracovních pozic pro rozvoj jazykové gramotnosti.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.2 Rozvoj jazykových kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti jazykových kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Jazykové vzdělávání žáků patřilo v rámci agregovaných dat ORP Olomouc k nejhůře hodnoceným – jazykové vzdělávání skončilo s nejnižším ohodnocením v ORP (2,18), tzn. školy cítí významné rezervy v dostatečné přípravě svých žáků v oblasti jazykových kompetencí. **Z agregovaných dat vyplynulo, že v této oblasti školy plánují v období do roku 2018 aktivity spolupráce s rodiči** (škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči), rozvoj kompetencí svých učitelů a vzájemné sdílení škol v oblasti dobré praxe (učitelé využívají poznatky v praxi a sdílejí dobrou praxi) a sází také na budování vhodného materiálového zázemí školy pro jazykově podnětné prostředí (ve škole existuje jazykově podnětné prostředí). V období po roce 2018 pak plánují zejména systematické využívání knihovny pro jazykovou výuku a realizace akcí na podporu jazykové gramotnosti. Jedná se o cílené a systematické zařazování aktivit, které podporují rozvoj slovní zásoby, zpřesňování porozumění významům slov a praktické využití jazyka v komunikaci, aktivity jsou rovněž zaměřeny na výslovnost. Školy plánují také aktivity začlenění dětí s odlišným mateřským jazykem a podporu českého jazyka, jakožto cizího jazyka. Všechny uvedené aktivity vycházejí z předpokladu, že děti se neučí jazyk vědomě, ale spontánně si osvojují slova, která častěji slyší nebo pro která mají praktické upotřebení, proto je potřebné dbát při realizaci aktivit, aby tento přirozený proces nebyl úspěšán a žáci nebyli odrazováni od mluvení nadměrnými nároky. Při realizaci aktivit je potřeba vycházet z aktuální úrovně jazykových dovedností a přizpůsobovat aktivity věku, rozumové vyzrálosti a zejména aktuálním konkrétním potřebám žáka, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Rozvoj jazykových kompetencí dětí a žáků je aktuálně zaměřen především na oblasti postupného osvojování jazyka, získávání a předávání informací, sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů, či k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání. Z agregovaných dat také vyplývá, že školy disponují při výuce jazykové gramotnosti učebnicemi, cizojazyčnou literaturou nebo interaktivními médii. Jako největší nedostatek spatřují absenci stabilní finanční podpory pro rozvoj příslušné gramotnosti – např. k personálnímu zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřených učeben, k možnému půlení hodin, k inovaci a výměně učebních pomůcek. Z dat rovněž vyplývá, že by školy přivítaly větší přísun cizojazyčné literatury do školních knihoven, větší podporu kroužků rozvíjejících jazykové vědomosti žáků.

Další rozvoj této oblasti tak lze spatřovat především v podpoře nákupu učebních pomůcek a literatury, dále pak v podpoře individualizace, možnosti půlení hodin a podpoře kroužků, které dále rozvíjejí jazykové kompetence žáků nad rámec vyučování. Se vzrůstajícím podílem žáků-cizinců bude potřebné systematizovat přístup k výuce češtiny jakožto cizího jazyka, a to jednak tvorbou a nákupem specializovaných vzdělávacích materiálů,

proškolením pedagogických pracovníků v oblasti výuky češtiny jako cizího jazyka a realizací vzdělávacích aktivit pro žáky-cizince v rámci výuky či v mimoškolních aktivitách.

Co se týče pedagogických pracovníků, rozvoj jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků je v současné chvíli realizován na úrovni standardní nabídky dalšího vzdělávání. Z agregovaných dat vyplývá, že je v této oblasti spatřována absence rozvoje mentoringu na škole ve vztahu k jazykovým gramotnostem, učitelé na školách nemají dostatečný časový prostor k systematickému dalšímu vzdělávání v oblasti jazykové gramotnosti a nejsou dostatečně motivováni k dalšímu rozvoji v této oblasti. Většina škol také uvádí výraznou absenci pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti.

Další rozvoj této oblasti lze spatřovat zejména v oblasti podpory mentoringu, podpoře systémové nabídky dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky i ve vztahu k vytvořené pozice samostatného pracovníka pro rozvoj jazykové gramotnosti. Oblast rozvoje je také větší díky výměně zkušeností mezi pedagogy různých škol.

Návrhy opatření: systémová finanční podpora půlených hodin, které budou zaměřeny na rozvoj komunikačních dovedností žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, podpora nákupu cizojazyčné literatury do školních knihoven, podpora realizace zájmových kroužků a aktivit na podporu jazykového vzdělávání, podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti jazykové gramotnosti. Podpora mentoringu, podpora nabídky dalšího vzdělávání, změna v oblasti legislativy, podpora aktivit zaměřených na výměnu zkušeností mezi pedagogy různých škol.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl částečně rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*. Plně rozvíjí volitelné opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka a Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet žáků v půlených hodinách, počet zrealizovaných zájmových kroužků, počet zrealizovaných aktivit na podporu jazykové výuky a výuky češtiny jako cizího jazyka (dny otevřených dveří, spolupráce s knihovnami apod.), počet zakoupených pomůcek pro podporu jazykové výuky a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet proškolených pedagogických pracovníků v DVPP, počet nově vytvořených/inovovaných kurzů DVPP v oblasti jazykového vzdělávání a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet samostatných pracovních pozic pro rozvoj jazykové gramotnosti, počet aktivit vzájemné spolupráce škol v oblasti jazykového vzdělávání.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti jazykových kompetencí dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cizí jazyk jako vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci jsou vedeni k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Osvojují si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně je využívají ke komunikaci v cizím jazyce. Získávají schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty a porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávají kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích studovaného jazyka a pracují s nimi. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Oblast neformálního vzdělávání, která není primárně zacílená na závěrečné ohodnocení výkonu žáka, umožňuje individualizovanější přístup a možnost rychlosti osvojování znalostí dle dosavadní jazykové úrovně žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Odůvodnění:

- Stále existuje nedostatek stabilní finanční podpory pro neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí (personální zajištění pedagogického dozoru koutků, volně otevřené učebny, inovace a výměna učebních pomůcek k rozvoji gramotností, zajištění dostatečného počtu těchto pomůcek)
- Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj v příslušné oblasti jazykového rozvoje mimo školu (exkurze, výstavy, tematické programy apod.)
- Učitelé na školách nemají dostatečný prostor ke vzdělávání v cizím jazyku a didaktice cizího jazyka, příp. výuky češtiny jako cizího jazyka
- Nedostatečný rozvoj mentoringu na škole ve vztahu k jazykové gramotnosti (malá kreativita, stereotyp vyučujících, nízká sebmotivace apod.)
- Absence pozice samostatného pracovníka nebo pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti

Opatření: Pro dosažení uspokojivého stavu v oblasti neformálního vzdělávání je potřebné posílit systematický přístup v oblasti jazykového vzdělávání, a to zejména v oblasti dlouhodobých projektů zaměřených na jazykové vzdělávání a výuku češtiny jako cizího jazyka (zájmové kroužky), v oblasti popularizačních aktivit prostřednictvím jednorázových akcí (např. nabídky knihoven, divadel apod.) a dále zvyšováním jazykových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků (kurzy DVPP).

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*, silně podporuje také doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: počet trvalých, dlouhodobých projektů zaměřených na neformální vzdělávání v oblasti rozvoje jazykových kompetencí a výuky češtiny jako cizího jazyka, počet nových/inovovaných zájmových kroužků, počet akcí škol využívajících nabídky knihoven, divadel, neziskových vzdělávacích institucí zaměřených na programy v cizím jazyce nebo na programy využívající cizí jazyk jako prostředek komunikace skupiny (třídy), počet míst samostatných pracovníků pro rozvoj jazykové gramotnosti na školách.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.3 Zvýšení jazykových kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.3.4 Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Cizí jazyk jako vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci jsou vedeni k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Osvojují si potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně je využívají ke komunikaci v cizím jazyce. Získávají schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty a porozumět přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávají kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávají informace o zemích studovaného jazyka a pracují s nimi. Žáci jsou vedeni k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Podpora aktivit mezinárodní spolupráce škol poskytuje žákům praktickým a atraktivním způsobem zdokonalovat nabyté znalosti a dovednosti, ať už formou zahraničních pobytů, exkurzí či aktivit mezinárodní spolupráce škol. Tímto způsobem dochází k uplatňování konstruktivistických přístupů ve výuce, kdy žáci rozvíjejí své znalosti a dovednosti v konkrétních životních situacích a problémovým způsobem. Neméně významný je aspekt sdílení zkušeností mezi školami navzájem.

Odůvodnění:

- Stále existuje legislativní nejednotnost výkladu podmínek organizování zahraničních pobytů a exkurzí, mj. s ohledem na novelu školského zákona v oblasti společného vzdělávání
- Deficit skutečně přitažlivých, smysluplných projektů mezinárodní spolupráce směřujících k aktivnímu jazykovému zapojení dětí a žáků, a to včetně dětí a žáků se specifickými potřebami
- Učitelé na školách nemají dostatečný prostor ke vzdělávání v cizím jazyku
- Učitelé na školách nemají kompetence a časový prostor k přípravě projektů zahraniční spolupráce, které by byly inovativní a přitažlivé
- Slabá propojenost sdílení zkušeností mezi školami, které mohou být příkladem dobré praxe a těmi školami, které zatím v oblasti mezinárodní spolupráce ještě zkušenosti nemají nebo se je snaží získat.

Opatření:

Zpracování vnitřního nařízení upravujícího podmínky organizace zahraničních pobytů a exkurzí realizace projektů mezinárodní spolupráce a aktivit mezinárodní spolupráce škol, vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zahraniční spolupráce, jazykových a didaktických kompetencí.

Na úrovni neformálního vzdělávání bude nastaveno pokračování a prohlubování spolupráce se zahraničními partnery při mezinárodních výměnných festivalech mládeže a pokračování v realizaci mezinárodního tábora (zejména Dům dětí a mládeže Olomouc). Výměna zkušeností při přípravě programů zaměřených na mezinárodní spolupráci.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*, silně podporuje také doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*. V oblasti práce se žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.

Indikátor: vypracování a schválení směrnice (vnitřního nařízení škol v ORP) jednoznačně upravující podmínky organizování zahraničních pobytů a exkurzí, počet inovativních projektů mezinárodní spolupráce směřujících k aktivnímu jazykovému zapojení dětí a žáků, počet učitelů zvyšujících svou motivaci a kompetence ve vzdělávání v cizím jazyku, didaktice a v přípravě inovativních projektů zahraniční spolupráce, včetně potřeb žáků se specifickými potřebami, aniž by to mělo vliv na úroveň vlastní práce ve škole či finanční újmu školy vysílající pracovníka na DVPP, počet nových partnerství mezi školami, které již vlastní know-how kvalitní mezinárodní spolupráce a školami, které zatím v oblasti mezinárodní spolupráce ještě zkušenosti nemají, uspořádání mezinárodního festivalu mládeže, výměna zkušeností mezi mladými organizátory, uspořádání mezinárodního tábora, seznámení s kulturou jiné země, překonání jazykové bariéry.

- Spolupráce našich a zahraničních vedoucích na programu tábora, výměna zkušeností.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.4.1 Rozvoj digitálních kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti digitálních kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době jsou téměř všechny mateřské školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda je zpracovávána v elektronické podobě. Počty počítačů v mateřských školách se pomalu zvyšují, postupně se mateřské školy dovybavují interaktivními tabulemi.

Pro adekvátní využívání ICT ve vzdělávacím procesu je potřebné dále zvyšovat kompetence pedagogických pracovníků a dětí. Co se týče pedagogických pracovníků, v současné době je v rámci DVPP nebo v rámci různých výzev a následných projektů realizována omezená podpora rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků. Pedagogové mateřských škol jsou v rámci projektů opomíjeni a tak je tato oblast zajišťována nedostatečně prostřednictvím DVPP, které realizuje např. NIDV nebo jiné vzdělávací instituce. Příčinou tohoto stavu je nedostatek finančních prostředků.

Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální kompetence a zařízení umí ovládat a používají je ve výuce. Realizace projektů DVPP (vzdělávacích kurzů, školení, workshopů, ukázkových hodin) v oblasti digitálních kompetencí povede k odstranění tohoto nedostatku. Je rovněž potřebné vybavit pedagogické pracovníky příslušnými technologiemi, aby je sami dokázali v dostatečné míře ovládat.

Následně může docházet k efektivnějšímu využití ICT ve vyučovacím procesu, a v důsledku toho jak k cílenému (cílené vzdělávání žáků v oblasti ICT), tak přirozenému (aplikované využití ICT v jednotlivých oblastech předškolního vzdělávání) rozvoji digitálních kompetencí žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami.

Tímto způsobem bude docíleno otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení infromatického myšlení dětí a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Opatření 1. *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, částečně rozvíjí doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj digitálních kompetencí*

*děti a žáků. V oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. **Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem.***

Indikátor: počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nových/inovovaných kurzů DVPP, počet nových/inovovaných metodických materiálů pro učitele.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.4.2 Rozvoj digitálních kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti digitálních kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V dnešní době jsou skoro všechny školy připojeny k internetu, jsou vybaveny počítači, agenda škol je zpracovávána z velké části nebo celá v elektronické podobě atd. Počty počítačů se ve školách neustále zvyšují, zlepšuje se vybavení škol interaktivními tabulemi a další digitální technikou (více viz Cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol). Pro adekvátní využívání ICT ve výuce je potřebné dále zvyšovat kompetence jak žáků, tak pedagogických pracovníků.

Co se týče pedagogických pracovníků, v současné době je v rámci DVPP nebo v rámci různých výzev a následných projektů realizována omezená podpora rozvoje digitálních kompetencí pedagogických pracovníků, zejména na základních školách. Pedagogové mateřských škol jsou v rámci projektů opomíjeni a tak je tato oblast zajišťována nedostatečně prostřednictvím DVPP, které realizuje např. NIDV nebo jiné vzdělávací instituce. Příčinou tohoto stavu je nedostatek finančních prostředků (to uvedlo 75,3 % škol) a zastaralé vybavení ICT (uvedlo 45,2% škol). Zvyšovat digitální kompetence pedagogů plánuje v následujícím období 68,5% škol jak plyne z agregovaných dat MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc.

Vývoj ICT zařízení jde velmi rychle dopředu, a proto je bezpodmínečně nutné, aby na školách působili pedagogové, kteří mají dostatečné digitální dovednosti a zařízení umí ovládat a používají je ve výuce. Realizace projektů DVPP (vzdělávacích kurzů, školení, workshopů, ukázkových hodin) v oblasti digitálních dovedností povede k odstranění tohoto nedostatku. Je rovněž potřebné vybavit pedagogické pracovníky příslušnými technologiemi, aby je sami dokázali v dostatečné míře ovládat.

Následně může docházet k efektivnějšímu využití ICT ve vyučovacím procesu, a v důsledku toho jak k cílenému (cílené vzdělávání žáků v oblasti ICT), tak přirozenému (aplikované využití ICT v jednotlivých předmětech) rozvoji digitálních kompetencí žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, u kterých budou ve zvýšené míře využívány tablety a smartphony, jejichž dnes už standardní vybavení slouží jako kompenzační pomůcky (odečítače obrazovky, zesilování zvuku, poznámky), předpokládá se využití fotoaparátů a videokamer, vizualizérů, digitální lupy, digitálních naslouchátek.

Takto bude docíleno: otevření vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení inforatického myšlení žáků a rozvíjení oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2. *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, částečně i doporučené opatření MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Plně rozvíjí doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a průřezové a volitelné opatření *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*. Vzhledem k významnému využívání anglického jazyka v oblasti ICT je dílčím způsobem rozvíjeno průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka*. V oblasti práce s žáky se specifickými potřebami cíl dílčím způsobem rozvíjí také povinné opatření MAP č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*.

Indikátor: počet nových metod a způsobů učení prostřednictvím digitálních technologií, zlepšující se výsledky žáků v ORP Olomouc v šetření ICILS, zlepšující se výsledky žáků v ORP Olomouc v šetření podmínek, průběhu a výsledků rozvoje informační gramotnosti (NIQES), počty proškolených pedagogických pracovníků pracujících s ICT, počet realizovaných vzdělávacích programů v oblasti posílení digitálních kompetencí pedagogů, počet společně realizovaných projektů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.4 Zvýšení digitálních kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.4.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálních kompetencí dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současnosti se děti dennodenně setkávají s moderní technikou, internetem, a všemi možnými druhy digitální techniky. Znovu se probouzí zájem dětí o kroužky zabývající se touto tematikou. Nejde však jen o pasivní používání přístrojů, ale o využití digitálních technologií dětmi a mládeží v praxi. Na trhu práce stále roste poptávka po IT odbornících, kvalifikovaných pracovnících a odbornících, kteří jsou schopni kombinovat znalosti a dovednosti z dalších oborů s pokročilými digitálními znalostmi a dovednostmi. Digitálně gramotné zaměstnance vyžaduje stále širší okruh odvětví a pracovních pozic. Využívání digitálních technologií má i významný sociální aspekt a zásadní vliv na rozvoj informační společnosti.

Důležitou roli v této oblasti může zastávat i základní umělecká škola, která nabízí mj. umělecko-výtvarné vzdělávání v kombinaci s výukou digitálních technologií. I zde je potřeba pomoci s vybudováním multimediální učebny a tím vytvořit podmínky pro další rozvoj tohoto oboru. Činnost školy je zaměřena na práci s talentovanými dětmi a systematicky rozvíjí jejich tvůrčí schopnosti. Cílem je, aby co nejvíce žáků mohlo digitální technologie využívat jako nástroj pro své umělecké vyjádření.

Schopnost rozlišit přínosy a rizika využívání digitálních technologií jak v osobní, tak ve společenské rovině, je jedním ze základních předpokladů pro život v informační společnosti.

Proto je nutné na tuto skutečnost reagovat - jednak modernizací stávajícího vybavení učeben a vybavení pomůckami. Také pedagogové musí mít adekvátní digitální kompetence a musí své znalosti vhodně předávat žákům, včetně upozornění na negativní jevy, které jsou s užíváním spojeny.

Cílem bude vybudovat učebnu s moderní digitální technikou, včetně informačního centra pro děti a mládež, kde mohou žáci získávat informace, které jsou důležité pro jejich osobnostní rozvoj a profesní orientaci. Dále bude nutné působení kvalitních pedagogů, kteří budou umět digitální techniku ovládat a kvalifikovaně používat ve vzdělávání.

Takto bude zejména docíleno: zlepšení kompetence žáků v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi, a to včetně žáků se specifickými potřebami, rozvíjení informatického myšlení dětí, rozvíjení odborných a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků a užití digitálních technologií v praxi.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým pracovníkům, vybavení odborných učeben digitálními technologiemi. V rámci využívání informačního centra: také finanční zabezpečení na propagaci, kancelářské potřeby a vytvoření webových stránek. Bude rovněž možné využívat vybudované digitální technologie ve SVČ včetně informačního centra školami.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1. Opatření 1. Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, v oblasti práce s dětmi a žáky se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, částečně rozvíjí doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet inovovaných/nově vytvořených zájmových kroužků, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti digitálního vzdělávání, doplnit počet učeben vybavených digitální technikou.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 – Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Environmentální výchova je chápána jako výchova směřující k souladu člověka s životním prostředím. Zasahuje do různých oblastí lidských aktivit a jejím hlavním cílem je u dětí založit elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je třeba školy podpořit při realizaci aktivit, kterými bude u dětí dosaženo kompetencí v oblasti širokého spektra environmentální výchovy. Environmentální vzdělávání bylo však po dobách rozkvětu opět odsunuto do pozadí. Bylo by vhodné toto nesmírně důležité vzdělávání pro každé dítě, pro jeho zdraví a zdravý vývoj udržet jako podstatnou část vzdělávání na MŠ.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO. V certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků z řad dětí, žáků, pedagogických pracovníků či veřejnosti (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO),

Nadále je potřebné podporovat úpravu ŠVP škol ve smyslu rozšíření nabídky, vývoje a realizace nových environmentálních výukových programů, podpory účasti mateřských škol na environmentálních programech, jedno i vícedenní podpory spolupráce škol a středisek ekologické výchovy na území ORP Olomouc, realizaci ekovýchovných projektů škol, podpory výukových programů a projektů zaměřených na environmentální výchovu a provázání environmentální výchovy s ekologicky příznivým provozem, podpory environmentálních vzdělávacích akcí pro děti a pedagogy zaměřených např. k významným dnům (např. Den Země, Den bez aut apod.) a k aktuálním problémům daného regionu, podpory vybavení stávajících a zřizování nových přírodovědných pracovišť škol, včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a provoz venkovních učeben.

Pro zajištění předávání aktuálního poznatků v oblasti EVVO dětem v MŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů MŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO, a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a vychovatele. Přínosem bude zajištění proškolení koordinátora EVVO na každé škole, odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy ...). Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP a rozvíjet tak potřebné kompetence dětí, a to včetně dětí se specifickými potřebami, koordinátoři EVVO realizovat popularizační aktivity na školách.

Z toho důvodu cítí v současné době mateřské a základní školy potřebu se této oblasti věnovat a rozvíjet ji. V prvním vzdělávacím období je EV zařazována zejména do vyučovacích předmětů, které vycházejí z oblasti Člověk a jeho svět, ve druhém vzdělávacím období bývá EV tradičně součástí předmětů vycházejících z oblasti Člověk a příroda, Člověk a svět práce. Školám pro výuku chybí zejména potřební zázemí a vybavení a z toho důvodu využívají pro výuku také služeb ekologických center (např. Sluňákov - Dřesk a Tilpína pro předškolní děti a připravuje se projekt propojený s historií a archeologií: pec na železo, pec na bronz, tkalcovský stav, keramická pec a pec na chleba).

Pro mimoměstské školy může být ale pro návštěvu ekologických center překážkou dopravní obslužnost. V následujícím období je třeba podpořit z výše uvedených důvodů projekty jak mateřských a základních škol, tak projekty ekologických center. U škol se mimo vybavení zaměřit zejména na vybudování potřebného zázemí.

Tato potřeba vyplývá ostatně z agregovaných dat MAP v ORP Olomouc, kde 63,2% škol uvedlo, že plánuje stavební úpravy a vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy např. hřiště, školní zahrady, dopravní hřiště, botanické zahrady, rybníky, učebny v přírodě, naučné stezky.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí zejména povinné opatření MAP č. 1. *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami rozvíjí dílčím způsobem povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*. Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)*, v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet aktivit EVVO zrealizovaných v MŠ, počet dětí, které absolvovaly aktivity EVVO na školách, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 - Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Environmentální výchova je chápána jako výchova směřující k souladu člověka s životním prostředím. Zasahuje do různých oblastí lidských aktivit a jejím hlavním cílem je u dětí založit elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je třeba školy podpořit při realizaci aktivit, kterými bude u žáků dosaženo rozvoje kompetencí v oblasti širokého spektra environmentální výchovy. Environmentální vzdělávání bylo však po dobách rozkvětu opět odsunuto do pozadí. Preferováno je rozumějící čtení, cizí jazyky, práce s počítači, inkluze, polytechnická výchova. Bylo by vhodné toto nesmírně důležité vzdělávání pro každého žáka, pro jeho zdraví, zdravý vývoj udržet jako podstatnou část vzdělávání na ZŠ.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO, v certifikovaném středisku Sluňákov je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO),

Nadále je potřebné podporovat úpravu ŠVP základních škol ve smyslu rozšíření nabídky, vývoje a realizace nových environmentálních výukových programů, podpory účasti škol na environmentálních programech, jedno i vícedenní podpory spolupráce škol a středisek ekologické výchovy a SVČ na území ORP Olomouc, realizaci ekovýchovných projektů škol, podpory výukových programů a projektů zaměřených na environmentální výchovu a provázání environmentální výchovy s ekologicky příznivým provozem, podpory environmentálních vzdělávacích akcí pro děti a pedagogy zaměřených např. k významným dnům (např. Den Země, Den bez aut apod.) a k aktuálním problémům daného regionu, podpory vybavení stávajících a zřizování nových přírodovědných pracovišť škol včetně koutků živé přírody a jejich údržby, zřízení a provoz venkovních učeben.

Pro zajištění předávání aktuálních poznatků v oblasti EVVO žákům ZŠ je nezbytná podpora dalšího vzdělávání pedagogů ZŠ, další příprava metodických a osvětových materiálů EVVO, a podpora realizace tematických seminářů EVVO pro učitele a vychovatele. Přínosem bude zajištění proškolení koordinátora EVVO na každé škole, odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tematické dny, programy ...). Proškolení učitelé budou schopni implementovat nová témata EVVO do stávajících ŠVP a rozvíjet tak potřebné kompetence žáků, a to včetně žáků se specifickými potřebami, koordinátoři EVVO budou schopni realizovat popularizační aktivity na školách.

Doporučená opatření (témata) MAP:

Tento cíl rozvíjí v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem. Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO), v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet aktivit EVVO zrealizovaných v MŠ, počet dětí, které absolvovaly aktivity EVVO na školách, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 - Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

EVVO je v rámci ŠVP probíraná většinou až na závěr přírodovědných učebnic. Ekologie je věda interdisciplinární. Jelikož školy se EVVO v rámci pevných osnov ŠVP příliš nevěnují, zaujaly významné místo v ČR v této oblasti organizace, které EVVO posunuly do velmi kvalitní nabídky programů. Školy ale tuto nabídku využívají omezeně, pro některé školy tato nabídka není dostatečně atraktivní.

Neformální EVVO je velmi dobrá forma zvýšení ekogramotnosti dětí MŠ a ZŠ: hravé motivace a předávání informací, učení v přírodě, neformální prostředí pro komunikaci a práci ve skupinách, lektoři jako pomoc pro zvýšení učitelské autority apod.

V ORP Olomouc přetrvává dlouhodobý zájem škol o EVVO v rámci účasti na aktivitách neformálního vzdělávání různých organizací, např. v největším středisku EVVO v ORP Olomouc, certifikovaném středisku Sluňákov, je každoročně realizováno široké spektrum aktivit, kterých se v roce 2015 zúčastnilo více jak 40.000 účastníků (např. na festivalu Ekologické dny Olomouc, který patří k největším veřejným akcím tohoto typu v ČR, seminářích a exkurzích pro pedagogické pracovníky či na pobytových či denních programech EVVO).

Nemalý podíl na EVVO mají i přírodovědně zaměřené kroužky při DDM Olomouc, ve kterých také počet zájemců o EVVO a přírodu stoupá: (rok 2010 – účast na ekoprogramech – 3486 účastníků, účast v přírodovědných kroužcích DDM: 140 žáků. V roce 2015 byla účast na ekoprogramech - 4758 účastníků, v kroužcích DDM 214 žáků). K popularizaci zájmu o přírodu a EVVO slouží také dlouholetá spolupráce DDM se ZOO na Kopečku, při celoroční práci ZOO klubu DDM v prostorách ZOO, nebo převyšující zájem dětí o účast na příměstském táboře DDM v ZOO. Za zmínku také stojí úspěchy žáků při DDM na okresních, krajských i republikovém kole soutěže Zlatý list pro mladé přírodovědce, kde pravidelně obsazují přední místa.

Cíl: Je potřebná další podpora stálé nabídky venkovních vzdělávacích programů a dalších programů EVVO pro školy a učitele a zájemce z řad dětí a mládeže o neformální vzdělávání, které pořádají místní NNO a SVČ. Systematické řešení je s ohledem na synergii s předchozím programovacím obdobím dále rozvíjet v areálu DPLP (dům přírody Litovelského Pomoraví) pořádaných o.p.s. Sluňákov, centrum ekologických aktivit města Olomouc. O.p.s. založilo město právě za tímto účelem, jako servisní organizaci pro školy zajišťující denní a pobytové programy EVVO, kampaně, soutěže, výlety, semináře dalšího vzdělávání EVVO pro učitele ZŠ i MŠ. Sluňákov poskytuje v Horce nad Moravou, v krajinně lužních lesů kolem řeky Moravy, zázemí pro pobytové programy vzdělávání žáků ZŠ a SŠ, mj. talentovaných žáků nebo naopak žáků se zdravotními omezeními, a to s projektovým vyučováním, místně zakotveným učením, vzděláváním k udržitelnému rozvoji, rozvíjením

vztahu člověka k přírodě a také podnikavého postoje v problematice ochrany a tvorby ŽP. Dalším cílem je také podpora vybavení stávajícího a nové rozšíření přírodovědného pracoviště na DDM Olomouc, na zahradě DDM Janského, včetně koutků živé přírody a jejich údržby.

Další významnou oblastí je realizace aktivit v přirozeném přírodním prostředí. Výzkumy ukazují, že lidé a děti v současnosti tráví velmi málo času v přirozeném přírodním prostředí, výsledky naznačují dokonce ztrátu dovedností pohybu po volné krajině, strachu z podobného pohybu, ztrátu orientace a citlivosti v přírodě, použití přírodovědných znalostí teoreticky naučených ve škole v konkrétním terénu. Děti již nejsou vedeny k pobytu v otevřené krajině, k prožitkům, které takový pobyt přináší, ztrácejí cit pro projevy přírodních živlů a tím i předvídatost v ochraně lidských životů a majetku, když se přírodní živly projeví. Velká většina znalostí se získává virtuální formou, bez kontaktu s živou přírodou.

Řešením je podpora účasti dětí na denních, pobytových a dalších programech EVVO pořádaných SEV, SVČ nebo NNO, zajištění účasti dětí MŠ a žáků ZŠ alespoň na jednom pobytovém programu v přírodě s náplní EVVO za školní docházku v některém středisku ekologické výchovy v ČR nebo v jim podobném zařízení, podpora zážitkových programů v přírodě, kurzů, výletů do volné krajiny s náplní EVVO či podpora zapojení do kampaní, programů a soutěží s tematikou EVVO (Odpadové olympiády, Dny Země pro nejmenší, výstavy „Poznej a chraň“ a „Příroda Olomoucka“, Zlatý list a další), a to jak v rámci školního vzdělávání, tak i pro zájemce o zájmové vzdělávání.

Návrh opatření: finanční zabezpečení: na propagaci, nákup materiálu a školních a integrovaných pomůcek, zabezpečení výukových programů, proškolení pedagogů v oblasti EVVO v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, vybavení odborných učeben, rozšíření a vybavení přírodovědného pracoviště na DDM a koutku živé přírody na DDM Olomouc -Janského.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO), v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor:

počet nově vzniklých/inovovaných aktivit EVVO, počet dětí MŠ – účastníků aktivit EVVO, počet žáků MŠ a ZŠ – účastníků aktivit EVVO, počet nově vzniklých/inovovaných zájmových kroužků v oblasti EVVO, počet aktivit EVVO (vzdělávací programy pro MŠ a ZŠ, denní, pobytové programy, jednorázové akce), počet vytvořených osvětových a popularizačních materiálů, počet vytvořených vzdělávacích materiálů.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.5 - Podpora environmentální výchovy a vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 3.5.4 Materiálově-organizační podpora aktivit v oblasti environmentální výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Jednou z významných překážek v oblasti rozvoje kompetencí EVVO je rovněž nedostatečné materiálové a organizační zázemí škol. Mnoho škol se zbavilo svých pozemků, nebo je pronajímá, zmizely dílny a práce na zahradě (pozemcích) školy, děti jsou tak ve školním prostředí zbavovány kontaktu s přírodou. Poté si dostatečně neuvědomují provázanost člověka s přírodou/lesem, jako prostředím rekreace, odpočinku, i nezbytného zdroje materiálů, rezervoáru vody i surovin. Chybí také provozní pracovníci MŠ a ZŠ vzdělaní v oblastech ekologizace veřejných provozů zejména v oblastech stravování (zdravé vaření, ekologický provoz kuchyní a jídelen), správy a údržby budov (ekologický úklid, ekologizace provozů) a v oblasti ekologické údržby veřejné zeleně. Školy často nemají finance, potřebný personál, motivaci a chuť ekologizovat svůj provoz.

Řešením je podpora využití a zřizování školních zahrad, pozemků pro EVVO, instalaci prostorů školy, které řeší interaktivní EVVO, podpora úsporných opatření na šetření energií, teplem a vodou v provozech MŠ a ZŠ, podpora nákupu odpadových nádob na tříděný sběr do škol a dalších opatření na zajištění ekologického provozu škol, a s tím související podpora vzdělávání vedení škol, kuchařek, uklízeček, školníků v praktické ekologizaci provozu škol. K systémovým opatřením patří na každé škole také zajištění koordinátora EVVO odpovědného za roční, aktivně plněný, školní plán EVVO (projektové učení, tématické dny, programy...). K materiálovému vybavení patří také pravidelná podpora nákupu metodických vzdělávacích učebnic, materiálů, pomůcek a materiálů pro školní programy EVVO a osvětových a popularizačních materiálů EVVO.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Je plně rozvíjeno doporučené opatření MAP Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO), v oblasti odpovědného chování směrem k udržitelnému rozvoji dílčím způsobem i průřezové a volitelné opatření MAP Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků.

Indikátor: počet zřízených venkovních učeben, počet pracovníků EVVO na škole, počet vytvořených vzdělávacích aktivit pro pracovníky škol, počet zrealizovaných významných dnů, množství ušetřené energie, počet, množství odevzdaných druhotných surovin (papír, baterie atd.)

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 - Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace od raného věku (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je součástí mnoha výchovně-vzdělávacích oblastí v každé mateřské škole. Inspirace kulturními podněty pomáhají dětem lépe chápat informace v souvislostech a nesporně zážitek kulturního charakteru přispívá k vyšší míře zapamatování následně školou předané informace, neboť je opřen o fakt emocionálně zpracovaného prožitku. Kulturní a umělecké podněty ve výuce přispívají také k vytváření celistvější osobnosti dítěte, neboť umožňují poznávat svět pomocí již jednou prožité skutečnosti předávané v kultivované formě. To je zejména pro oblast výchovy dětí neocenitelný zdroj inspirace, poučení, morálního zrání a také demonstrace příčiny a následku v životních jevech, se kterými se děti v budoucím životě setkají. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mimo přímý dopad na etiku mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor, přestože nemusí být vždy většinový. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Odůvodnění:

- Je potřebné rozvíjet základní komunikační dovednosti a kulturní zvyky dětí na potřebné úrovni. Je zapotřebí posílit jejich schopnost se vyjádřit, umět formulovat vlastní myšlenky a názory a rozvíjet tak schopnost reflexe a sebereflexe, hodnocení a sebehodnocení
- Je zapotřebí posílit schopnost dětí umět vyjádřit vlastní pocity a potřeby i mimo-verbálními prostředky (artefiletickými a výchovně-dramatickými prostředky), a posílit tak schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc druhému
- Ve školách je žádoucí rozšiřovat prostor pro rozvoj kultury komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.
- Toho lze docílit mj. realizací kulturních aktivit jak v prostorách MŠ, tak ve spolupráci s kulturními institucemi v regionu (divadla, knihovny, výchovné koncerty apod.)
- Je potřebné vzdělávat pedagogické pracovníky MŠ v oblasti rozvoje kulturních kompetencí dětí
- Ve školách chybí stále prostor pro práci s kvalitní a přitažlivou dětskou literaturou, vzdělávacími materiály, ale také filmem, hudbou nebo jiným zdrojem současné umělecko-kulturní inspirace vhodné pro děti
- Školám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*, dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání* (na úrovni čtenářské pregramotnosti dětí), plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

Indikátor: počet aktivit MŠ v oblasti kulturního povědomí, počet zrealizovaných kulturních akcí mimo MŠ, počet dětí-absolventů aktivit v oblasti kulturního povědomí, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nově vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů v oblasti kulturního povědomí, počet vzdělávacích pomůcek v oblasti kulturního povědomí.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 - Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je součástí mnoha výchovně-vzdělávacích oblastí v každé škole. Inspirace kulturními podněty pomáhají žákům lépe chápat informace v souvislostech a nesporně zážitek kulturního charakteru přispívá k vyšší míře zapamatování následně školou předané informace, neboť je opřen o fakt emocionálně zpracovaného prožitku. Kulturní a umělecké podněty ve výuce přispívají také k vytváření celistvější osobnosti žáka, neboť umožňují poznávat svět pomocí již jednou prožité skutečnosti předávané v kultivované formě. To je pro výuku neocenitelný zdroj inspirace, poučení, morálního zrání a také demonstrace příčiny a následku v životních jevech, se kterými se žáci v budoucím životě setkají. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mimo přímý dopad na etiku mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru žáka, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor, přestože nemusí být vždy většinový. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Odůvodnění:

- V řadě škol nejsou komunikační dovednosti žáků na potřebné úrovni. Je zapotřebí posílit schopnost žáků umět se vyjádřit, umět formulovat vlastní myšlenky a názory a rozvíjet tak schopnost reflexe a sebereflexe, hodnocení a sebehodnocení
- V řadě škol je zapotřebí posílit schopnost žáků umět vyjádřit vlastní pocity a potřeby i mimo-verbálními prostředky (artefiletickými a výchovně-dramatickými prostředky), a posílit tak schopnost říct si o pomoc a ochotu nabídnout a poskytnout pomoc druhému
- Ve školách je žádoucí rozšiřovat prostor pro rozvoj kultury komunikace mezi všemi účastníky vzdělávání.
- Školní prostředí je žádoucí dále formovat jako prostor ke konstruktivním debatám s jasně vymezenými pravidly.
- Ve školách chybí stále prostor pro práci s kvalitní a přitažlivou dětskou literaturou, ale také filmem, hudbou nebo jiným zdrojem současné umělecko-kulturní inspirace vhodné pro žáky
- V této oblasti zaostává také další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Školám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy
- Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich občanských kompetencí.

Vazba na opatření MAP:

Uvedený cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání, plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

Indikátor: existence funkčního modelu spolupráce mezi školami v regionu a odbornými zařízeními poskytujícími programy pro rozvoj kulturního povědomí a schopnost žáků vyjadřovat a vyjádřit se, počet projektů škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence svých žáků, počet školních programů rozvíjejících komunikační kompetence svých žáků, nebo schopnost řešit konflikty (např. formou vrstevnických peer mediačních programů, nebo zapojením v ročních preventivních programech), počet učitelů zvyšujících svou motivaci a kompetence ve vzdělávání v oblasti kulturně – vzdělávacích programů a jejich využití pro osobnostně – sociální rozvoj žáků, aniž by to mělo vliv na úroveň vlastní práce ve škole či finanční újmu školy vysílající pracovníka na DVPP, počet navštívených jednorázových kulturně – vzdělávacích aktivit škol směřujících k propojení s vyučovanou látkou a přispívající k vyšší míře zapamatování informací a faktů a k růstu demokratických a občanských hodnot.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 - Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí a vyjádření

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Důležitou platformou pro pěstování kulturního povědomí a kulturní komunikace (tj. rozvoj tvůrčího vyjadřování myšlenek, zážitků a emocí různými formami využitím hudby, divadelního umění, literatury a vizuálního umění) je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv kulturních zařízení. Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku zájmového a neformálního vzdělávání.

SVČ (zejména Dům dětí a mládeže Olomouc) má v oblasti aktivit podporující kulturní povědomí a vyjádření dlouholetou tradici. Každoročně nabízí rozmanité zájmové útvary obsahující danou tematiku. Jedná se především o kroužky zaměřené na výtvarnou výchovu a fotografii, taneční, dramatické, historicky zaměřené kroužky, kroužky osobnostního rozvoje. Mimo to pravidelně pořádá tematicky zaměřené výstavy a soutěže (literární, výtvarné a společenské).

Přesto je cílem SVČ, zejména pak DDM Olomouc, neustále rozšiřovat nabídky zájmových činností ve výše uvedených kroužcích. Důvodem je jednak narůstající počet zájemců o tyto aktivity (počet účastníků v kroužcích podporujících kulturní povědomí a vyjádření se zvýšil ze 711 v roce 2010 na 830 účastníků v pravidelné činnosti v roce 2015), ale i požadavek ze strany ministerstva školství, podporovat tyto aktivity v oblasti neformálního vzdělávání. SVČ se tak musí s předstihem připravit na další případný nárůst zájmu o tyto aktivity ze strany dětí a mládeže v době svého volného času.

Proto bude nutné v blízkém horizontu připravit jednak prostorové a materiální podmínky a jednak v rámci DVPP vzdělat pedagogy volného času v oblasti kulturního povědomí a vyjádření. Dobré podmínky a dobře zvolené cíle a činnosti tak mohou přispět k vytváření celistvější osobnosti žáka, v době mimo vyučování. Kulturní podněty a rozšiřování kulturního povědomí mají dopad na chování dětí ve společnosti. Jsou důležitou platformou pro vytváření vlastního názoru žáka, růstu jeho osobnosti v oblasti vedení kultivované diskuse, schopnosti prosadit svůj názor. To nepochybně přispívá k růstu tolerance, empatie, ale také asertivity a demokratického rozvoje společnosti.

Svou činností po mnoho desítek let budují kulturní povědomí dětí a mládeže základní umělecké školy. Pořádání koncertů, výstav, divadelních a tanečních vystoupení je zakotveno v jejich vzdělávacích plánech. Přirozenou cestou seznamují žáky s kulturními tradicemi a činí je přímými účastníky kulturního vývoje regionu. Je proto žádoucí podporovat činnost těchto škol jak po stránce materiální (budování a vybavení učeben a sálů, zavádění digitálních technologií), tak i dalšího vzdělávání jejich pedagogických pracovníků.

Nadále však přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání v MŠ a ZŠ, jako jsou:

Nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace zájmových kroužků při MŠ či ZŠ.

Školám či rodinám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy kvalitních kulturně-vzdělávacích programů provázaných s kurikulem a využívajících inspirativní kulturně-umělecké formy

Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich kulturních kompetencí.

Je proto potřebné v MŠ a ZŠ také rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti kulturního povědomí, realizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků a poskytnout materiálově-organizační zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků (např. úhrada materiálových nákladů kroužků (nákup filmů, literatury apod.).

Opatření: finanční zabezpečení na nákup materiálu a školních a integrovaných pomůcek, finanční zabezpečení výstav, soutěží, zabezpečení výukových programů, proškolení pedagogů v oblasti kulturního povědomí, odměna pedagogickým zaměstnancům, rekonstrukce, vybavení odborných učeben, výstavních ploch.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 2 *Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*, plně rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků* neboť kompetence ke kultuře vyjádření a schopnosti prosadit svůj názor jsou s iniciativou a podnikavostí úzce propojeny. Tento cíl rovněž rozvíjí dílčím způsobem průřezové téma Funkční gramotnost (literární, dokumentová).

Indikátor: počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti kulturního povědomí, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti kulturního povědomí, počet proškolených pedagogických pracovníků pro vedení zájmových kroužků, počet zorganizovaných výstav a soutěží

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.6 – Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

Specifický cíl 3.6.4 Podpora aktivit v oblasti rozvoje tělesné kultury dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době se v evropském měřítku začíná proměňovat chápání podpory tělesné kultury člověka, která není chápána pouze jako záležitost jedince, výraz jeho individuálních zájmů a životního stylu, ale zároveň jako výchovná činnost užitečná z hlediska rozvoje jednotlivce i celé společnosti, neboť přispívá ke kultivaci lidského potenciálu, podporuje etické hodnoty a smysl pro fair play. Učí toleranci a zodpovědnosti a rozvíjí duševní, fyzické a sociální kvality.

Svůj význam má i z hlediska prevence sociálně-patologických jevů na školách i ve společnosti, neboť podporuje konstruktivní využití volného času, ale může také pomoci bojovat proti některým společenským problémům, jako jsou intolerance, bezcílnost, násilí, nadužívání alkoholu či požívání nezákonných drog.

Rozvoj sportů a pohybových aktivit občanů je oblast podporovaná na všech úrovních – národní, krajské i obecní. Jedním z cílů na národní úrovni je rozvoj tělovýchovy a sportu prostřednictvím základních a mateřských škol, SVČ a NNO. U občanů pohyb a zdravý způsob života nabývá stále více na významnosti, do pohybových aktivit se zapojují celé rodiny, rodiče vedou své děti ke zdravému způsobu života a sami jsou jim příkladem, mění se celkové pojetí pohybových aktivit a jejich role do zapojení rodinného a komunitního života.

K realizaci širší podpory je však nutné vybudovat dostatečné množství materiálního a technického zázemí – tzn. vybudovat dostatek kvalitních a moderních zahrad, sportovišť a tělovýchovných ploch (více viz cíle 1.1.3 Rozvoj infrastruktury mateřských škol, 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol, 1.1.6 Rozvoj zázemí a rozšíření spektra pro mimoškolní a volnočasové aktivity dětí a žáků).

Školní zahrady, sportovní plochy a tělocvičny budou sloužit nejenom dětem a žákům, ale také široké veřejnosti k individuálním i organizovaným aktivitám a také jiným subjektům organizujícím pohybové a sportovní vyžití.

V současné době jsou veřejnosti již některé zahrady mateřských škol a SVČ, a sportovní areály základních škol přístupné a s oblibou využívány. Zahrady mateřských škol a SVČ mimo pohybových aktivit dětí nabízí rodičům neméně důležitý prvek: bezpečný prostor. Tělocvičny základních škol a SVČ jsou občany využívány zejména v době, kdy jsou možnosti využití venkovních ploch omezené, tzn. zejména v zimním období. V rámci nabídky pohybových aktivit pro občany města mají nezastupitelnou úlohu dětská hřiště a hrací plochy pro děti všech věkových kategorií na veřejných plochách, která jsou volně přístupná a každoročně je jejich počet rozšiřován nebo stávající jsou rekonstruována a modernizována. Kromě nabídky možnosti sportovního vyžití pro veřejnost je prioritou zřizovatelů škol a školských zařízení (SVČ) a NNO zajištění podmínek pro rozvoj sportu a

pohybových aktivit pro děti mateřských škol a žáky základních škol.

Z tohoto důvodu podporuje statutární město Olomouc aktivity škol s rozšířenou výukou fotbalu, plavání, hokeje i volejbalu, neboť sportovní úspěchy aktivně zapojených žáků jsou nejen úspěchem jednotlivých sportovců, ale i celé školy a motivačním prvkem pro spolužáky, kteří sportují pouze rekreačně v rámci svého volného času.

Rovněž v rámci zájmového a neformálního vzdělávání přispívají SVČ a NNO svojí činností v oblasti tělesné kultury k plnění cílů, a to je péče společnosti o výchovu a rozvoj působení na zdraví dětí a mládeže, na formování, zdokonalování jejich tělesného a pohybového vývoje, duševního, mravního a celkového rozvoje osobnosti, na uspokojování zájmů o pohybovou aktivitu, kulturní a efektivní využívání volného času.

SVČ (zejm. Dům dětí a mládeže Olomouc) jsou v příštím období připraveny postupně rozšiřovat nabídku nových pohybových aktivit, vycházejících z požadavků zájemců o zájmové vzdělávání. Bude, dle zájmu pořádat soustředění zaměřené na sport, tanec a turistiku. Bude také pořádat soutěže a přehlídky v různých pohybových aktivitách.

Aby se udržel trend zvyšujícího se zájmu dětí a mládeže o pohybové aktivity ve volném čase, bude nutné v blízkém horizontu připravit jednak prostorové a materiální podmínky a jednak v rámci DVPP vzdělat další pedagogy volného času v oblasti tělesné kultury, zvláště je pak, v rámci dalšího vzdělávání, seznámit s nejmodernějšími trendy. Dobré podmínky a zajímavé činnosti tak mohou přispět ke zvýšenému zájmu o pohyb a naplnit společenské cíle.

Na venkově tvoří nezastupitelnou úlohu v oblasti tělovýchovy ve volném čase také spolky Sokola, Tělovýchovné jednoty a Sborny dobrovolných hasičů (dále SDH). Hlavní důvod je dostupnost jak časově (rodiče nemusí vozit děti o města), tak rovněž finančně (zpravidla za symbolický poplatek členství).

Tělovýchovné jednoty se zpravidla zaměřují na jednu oblast sportu, kterou u dětí rozvíjejí celoročně a účastní se pak místních soutěží a turnajů (fotbalisté, házenkáři). Sokol nabízí pro děti všestranné cvičení. SDH pracují s dětmi celoročně a připravují je na soutěže Mladých hasičů. Cílem je naučit se práci v týmu, rozvíjet svoje fyzické dovednosti a rovněž znalosti v oblasti požární ochrany. Činnost SDH s dětmi má celospolečenský dopad, neboť z těchto dětí se v budoucnu rekrutují dobrovolní hasiči, kteří hrají důležitou úlohu v IZS.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup sportovního materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, zabezpečení odborných soustředění, a soutěží, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům, finanční podpora na rekonstrukci a vybavení tělocvičny, vybavení dětského hřiště a zahrady DDM o herní prvky. Kromě vlastní materiálové (infrastrukturní) podpory bude rovněž potřebné proškolení pedagogických pracovníků ZŠ, v rámci DVPP pro oblasti implementace aktuálních poznatků v oblasti tělesné kultury do ŠVP, v souvislosti s novelou školského zákona v oblasti společného vzdělávání bude potřebné rovněž provést opatření umožňující adekvátní zapojení do sportovních aktivit dětí a žáků se specifickými potřebami.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedený cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Opatření 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, plně rozvíjí průřezová

a volitelná opatření MAP *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků* a částečně také *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*, neboť jeho opatření budou rozvíjet kompetence žáků být součástí demokratické společnosti a umět v ní „fungovat“ a dotýká se také doporučeného opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, neboť kompetence ke spolupráci v týmu a rozvoj osobnostních charakteristik jako je iniciativnost, odolnost, vytrvalost, houževnatost, které jsou v rámci tělesné kultury aktivně pěstovány, jsou s podnikavostí a iniciativou úzce propojeny.

Indikátor: počet nových pohybových aktivit na ZŠ, SVČ a NNO, počet účastníků ve SVČ a NNO v kroužcích zaměřených na pohybové aktivity, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet inovovaných ŠVP.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.7.1 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době čelí lidé mnohým výzvám a je potřebné, aby si již dítě vytvářelo vlastní názor a postoj a v budoucnu si dokázalo najít své místo ve společnosti. V současném světě jsou často diskutovanými otázky migrace, chudoby, tolerance, humanitární pomoci, konfliktů a řada dalších, které s sebou přináší každodenní realita a děti předškolního věku se s těmito pojmy běžně setkávají.

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí je nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extremismu a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností. Se získanými vědomostmi by měli pedagogové vhodnou formou seznamovat děti a pomáhat jim se orientovat v jednotlivých oblastech každodenního života. Nezbytnou součástí výuky se proto stává také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro mateřské školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky MŠ.

Vhodným nástrojem je spolupráce mateřských škol s komunálními politiky na místní a krajské úrovni formou besed, také návštěv MŠ jiných zřizovatelů, či sdílení dobré praxe za účasti pedagogických pracovníků mateřských škol a zástupců samosprávy.

V letech 2012 – 2014 byl realizován za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury projekt Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech. V roce 2015 bylo zpracováno zhodnocení projektu a získala se doporučení pro nově vznikající Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání, přičemž jedním z výstupů je doporučení zahrnout globální rozvojové vzdělávání do krajských, případně místních akčních plánů.

Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí a pochopení dětí o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita, v oblasti práce s dětmi se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem, plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního*

povědomí a vyjádření dětí a žáků.

Indikátor: počet aktivit škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence dětí, počet inovovaných ŠVP, počet proškolených pedagogických pracovníků.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.7.2 Rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Současný svět čelí mnoha výzvám, u nichž je potřebné, aby si žák dokázal vytvořit vlastní názor, postoj a přizpůsobit také své chování a jednání tak, aby dokázal najít pro sebe a své nejbližší adekvátní místo v současné společnosti. V současném světě jsou často diskutovanými otázky migrace, chudoby, tolerance, humanitární pomoci, konfliktů a řada dalších, které s sebou přináší každodenní realita, byť se nemusí přímo dotýkat pedagogů a žáků ve školách, ale promítají se do jednotlivých oblastí vzdělávání žáků.

Pro úspěšný rozvoj sociálních a občanských kompetencí žáků je ovšem nezbytné další vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich orientace v aktuálních tématech občanské společnosti – ať už je to povědomí o struktuře a fungování EU, uchopení problematiky extrémismů a jeho forem ve společnosti, problematika národnostních a etnických menšin, rozvoj principů etiky a jejího významu v demokratické společnosti, rozvoj komunikačních schopností a dovedností žáků ve vztahu k trhu práce a seznámení žáků s procesy fungování trhu práce v praxi, vztahu zaměstnavatel a zaměstnanec. Nezbytnou součástí je také tvorba nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro školy a metodických materiálů pro pedagogické pracovníky ZŠ.

V rámci rozšiřování sociálních a občanských kompetencí žáků je nezbytné implementovat do ŠVP problematiku globálního rozvojového vzdělávání a zařazovat otázky globálního světa a jeho problémů do výuky tak, aby žáci byli schopni o problémech diskutovat, vytvářet si vlastní názor, svůj vlastní hodnotový systém, vést žáky k zodpovědnému přístupu k okolnímu světu a lidem. V letech 2012 – 2014 byl realizován za podpory Ministerstva zahraničních věcí ČR a České rozvojové agentury projekt Svět v jednom dni – rozvojová témata v projektových dnech a v roce 2015 zadalo zpracování zhodnocení projektu a získání doporučení pro nově vznikající Národní strategii globálního rozvojového vzdělávání, přičemž jedním z výstupů je doporučení zahrnout globální rozvojové vzdělávání do krajských, případně místních akčních plánů.

Vhodným nástrojem je rovněž spolupráce základních škol s komunálními politiky na místní a krajské úrovni formou besed, přednášek, rozhovorů a exkurzí, či sdílení dobré praxe za účasti pedagogických pracovníků škol a zástupců samosprávy.

Takto nastavená opatření mohou vést k adekvátnímu zvýšení povědomí žáků o situaci v současném světě, k rozvoji jejich osobnostních charakteristik ve smyslu schopnosti spolupráce a tolerance, a to včetně k osobám se specifickými potřebami či odlišným kulturním či socioekonomickým zázemím.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP č. 3 *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

Indikátor: počet aktivit škol rozvíjejících sociální, etické a občanské kompetence svých žáků, počet inovovaných ŠVP, počet proškolených pedagogických pracovníků, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů, počet aktivit sdílení dobré praxe ve spolupráci škol a zástupců samosprávy.

3. Rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků

Strategický cíl 3.7 – Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků

Specifický cíl 3.7.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Důležitou platformou pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv složek samosprávy, či účasti na neformálních aktivitách organizačních jednotek státu (např. policie, hasičský záchranný sbor apod.). Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze s úspěchem využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání, či připravit na základních školách vlastní zájmové kroužky v dané oblasti. Nadále však přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání, jako jsou:

Odůvodnění:

- Nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace zájmových kroužků pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků při MŠ či ZŠ.
- Školám či rodinám chybějí finanční prostředky pro žáky na návštěvy neformálních aktivit provázaných s kurikulem
- Školám chybějí náměty na zajímavé neformální aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení žáků do života v demokratické společnosti a rozvoji jejich sociálních a občanských kompetencí.
- Je potřebné proškolení pedagogické pracovníky základních škol pro vedení zájmových kroužků v dané oblasti.

Je proto potřebné rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti sociálních a občanských kompetencí a poskytnout materiálově-organizační zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků při školách (např. úhrada materiálových nákladů kroužků apod.).

Náplň činností ve SVČ pomáhá rozvíjet, v rámci zájmového vzdělávání, sociální a občanské kompetence dětí a mládeže. Přesto jsou SVČ, kromě realizace vlastních volnočasových aktivit, připravena realizovat, ve spolupráci a dle zájmu MŠ a ZŠ, další aktivity pro jejich žáky.

V rámci rozvoje sociálních kompetencí mohou střediska realizovat pro žáky ZŠ adaptační kurzy, v rámci rozvoje občanských kompetencí mohou SVČ realizovat vzdělávací programy (přednášky, besedy apod.). Tyto přednášky a besedy mohou pro žáky škol realizovat, dle zaměření, i NNO.

Cílem bude v rámci rozvoje sociálních kompetencí stmelit a vytvořit zdravý třídní kolektiv. Kurzy povedou k vzájemnému poznání všech zúčastněných, k rozvoji tvořivosti, sociálních dovedností, k rozvoji vůle i sebepojetí. V rámci rozvoje občanských kompetencí napomohou vzdělávací programy (přednášky, besedy apod.) mimo jiné - rozvíjet pochopení principů společenských norem, zákonů, práv a povinností ve škole i mimo ni, naučí respektovat a chránit tradice a kulturní i historické dědictví, naučí pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, naučí být odpovědný v krizových

situacích.

Opatření: finanční zabezpečení přednášek, besed, kurzů (příprava aktivity, nákup materiálu a školních pomůcek, proškolení pedagogů a lektorů v rámci DVPP, odměna lektorům.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků* a dílčím způsobem opatření *Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků*.

Indikátor: počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti sociálních a občanských kompetencí, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání v oblasti sociálních a občanských kompetencí, počet proškolených pedagogických pracovníků pro vedení zájmových kroužků a aktivit v oblasti sociálních a občanských kompetencí.

3.4 Prioritní oblast rozvoje 4

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti polytechnické výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je v rámci předškolního vzdělávání systematicky realizováno polytechnické vzdělávání dětí v rámci RVP u oblasti pracovní činnosti. V mateřských školách je tato oblast realizována dle podmínek jednotlivých škol. Jedná se o konstruktivní činnosti, pěstitelské činnosti, práce s různými materiály, pokusy a projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjení manuální zručnosti dětí.

Podle agregovaných dat MŠMT 78,9 % škol v ORP Olomouc disponují vzdělávacími materiály pro polytechnické vzdělávání a chtějí se především materiálně vybavit v rámci dílen. Ve většině případů to ale naráží na nedostatek prostor v současných budovách mateřských škol. Dalším nedostatkem je finanční stránka na realizaci např. keramických dílen, stejně jako jejich personální obsazení.

Pro změnu stavu svědčí snížená manuální zručnost dětí, které se k určitým činnostem prostě nedostanou. Ne každá škola je vybavena pro rozvoj polytechnického vzdělávání. Pokud budou mít školy prostory pro polytechnickou výchovu a ty dobře vybavené, děti začne práce bavit. Důležité je i pedagogické vedení dětí kvalitními proškolenými učiteli.

Pro úspěšný rozvoj kompetencí žáků MŠ v oblasti polytechnické výchovy je kromě zajištění materiálově-organizačního zázemí nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů.

V současné době je v rámci předškolního vzdělávání zařazeno polytechnické vzdělávání dětí v MŠ jen podle uvážení MŠ. Nemałym problémem je zde bezpečnost dětí při manuálních činnostech.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl plně rozvíjí povinné opatření MAP č. 1 *Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita*. Plně rozvíjí také doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem doporučené opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Dílčím způsobem rozvíjí také volitelné téma: *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků a Rozvoj funkční gramotnosti (numerická, dokumentová)*.

Indikátor:

Počet podpořených osob, počet proškolených učitelů, počet společně realizovaných projektů, počet absolvovaných seminářů.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 – Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti polytechnické výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je v rámci základního vzdělávání systematicky realizováno polytechnické vzdělávání žáků ZŠ v rámci RVP u vyučovacího předmětu Pracovní činnosti. Na prvním stupni je tento předmět rozdělen na okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a příprava pokrmů. Na druhém stupni ZŠ bohužel v jednododinových týdenních dotacích, které obsahují okruhy: Pěstitelské práce a chovatelství, Práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti a Svět práce. To vše je doplněno matematikou a předměty přírodovědného a technického směru, doplněné o laboratorní cvičení, pokusy a projekty podporující praktickou stránku polytechnického vzdělávání a rozvíjející manuální zručnost žáků.

Podle agregovaných dat MŠMT 78,9 % škol v ORP Olomouc disponují vzdělávacími materiály pro polytechnické vzdělávání a chtějí se především materiálně vybavit v rámci dílen, laboratoří a odborných učeben pro přírodovědné předměty. Mnohdy to ale naráží na nedostatek prostor v současných budovách škol. Dalším nedostatkem jsou chybějící finance na volitelné předměty a kroužky, stejně jako jejich personální obsazení.

Pro změnu stavu svědčí snížená manuální zručnost žáků, kteří se k určitým činnostem prostě nedostanou. Ne každá škola je vybavena dílnami, školním pozemkem se zahradou, laboratořemi či odbornými učebnami, proto musí jít současně s materiálním vybavením těchto prostor i rozšiřování škol o nové prostory v rámci ROP. Pokud budou mít školy prostory pro polytechnickou výchovu a ty dobře vybavené, žáky začne práce bavit. Důležité je i pedagogické vedení žáků kvalitními proškolenými učiteli.

Pro úspěšný rozvoj kompetencí žáků ZŠ v oblasti polytechnické výchovy je kromě zajištění materiálově-organizačního zázemí (viz cíl 1.1.4 Rozvoj infrastruktury základních škol) nezbytná úprava ŠVP škol, pořízení vzdělávacích materiálů pro školy, vytvoření systematického vzdělávacího programu Polytechnické vzdělávání pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů a metodických materiálů, realizace projektové výuky na téma Zvýšení manuální zručnosti žáků a realizace projektů v rámci přírodovědných předmětů.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl rozvíjí dílčím způsobem (v oblasti práce se žáky se specifickými potřebami) povinné opatření č. 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*. Plně rozvíjí doporučené opatření *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem doporučené opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků*. Dílčím způsobem rozvíjí

také volitelné téma: *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků a Rozvoj funkční gramotnosti (numerická, dokumentová).*

Indikátor: počet inovovaných ŠVP ZŠ, počet nových/inovovaných vzdělávacích programů pro pedagogické pracovníky, počet proškolených pedagogických pracovníků ZŠ, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro pedagogické pracovníky, počet nových/inovovaných vzdělávacích materiálů pro žáky, počet aktivit projektové výuky na ZŠ.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 - Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.3 Zvýšení zájmu o vzdělávání v technických oborech

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Technická výchova je v současné době v základním školství realizovaná hlavně prostřednictvím vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Jak však potvrzují agregovaná data MŠMT, plných 28,1% škol nedisponuje odpovídajícími prostory pro kvalitní výuku a dalším velkým problémem je nedostatek finančních prostředků na úhradu vedení volitelných předmětů a kroužků, což je problémem pro 36,8 % škol na území ORP.

Výše zmíněný stav je nutné upravit tak, aby škola mohla podporovat zájem žáků o technické obory a propojit tak znalosti z každodenního života s budoucí profesí. K tomu je potřeba školy podpořit zejména ve vzniku odborných učeben s kvalitním technickým a materiálním zázemím, kde budou žáci vyučováni plně aprobovanými učiteli, kteří budou mít dostatečnou možnost čerpat z nabídky DVPP. V neposlední řadě se nabízí užší spolupráce s technickými SŠ, které disponují výše zmíněným zázemím, případně podpořit aktivní spolupráci škol s potenciálními zaměstnavateli z řad podnikové sféry. Vhodnou možností jak zvýšit zájem žáků o vzdělávání v technických oborech je i podpora zájmové činnosti na školách, případně možností uspořádání projektových dnů, kde je celá problematika žákům představena v ucelených souvislostech.

Podporou technického vzdělávání docílíme u žáků většího rozvoje motorické a tvořivé schopnosti a dovednosti. Umožníme jim získat základní a praktické pracovní dovednosti a návyky, naplánovat a zorganizovat svoji pracovní činnost, poznat vybrané materiály a jejich vlastnosti. Žáci se zároveň naučí používat vhodné nástroje a pomůcky. Osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a částečně se dotýká průřezových a volitelných opatření MAP: *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků a Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků.*

Indikátor: počet vzniklých odborných učeben s kvalitním technickým a materiálním zázemím, počet nově vybavených stávajících odborných učeben, počet podpořených pedagogů v rámci školení DVPP, počet spolupracujících ZŠ a SŠ na výuce technických předmětů, počet spolupracujících ZŠ s podnikovou sférou, počet podpořených technicky zaměřených zájmových útvarů a kroužků při školách, počet zrealizovaných projektových dnů.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 - Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.4 Podpora spolupráce mateřských, základních a středních škol v oblasti polytechnické výchovy (sdílené dílny)

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována spolupráce mateřských, základních a středních škol. Této problematice se prakticky věnují jen některé ZŠ v rámci předmětu Svět práce, který je součástí Praktických činností a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Spolupráce mezi MŠ a ZŠ je realizována výjimečně, zejména u příspěvkových organizací, kde je MŠ a ZŠ společnou součástí. V oblasti spolupráce ZŠ a SŠ se jedná o školy, které blíže spolupracují s vybranými středními školami technického směru díky přítomnosti dané SŠ školy nedaleko ZŠ. Několik základních škol v ORP bylo zapojeno do projektu Podpora přírodovědného a technického vzdělávání v Olomouckém kraji. Ukázalo se, že realizace tohoto projektu byla pro ZŠ velmi zajímavá a prospěšná, zejména pokud probíhala se SŠ, které byly zaměřené technicky.

Tento fakt potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr spolupracovat v oblasti polytechniky s MŠ (38,6 % ZŠ) a snahu propojit budoucí profesi s polytechnickým vzděláváním projevilo 70,2 % škol.

Z výše uvedených důvodů je nutné na spolupráci všech stupňů škol pohlížet jako na jakékoliv jiné partnerství, u kterého je třeba dosáhnout společného cíle - naplnit společnou strategii a vzájemně se obohatit, z pohledu škol se budou realizovat určitá systémová opatření, která budou zakotvena v ŠVP, který bude třeba inovovat a upravit a doplnit zejména o realizované vzájemné návštěvy MŠ, ZŠ a SŠ, účast žáků na společných projektech, bude třeba vzít v potaz hledisko bezpečnosti žáků v době realizace těchto činností. Realizací těchto aktivit dojde k propojení teorie s praxí a už na MŠ bude možno děti směřovat k zájmu o techniku a na základních školách bude možné reagovat na požadavky trhu práce na základě spolupráce se SŠ.

(Návrhy opatření: úprava ŠVP škol, zaměření se na mezipředmětové vztahy, budování sdílených dílen, realizace projektových dnů a dnů otevřených dveří, realizace přednášek, výpůjčky konkrétního technického zařízení, vzdělávání pedagogů, společná setkávání pedagogů MŠ, ZŠ a SŠ a výměna jejich zkušeností, projekty typu „Učíme se navzájem“

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor:

Počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace spolupráce, počet realizovaných projektových dnů, počet realizovaných sdílených dílen, počet pedagogů, kteří prošli DVPP.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1 - Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.5 Podpora spolupráce škol a zaměstnavatelů v regionu

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Zájem o spolupráci základních škol a zaměstnavatelů v současné době postupně vzrůstá. Na školách je využíván hlavně předmět Svět práce k poznávání uplatnitelnosti na trhu práce. Zájem ze strany vybraných zaměstnavatelů se projevuje ve větší nabídce exkurzí, besed i soutěží, které jednotlivé zaměstnavatele představují. Rozvíjí se spolupráce škol s Hospodářskou komorou, zaměstnavatelé se zapojují do projektů organizovaných jinými subjekty (např. BEA 4 Junior s.r.o., OK4Inovace, projekty UP Olomouc, ...). Přes všechny tyto rozvíjené aktivity je nutné konstatovat, že zájem ze strany zaměstnavatelů projevuje jen skupina vybraných, mnoho dalších zatím o spolupráci se základními školami zájem neprojevuje. Překážkou ze strany škol je, kromě jiného, neznalost a nezájem pedagogů o nové technologie a polytechnické vzdělávání a složitá dopravní obslužnost venkovských škol. Agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc uvádějí, že 28.1% škol chce v období 2018 – 2020 rozvíjet oblast spolupráce s podnikateli.

Potřeba změny stavu:

Spolupráce škol s místními zaměstnavateli může pomoci ke změně pohledu žáků a rodičů na další vzdělávání dětí (význam řemesel). Zaměstnavatelé mohou svým zviditelněním i pomocí škole při realizaci polytechnického vzdělávání získávat případné budoucí zaměstnance. Je nutné, aby školy a zaměstnanci ochotní ke spolupráci o sobě věděli. Realizací těchto aktivit dojde k propojení teorie s praxí a už na základních školách bude možné reagovat na požadavky trhu práce.

Opatření:

Častější setkávání zaměstnavatelů se zástupci škol (ředitelé, výchovní poradci) k výměně informací (jako je dnes např. burza práce), rozšíření možností besed a exkurzí, navázání pravidelné spolupráce mezi jednotlivými školami a zaměstnavateli, proškolení pedagogů v rámci polytechnického vzdělávání a kariérního poradenství, ze strany škol oslovení rodičů žáků (podnikatelů) k případné spolupráci, úprava ŠVP škol, stáže učitelů ve firmách nebo samostatné vzdělávání ve spolupráci s firmou, konzultace odborné problematiky, podpora realizace exkurzí či dnů otevřených dveří nebo krátkodobých stáží, zapojení odborníků z praxe do výuky, realizace přednášek a projektových dnů, pronájem či darování konkrétního technického zařízení, příspěví na materiál pro produktivní činnost žáků, materiální a personální podpora technicky zaměřených kroužků, spolupráce s Úřadem práce.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl je vázán na doporučená opatření (témata) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO) a Rozvoj*

podnikavosti a iniciativy dětí a žáků.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP škol, počet škol zapojených do realizace exkurzí, počet firem zapojených do realizace exkurzí, počet žáků v technických kroužcích, počet zrealizovaných akcí projektové výuky, počet přednášek podnikatelů.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.1- Podpora polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Specifický cíl 4.1.6 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Současná podoba kurikula neumožňuje systematickou a povinnou realizaci polytechnické výchovy v rámci školní výuky. Školy si mohou na 2. stupni místo realizace okruhů Práce s technickými materiály volit např. Práci s laboratorní technikou či Využití digitálních technologií. Jako základní překážka zavedení polytechnicky zaměřené výuky se jeví nedostatek vhodných prostor, případně špatné vybavení stávajících (agregovaná data MŠMT pro ORP Olomouc uvádějí výskyt této příčiny u 63,2 %, resp. 64,9 %). Řešení, které by mohly nabízet polytechnicky zaměřené volitelné předměty a kroužky, je brzděno nedostatkem financí na úhradu jejich vedení (v rámci ORP 73,7 %).

Potřeba změny stavu je definována v takových zásadních dokumentech, jako je Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2015-2020 či Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje. Data z dotazníkového šetření dokládají připravenost škol zaměřit se na zlepšení polytechnického vzdělávání již v období 2016-2018 s tím, že disponují zpracovanými plány výuky polytechnických předmětů i dalšími potřebnými vzdělávacími materiály (71,9 %, resp. 78,9 % v rámci ORP), nicméně agregovaná data současně dokládají poměrně vysoký výskyt překážek, a to od 60 % výše.

SVČ přispívají svojí náplní, v rámci zájmového vzdělávání, také k rozvoji činností v oblasti polytechnického vzdělávání dětí a mládeže v technických oborech, pracují na rozvoji technických dovedností a praktických schopností v oblasti technických, výtvarných, rukodělných. Zaměřují se na oblast práce v pravidelné zájmové činnosti i příležitostných aktivitách na odděleních. Snahou SVČ pak je, konkrétními nabídkami činností, zvýšit u dětí a mládeže zájem o polytechnické činnosti.

I přestože se nabídka a rozmanitost činností neustále zvětšuje, z příkladu na DDM Olomouc je patrné, že se jedná o oblast vzdělávání, o kterou je nejmenší zájem, přestože je za poslední období patrný mírný nárůst i na odděleních techniky. Protože se z celospolečenského hlediska jedná o velmi důležitou prioritu podpory v rámci prioritní oblasti rozvoje 4, je Dům dětí a mládeže v nadcházejícím období připraven nadále postupně rozšiřovat nabídku nových činností, vycházejících z požadavků zájemců o polytechnické vzdělávání.

Aby se podařilo zvýšit a podchytit zájem dětí a mládeže o polytechnické vzdělávání ve volném čase, bude nutné připravit především materiální podmínky a v rámci DVPP vzdělat pedagogy volného času v polytechnické oblasti. Dobré podmínky a zajímavé činnosti tak mohou přispět ke zvýšenému zájmu o polytechnickou výchovu a naplnit společenské cíle.

Opatření: finanční zabezpečení: nákup materiálu, náradí a školních a integrovaných pomůcek, proškolení pedagogů v rámci DVPP, odměna pedagogickým zaměstnancům,

finanční podpora na rekonstrukci a vybavení učeben.

Zájmové a neformální vzdělávání v oblasti polytechnické výchovy může pomoci školám doplnit vzdělávací nabídku a integrovat tento prvek do života školy. Nabízejí se následující možnosti neformálních aktivit:

- Implantace prvků polytechnické výchovy do ŠVP zájmového vzdělávání pro školní družiny a SVČ.
- Realizace větších i menších projektů, projektových a tematických dnů.
- Exkurze do významných firem v regionu a do středních odborných škol pro zvýšení zájmu o polytechnická témata a technické vzdělávání celkově.
- Spolupráce s rodiči – odborníky na vybraná řemesla při realizaci tematicky zaměřených dnů ve škole a případném vedení technicky orientovaných kroužků.
- Dlouhodobá spolupráce se střední školou technického zaměření v regionu orientovaná nejen na motivaci žáků ZŠ ke studiu technického oboru, ale i na metodickou pomoc pedagogům ZŠ s jejich odborným růstem v oblasti polytechnické výchovy.
- Materiální podpora SVČ, proškolení pedagogů volného času v rámci DVPP.

Opatření umožňující realizaci výše uvedených kroků:

- Větší podpora v oblasti financování škol a SVČ.
- Rozšíření nabídky DVPP.
- Motivace firem a středních škol ke spolupráci se základními školami v regionu.
- Zjednodušení administrativy umožňující školám a školským zařízením dosáhnout na finance z dotačních programů.
- Motivace rodičů ke spolupráci se školami a případně zjednodušení legislativy umožňující technicky zdatným zájemcům z řad rodičů vést zájmové kroužky na školách.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Uvedené cíle jsou přímo vázány na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání*, dílčím způsobem se dotýká i průřezového opatření *Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet projektů realizovaných ve spolupráci se středními technickými odbornými školami, a to včetně ostatních forem spolupráce, počet pedagogů proškolených v rámci různých forem DVPP polytechnicky zaměřených, počet zrealizovaných projektových a jiných neformálních školních akcí s polytechnickou tematikou, počet nově otevřených technických zájmových kroužků na školách a SVČ, počet rodičů zapojených do spolupráce se školou ve sledované oblasti, počet firem, které umožní exkurze ve svých provozech a vykazují další formy spolupráce se školami, doložitelné změny v ŠVP zájmového vzdělávání – družiny, kroužky.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.1 Rozvoj kompetencí dětí a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků mateřských škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době je potřeba klást velký důraz na oblast rozvoje kreativity a iniciativy dětí v předškolní výchově. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni MŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro mateřské školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr rozvíjet své znalosti v oblasti podpory kreativity 69,9%.

Mateřské školy vyjádřily svůj záměr zajistit dostatečné množství pomůcek, výtvarných materiálů, učit systematicky prvkům iniciativy a kreativity, sdílet poznatky mezi učiteli v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity, podporovat spolupráci se zákonnými zástupci v oblasti rozvoje iniciativy a kreativity dětí a podporovat seberealizaci dětí.

Aby bylo možné výchovu k podnikavosti, kreativitě a iniciativě na MŠ realizovat, je třeba, aby nejdříve získali pedagogičtí pracovníci didaktické kompetence v této oblasti a byli tak vhodně motivováni k dalšímu vzdělávání.

Vzdělávací aktivity je možné realizovat ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu. Dále je třeba zajistit dostatečné finanční zdroje na nákup výtvarného materiálu a pomůcek, vytvořit metodické postupy pro systematickou práci s prvky tvořivé dramatiky, vytvořit metodické postupy pro realizaci relaxačních cvičení, které rozvíjejí fantazii, představitost, imaginaci a sebepoznání, upravit ŠVP, zavést další podpůrné nástroje pro aktivní zapojení dětí a rozvoj jejich praktických dovedností.

Návrhy opatření:

Úprava ŠVP škol, vytvoření vzdělávacího programu *Výchova k podnikavosti* pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů pro výchovu k podnikavosti, vytvoření metodických materiálů pro výchovu k podnikavosti, realizace projektové výuky na téma *výchova k podnikavosti* zahrnuje setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučená opatření MAP *Podpora kompetencí k iniciativě a kreativitě MŠ* a *Podpora polytechnického vzdělávání MŠ* a silně rovněž rozvíjí průřezové a volitelné opatření MAP: *Rozvoj sociálních a občanských dovedností a dalších klíčových kompetencí MŠ*.

Indikátor: počet inovovaných ŠVP, počet vytvořených metodických postupů, počet nakoupených pomůcek, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů, počet metodických materiálů pro pedagogické pracovníky, počet škol zapojených do realizace projektů, workshopů a setkávání s inspirativními osobnostmi, počet zúčastněných dětí na projektech a workshopech, setkávání s inspirativními osobnostmi, počet proškolených pedagogických pracovníků MŠ, počet evaluací aktivit.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.2 Rozvoj kompetencí žáků a oborových a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků základních škol v oblasti výchovy k podnikavosti, kreativitě a iniciativě

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě žáků (dále jen výchova k podnikavosti). Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr učit systematicky prvům iniciativy a kreativity v 80,7 %.

Pro adekvátní pochopení cílů výchovy k podnikavosti a rozvíjení potřebných kompetencí u žáků je potřebné na úrovni základních škol zrealizovat několik systematických opatření, kterými jsou zejména: inovace a úprava ŠVP školy tak, aby se mohla výchově k podnikavosti cíleně věnovat v rámci konkrétních stávajících vyučovacích předmětů či realizovat projektovou výuku, proškolení pedagogických pracovníků škol v oblasti výchovy k podnikavosti, tvorba vzdělávacích a metodických materiálů a zavedení dalších podpůrných nástrojů pro aktivní zapojení žáků a rozvoj zejména jejich praktických dovedností ve spolupráci s dalšími aktéry v regionu, jako je např. setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách či webináře, realizace podnikatelských kroužků na školách na principu fiktivních firem, ve kterých žáci absolvují praktickým způsobem všechny fáze podnikatelské činnosti ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu.

Aby bylo možné výchovu k podnikavosti na ZŠ realizovat, je třeba, aby nejdříve získali pedagogičtí pracovníci didaktické kompetence v této oblasti, a byli tak vhodně motivováni k dalšímu vzdělávání.

Jako vhodná forma se jeví setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách, webináře. Vzdělávací aktivity je možné realizovat ve spolupráci s mentory neformálního vzdělávání a s reálnými podnikateli v regionu.

Návrhy opatření:

Úprava ŠVP škol, vytvoření vzdělávacího programu Výchova k podnikavosti pro pedagogické pracovníky, vytvoření vzdělávacích materiálů pro Výchovu k podnikavosti, vytvoření metodických materiálů pro výchovu k podnikavosti. Realizace projektové výuky na téma Výchova k podnikavosti zahrnuje setkávání s inspirativními osobnostmi, regionálními podnikateli, podnikateli spolupracujícími s konkrétní školou, workshopy odborníků z praxe přímo na školách, realizace podnikatelských kroužků

pro žáky při školách či v institucích neformálního vzdělávání.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: Počet inovovaných ŠVP, počet škol zapojených do realizace workshopů a webinářů, počet zúčastněných žáků na workshopech a webinářích, počet proškolených pedagogických pracovníků ve vzdělávacích programech, počet pedagogických pracovníků zúčastněných na workshopech a webinářích, počet zrealizovaných aktivit projektové výuky, počet škol zapojených do realizace podnikatelských kroužků, počet zapojených žáků v podnikatelských kroužcích, počet zrealizovaných akcí projektové výuky a počet žáků do nich zapojených, počet evaluací aktivit.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.3 Podpora aktivit neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Důležitou platformou pro rozvoj kompetencí dětí a žáků v oblasti podnikavosti, kreativity a iniciativy je oblast mimoškolních aktivit, ať už v podobě zájmových kroužků či organizovaných návštěv ve firmách v regionu. Vzhledem k tomu, že v rámci ŠVP škol není dostatečný prostor pro tyto aktivity, lze omezeně využívat regionální nabídku neformálního vzdělávání či připravit na školách vlastní zájmové kroužky (podnikatelské kroužky na principu žákovských firem) v dané oblasti. Dům dětí a mládeže tyto aktivity v dohledné době do svých činností nezařadí. Nadále přetrvávají některé nedořešené problémy v oblasti neformálního vzdělávání, jako jsou: nedostatek časových možností či kompetenční vybavenosti pedagogických pracovníků v oblasti realizace podnikatelských kroužků, chybějící náměty na zajímavé aktivity směřující k budoucímu aktivnímu zapojení dětí a žáků do samostatné podnikatelské činnosti či kreativních aktivit. Je potřebné proškolení pedagogické pracovníky pro vedení zájmových kroužků v dané oblasti.

Návrhy opatření:

Je potřebné rozšířit nabídku zájmových aktivit v oblasti rozvoje podnikatelských dovedností dětí a žáků a jejich kreativity a iniciativy, a to poskytnutím materiálově-organizačního zázemí školám pro realizaci zájmových kroužků při školách (např. úhrada materiálových nákladů kroužků apod.) či dalším institucím neformálního vzdělávání v regionu.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na **doporučené opatření** (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká **doporučeného opatření** MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí **průřezová a volitelná opatření** MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor:

Počet nových/inovovaných zájmových kroužků v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet zrealizovaných aktivit neformálního vzdělávání pro žáky ZŠ v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích materiálů pro oblast výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě, počet proškolených dětí v zájmových kroužcích, počet zúčastněných dětí na aktivitách neformálního vzdělávání v oblasti výchovy k podnikavosti, iniciativě a kreativitě.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.4 Začlenění problematiky výchovy k podnikavosti, kreativité a iniciativě do ŠVP na základních školách

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativité a iniciativě dětí a žáků (dále jen výchova k podnikavosti) a nejsou pro ni definované samostatné učební výstupy v rámci RVP ZV. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr učit systematicky prvkům iniciativy a kreativity v 80,7 %.

Pro učitele ZŠ je obtížné systematickým a komplexním způsobem uchopit tuto oblast tak, aby byli schopni uspokojivě upravit ŠVP a implementovat požadované učební výstupy do výuky konkrétních předmětů. Proto je potřebné v rámci regionu provést zmapování povědomí základních škol o této oblasti, zmapovat, ve kterých předmětech jsou učební výstupy v oblasti podpory podnikavosti, iniciativy a kreativity realizovány, systematizovat a popsat příklady dobré praxe a definovat konkrétní oblasti učebních výstupů, v nichž by bylo vhodné ŠVP ZŠ inovovat.

Návrhy opatření:

Za tímto účelem budou zrealizována účelová setkání pedagogických pracovníků základních škol, řídicích pracovníků, výchovných poradců a zástupců podnikatelské sféry s cílem najít regionální konsensus s přihlédnutím ke konkrétním potřebám regionu a pomoci školám v implementaci aktuálních a validních poznatků pro výchovu a vzdělávání žáků. Bude realizováno proškolení pedagogických pracovníků, budou sumarizovány učební výstupy ŠVP, jejich přesah do jednotlivých vzdělávacích oblastí ŠVP a bude připraven návrh na metodický postup implementace této oblasti do stávajících ŠVP v ORP Olomouc. Bude tak dosaženo systematizace vzdělávacích cílů v dané oblasti a rovného přístupu žáků v ORP Olomouc k rozvoji jejich kompetencí v dané oblasti, a to rovněž s přihlédnutím k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami. Výstupem setkávání bude rovněž přehled příkladů dobré praxe v regionu a vytvořená online informační platforma pro sdílení učitelů základních škol.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor:

Počet inovovaných ŠVP ZŠ, počet proškolených pedagogických pracovníků, vedoucích pracovníků škol, výchovných poradců, online platforma sdílení dobré praxe.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.2 - Podpora podnikavosti, kreativity a iniciativy dětí a žáků

Specifický cíl 4.2.5 Testování žáků v oblasti podnikatelských kompetencí

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

V současné době není v rámci základního vzdělávání systematicky realizována výchova k podnikavosti, kreativitě a iniciativě dětí a žáků (dále jen výchova k podnikavosti) a nejsou pro ni definované samostatné učební výstupy v rámci RVP ZV. Dílčí vzdělávací výstupy jsou realizovány v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, nicméně ucelené vzdělávání v této oblasti na úrovni ZŠ dosud neexistuje, což potvrdila i agregovaná data MŠMT pro základní školy v ORP Olomouc, kde školy vyjádřily svůj záměr učit systematicky prvům iniciativy a kreativity v 80,7 %.

S tím souvisí také potřeba definovat učební výstupy na úrovni získaných kompetencí žáků. V současné době však na úrovni ORP Olomouc (a ani na úrovni ČR) dosud neexistuje ucelený popis kompetencí, kterými by měl disponovat jedinec, jenž chce v budoucnu zahájit samostatné podnikání či být kreativním či inovativním i v zaměstnaneckém poměru.

V rámci ESF projektu Rozvoj podnikatelských dovedností žáků (2014-2015) bylo již v ORP Olomouc zrealizováno pilotní šetření v oblasti podnikatelských kompetencí žáků na základních školách a vytvořen návrh testovacího nástroje, jehož dotazníkové položky byly pilotně ověřeny na vzorku 250 žáků základních škol v ORP Olomouc.

Návrhy opatření:

Identifikovat potřebné klíčové kompetence pro oblast podnikatelských dovedností. Připravit pro pedagogické pracovníky a zejména pro výchovné poradce na základních školách testovací nástroj kompetencí žáků, který by jim pomohl tyto potřebné kompetence v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity identifikovat, neboť výuka a vzdělávání by měly být i v této oblasti založeny na principu individuálního přístupu k žákovi.

Vytvoření testovacího nástroje a jeho ověření na základních školách v ORP Olomouc. V důsledku toho získají školy nástroj, který jim umožní identifikovat žákovské talenty a s těmito dále systematicky pracovat, umožní dlouhodobě a cílevědomě rozvíjet klíčové kompetence žákovských talentů a podporovat je ve výběru relevantní kariérové cesty. Umožnění včasného zachycení skutečných předpokladů žáka může s větší pravděpodobností vést k jeho pozdějšímu úspěšnému uplatnění na trhu práce.

Vazba na opatření MAP:

Tento cíl je přímo vázán na doporučené opatření (téma) MAP *Rozvoj podnikavosti a iniciativy žáků*, dílčím způsobem se dotýká doporučeného opatření MAP *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání* a silně rovněž rozvíjí průřezová a volitelná opatření MAP: *Rozvoj funkční gramotnosti (literární, numerická, dokumentová)* a *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: Vytvořený testovací nástroj pro žáky 2. stupně ZŠ, metodika hodnocení klíčových kompetencí v oblasti podnikatelských kompetencí, seznam identifikovaných klíčových kompetencí žáků v oblasti podnikatelských kompetencí.

4. Uplatnitelnost absolventů na současném trhu práce

Strategický cíl 4.3 – Rozvoj kariérového poradenství na základních školách

Specifický cíl 4.3.1 Rozvoj školských poradenských pracovišť

Stručný popis cíle a odůvodnění (proč je třeba změny dosáhnout):

Kariérové poradenství na základních školách se zaměřuje prostřednictvím kariérového vzdělávání a nabývání dovedností na řízení vlastní budoucí kariéry žáků, které je považováno za žádoucí výsledek. Na kariérovém poradenství ve školách se podílejí zejména výchovní poradci, školská poradenská zařízení, která poskytují zvláště pedagogicko-psychologickou pomoc při volbě vzdělávací dráhy, a informační a poradenská střediska, která se nacházejí na okresních kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR a poskytují především odbornou poradenskou pomoc při volbě a změně povolání. Kromě toho mohou žáci a studenti využívat řadu dostupných online zdrojů, zejm. internetový portál vzniklý v rámci celonárodního projektu www.infoabsolvent.cz.

Olomoucký kraj (OK) také každoročně pořádá prezentační výstavu oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje SCHOLARIS a společně s Úřadem práce se podílí na vydání a distribuci atlasů školství s přehledem oborů vzdělání středních škol. Základním školám také poskytuje propagační materiál, kterým podporuje zájem o učební obory požadované na trhu práce. Další významnou aktivitou je Burza práce a vzdělávání, kterou pořádají regionální autority (Olomoucký kraj, krajská pobočka Úřadu práce ČR v Olomouci, Svaz průmyslu a dopravy ČR, Krajská hospodářská komora OK, zaměstnavatelé, střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy), na nichž mají žáci základních škol možnost získat kompletní informace z oblasti budoucí profesní volby.

Nejvýznamnější úlohu v kariérovém poradenství na základních školách hraje výchovní poradce, který poskytuje žákům zejména kariérní informace (o studijních příležitostech, zaměstnáních, kariérních postupech, trendech a podmínkách trhu práce, vzdělávacích institucích apod.), dále kariérovou výchovu, která pomáhá pochopit studentům jejich motivace a hodnoty a porozumět tomu, jak mohou být ve společnosti prospěšní. Kariérová výchova zahrnuje i vlastní kariérové poradenství, jež pomáhá porozumět vlastní identitě a činit uvědomělá rozhodnutí ohledně povolání.

Výchovní poradci získávají kvalifikaci pro svou činnost na školách specializovaným studiem pro výchovné poradce dle § 8 vyhlášky č. 317/2005 Sb., ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, které v Olomouckém kraji poskytuje Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. Výchovní poradci zde mohou také dále zvyšovat svou kvalifikaci v oblasti kariérového poradenství v kurzech CŽV zaměřených na pedagogickou diagnostiku, pedagogicko-psychologické či speciálně-pedagogické aspekty poradenství apod.

Nedílnou součástí je i poradenství pro uchazeče a případně také zájemce o zaměstnání zajišťované poradci Úřadu práce, příp. dalšími poradenskými zařízeními. V roce 2015 byl Úřadem práce poskytnut některý z typů poradenské služby 34600 osobám (Úřad práce, 2015).

Důraz na potřebu a podporu rozvoje kariérového poradenství je zmiňován v řadě strategických dokumentů: **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací**

soustavy Olomouckého kraje na období 2016-2020 (2016) navrhuje pro oblast dalšího rozvoje kariérového poradenství následující směrem k základním školám nadále zajišťovat organizaci prezentační výstavy oborů vzdělání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje a také organizovat setkání výchovných poradců základních škol OK a pravidelně alespoň 1x ročně informovat výchovné poradce o aktuální situaci na trhu práce, podmínkách přijímacího řízení atd.

V rámci **Strategie ITI Olomoucké aglomerace** (2016) byly definovány tyto potřeby v oblastech Olomouc, Přerov, Prostějov (které však kopírují podmínky v oblasti vzdělávání v rámci celého kraje), které zároveň definují nově vznikající potřeby i pro oblast poskytování kariérového poradenství:

- žáci středních a vyšších odborných škol v rámci Olomoucké aglomerace nejsou dostatečně podporováni a motivováni ke studiu na navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikované pracovní síly v technických a přírodovědných oborech;
- odborné kompetence absolventů jsou v současnosti na relativně nízké úrovni a v konečném důsledku neodpovídají požadavkům firem, uplatnitelnost žáků a studentů na trhu práce je tak snižována a absolventi základních, učňovských a středních škol jsou ve větší míře ohroženi nezaměstnaností;
- nízká míra podnikatelských kompetencí u absolventů VŠ, nesoulad oborové nabídky VŠ s potřebami trhu práce, absence VŠ technického směru.

Podle **Regionální inovační strategie Olomouckého kraje** (2011) je potřebné žáky a studenty seznamovat se skutečnou situací na trhu práce a vybraných oborech (podmínkami práce, odměňování, možností osobního rozvoje). Vedle osobní motivace dětí a jejich rodičů je tím také podpořeno snižování rozdílů mezi potřebami firem a výstupem ze systému vzdělávání. Navrhovaným nástrojem je propagace podnikavosti, kreativity a aktivity dětí. Tuto úlohu by na školách měli částečně zastávat rovněž výchovní poradci v rámci kariérové výchovy.

Podle závěrečné zprávy **Vyhodnocení přínosů vybraných intervencí NSRR v návaznosti na realizaci programového dokumentu ROP Střední Morava** (2016) je potřebná efektivnější podpora spolupráce škol se zaměstnavateli tak, aby žáci a studenti odcházeli lépe kompetenčně vybaveni pro současný trh práce. Žáci středních a vyšších odborných škol nejsou dle zprávy dosud dostatečně podporováni a motivováni ke studiu v navazujících technických oborech, což má za následek nedostatek kvalifikovaných sil v této oblasti.

K hlavním problémům v oblasti kariérového poradenství na základních školách patří zejména:

- 1) Nedostatečná časová kapacita výchovného poradce s ohledem na jeho nutnost řešit kromě kariérového poradenství i výchovné problémy či agendu žáků se specifickými potřebami, a z toho vyplývající nemožnost nabídnout všem žákům individualizovanou diagnostiku z kapacitních důvodů, příp. z důvodu chybějících adekvátních diagnostických nástrojů.
- 2) Užší pojetí kariérového poradenství na ZŠ (volba oboru, přihláška na SŠ), a z toho vyplývající ne vždy aktuální přehled výchovných poradců o aktuálním stavu trhu práce po ukončení ZŠ, a to včetně uplatnění žáků se specifickými potřebami na trhu práce.

- 3) Chybějící oblast kariérového poradenství na školách směrem k samostatnému podnikání, a z toho vyplývající chybějící přehled výchovných poradců o možnostech zahájení samostatného podnikání.
- 4) Chybí specializované studium kariérového poradenství na vysokých školách a dostatečná nabídka kurzů dalšího vzdělávání přímo pro kariérové poradce.
- 5) Nedostatečná spolupráce rodičů s kariérovými poradci na školách (nedocení role kariérového poradce při volbě povolání dítěte) a nedostatečná motivace významné části žáků k výběru školy a budoucího povolání.
- 6) Nedostatečné finanční prostředky na materiálové zabezpečení poradenské činnosti (testovací nástroje, vhodná literatura a osvětové materiály).

Návrhy opatření:

Pro lepší uplatnění žáků na trhu práce je klíčový vhodný výběr střední školy. Proto, aby mohla školská poradenská pracoviště v součinnosti s rodiči pomoci při výběru, musí kariérový poradce na školách mít aktuální informace o vývoji na trhu práce a vývoji ekonomiky. Je proto třeba vytvořit nové či inovovat stávající programy a kurzy celoživotního vzdělávání pro pedagogické pracovníky a připravit vhodné vzdělávací a metodické materiály. S tím souvisí také potřeba zajištění materiálových prostředků pro vytvoření/nákup osvětových materiálů a další literatury. Je nutné zvážit také finanční podporu organizačních opatření ze strany vedení školy a zřizovatele ve smyslu navýšení (a dofinancování) potřebných dalších hodin práce kariérového poradenství tak, aby měl dostatek prostoru se v rámci své role výchovného poradce věnovat oblasti volby povolání žáků.

Je potřebné vytvořit regionální síť místních podnikatelů, firem a oborových sdružení. Nově vytvořená znalostní síť (ve spolupráci s úřadem práce a dalšími aktéry) by mohla mapovat situaci na trhu práce a mohla by být znalostní podporou pro kariérové poradce. Vytvořit /inovovat, nakoupit diagnostické testovací nástroje pro žáky v oblasti klíčových kompetencí a osobnostní charakteristiky.

Vazba na povinná a doporučená opatření (témata) dle Postupů MAP:

Tento cíl dílčím způsobem rozvíjí povinné opatření MAP 3. *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*, přímo rozvíjí doporučené opatření *Kariérové poradenství v základních školách*, dílčím způsobem rozvíjí v oblasti motivace ke studiu technických a přírodovědných oborů a zahájení samostatného podnikání doporučená opatření *Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků* a *Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání (podpora zájmu, motivace a dovedností v oblasti vědy, technologií, inženýringu a matematiky „STEM“, což zahrnuje i EVVO)* a dílčím způsobem rozvíjí i volitelné opatření MAP *Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků*.

Indikátor: počet proškolených výchovných/kariérových poradců, počet nových/inovovaných programů a kurzů DVPP pro výchovné/kariérové poradce, počet vytvořených/inovovaných vzdělávacích/metodických/osvětových materiálů pro výchovné/kariérové poradce, počet vytvořených/inovovaných testovacích diagnostických nástrojů, počet zrealizovaných aktivit regionální sítě v oblasti kariérového poradenství pro ZŠ, počet zapojených subjektů ze strany zaměstnavatelů do aktivit regionální sítě.

4. Referenční rámec

4.1 Cíle MAP vs. povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X - slabá, XX – střední, XXX - silná)

	Povinná opatření			Doporučená opatření			Průřezová a volitelná opatření					
	Předškolní vzdělávání a péče	Čtenářská a matematická gramotnost	Inkluzivní vzdělávání	Rozvoj podnikavosti a iniciativy	Rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství	Rozvoj digitálních kompetencí	Rozvoj kompetencí pro využívání CJ	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí	Rozvoj kulturního povědomí	Investice do rozvoje kapacit ZŠ	Aktivita související se vzděláváním mimo OP VVV, IRDP
SC1.1.1	XXX											
SC1.1.2			XX								XXX	
SC1.1.3	XXX	XX	XX	X	XX		XX	XX	XX	XX		X
SC1.1.4		XX	XX	X	XXX		XX	XX	XX	XX	XX	X
SC1.1.5	XX											XXX
SC1.1.6	XX			XXX						XX		
SC1.2.1	XX											
SC1.2.2	XX	XX	XX	X	X	X						
SC1.2.3	XX	X	XX	X	X	X	X	X	X	X		
SC1.2.4	XX	X	XX	X	X	X	X	X	X	X		
SC1.3.1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SC1.3.2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SC1.4.1	X	X	X	X	X	X						
SC1.5.1	XX		XXX	X								
SC1.5.2			XXX	XX	XX	XXX			XX			
SC1.5.3		X	XXX	XXX	XX	XX	X	X	X	X		X
SC2.1.1			XXX						XXX			
SC2.1.2			XXX						XX			
SC2.2.1			XXX									
SC2.3.1			XXX									
SC2.3.2			XXX									
SC2.4.1			XXX									
SC2.4.2			XXX						XX			
SC2.4.3			XXX	XXX								
SC2.4.4			XXX						XX			
SC2.5.1			XXX						XX			
SC2.5.2			XXX									
SC3.1.1	XXX	XXX	XX									
SC3.1.2		XXX	XX	XX				X	X			
SC3.1.3		XXX	X									
SC3.1.4		XXX										
SC3.2.1	XX	XXX	XX	X				X	X			
SC3.2.2		XXX	XX		XXX							
SC3.2.3		XXX	XX		XXX							
SC3.2.4		XXX			XXX							
SC3.3.1	XXX		XX					XXX				
SC3.3.2		XX	XX					XXX		XX		
SC3.3.3			XX	XX				XXX	X			
SC3.3.4			XX	XX				XXX	X			
SC3.4.1	XXX		XX		XX		XXX					

	Povinná opatření			Doporučená opatření			Průřezová a volitelná opatření					
	Předškolní vzdělávání a péče	Čtenářská a matematická gramotnost	Inkluzivní vzdělávání	Rozvoj podnikavosti a iniciativy	Rozvoj kompetencí v polytechnickém vzdělávání	Kariérové poradenství	Rozvoj digitálních kompetencí	Rozvoj kompetencí pro využívání CJ	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí	Rozvoj kulturního povědomí	Investice do rozvoje kapacit ZŠ	Aktivita související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP
SC3.4.2		X	XX	X	XX		XXX	X				
SC3.4.3	X		XX		XX		XXX					
SC3.5.1	XXX		XX		XXX				X			
SC3.5.2			XX		XXX				X			
SC3.5.3					XXX				X			
SC3.5.4					XXX				X			
SC3.6.1	XXX	X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.2		X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.3		X		XX					XXX	XXX		
SC3.6.4			XX	XX					XXX	XXX		
SC3.7.1	XXX		X						XXX	X		
SC3.7.2			XX						XXX	X		
SC3.7.3									XXX	X		
SC4.1.1	XXX			X	XXX		X					
SC4.1.2			X	X	XXX		X					
SC4.1.3					XXX		X		X			
SC4.1.4				XXX	XX				XXX			
SC4.1.5				XXX	XXX							
SC4.1.6					XXX		X					
SC4.2.1				XXX	X				X			
SC4.2.2				XXX	X				X			
SC4.2.3				XXX	X				X			
SC4.2.4				XXX	X				X			
SC4.2.5				XXX	X				X			
SC4.3.1			XX	X	X	XXX			X			

4.2 Investiční priority

Investiční priority - seznam projektových záměrů pro investiční intervence v SC 2.4 IROP a pro integrované nástroje ITI, IPRÚ a CLLD zpracovaný pro ORP, území MAP Olomouc, ze dne 26. 9. 2016

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbariérovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitálními technologiemi ***		
FZŠ Olomouc, Hálkova 4 IČ 70 631 026 RED IZO: 600 140 181 IZO: 102 308 675	Přístavba odborných učeben	29 652 000	2016-2017	SC 1.1.4 SC 3.5.2 (4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☐	☐
ZŠ a MŠ Olomouc, Svatoplukova 11 IČ 70 631 034 RED IZO: 600 140 644 IZO: MŠ 107 627 132 ZŠ 102 320 128	Vybudování 2 odd. MŠ Svatoplukova – rozšíření kapacity o 50 dětí	19 211 000	2016/2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
	Vybudování odborných učeben, vč. vybavení - rekonstrukce		2016/2017	SC 1.1.4 SC 4.1.1	☐	☐	☒	☐	☐	☐
MŠ Olomouc, Rooseveltova 101 IČ 75 029 651 RED IZO: 600 139 441 IZO: 107 627 183	Rozšíření kapacity MŠ Rooseveltova	7 600 000	2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
ZŠ a MŠ Olomouc, Nedvědova 17 IČ 61 989 851 RED IZO: 600 140 253 IZO: 102 320 004	Vybudování odborných učeben – přístavba ZŠ Přichystalova	35 000 000	2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2 SC 3.5.2	☒	☒	☐	☐	☒	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie -mi ***			
FZŠ Olomouc, Tererovo nám. 1 IČ 70 234 019 RED IZO: 600 140 237 IZO: 102 308 896	Výstavba pavilonu ZŠ a MŠ Helsinská – odborné učebny	17 000 000	2018	SC 1.1.4 SC 4.1.1 SC 3.3.2	☒	☒	☐	☐	☒	☒	
	Rozšíření kapacity MŠ Helsinská o 50 dětí		2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
ZŠ Olomouc, Heyrovského 33 IČ 47 657 022 RED IZO: 600 140 121 IZO: 047 657 022	Vyučování 21. století	1 100 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2 (3.3.2, 3.5.2)	☒	☒	☐	☒	☐	☐	
ZŠ a MŠ Olomouc, Gorkého 39 IČ 75 029 529 RED IZO: 600 141 004 IZO: 102 320 098	Rekonstrukce odborných učeben, vznik učebny cizích jazyků	1 800 000	2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2 SC 3.5.2 SC 4.1.2	☒	☒	☒	☐	☐	☐	
FZŠ a MŠ Olomouc, Holečkova 10 IČ 70 631 000 RED IZO: 600 140 636 IZO: 102 832 561	Navýšení kapacity v MŠ Střední novosadská o jedno odd. pro 25 dětí	4 000 000	2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského 33 IČ 70 631 042 RED IZO: 600 141 071 IZO: MŠ 107 626 608 ZŠ 102 308 730	Rozšíření kapacity MŠ Dvorského 33 o 25 dětí	5 000 000	2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
	Vybudování odborných učeben	1 550 000	2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2 SC 4.1.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***			
MŠ Olomouc, Dělnická 17 IČ 75 029 600 RED IZO: 600 139 263 IZO: 107 626 926	Rozšíření kapacity MŠ U Kovárny, vč. vybavení a úpravy zahrady	3 000 000	2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
ZŠ a MŠ Olomouc- Nemilany, Raisova 1 IČ 75 029 511 RED IZO: 600 140 598 IZO: 102 308 756	Bezbariérové úpravy ZŠ Slavonín rozšířením šaten a bezbar. soc. zař.	2 500 000	2018	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☐	
	Přístavba k budově ZŠ Slavonín – vybudování 2 tříd	5 000 000	2018	SC 1.1.4 SC 4.1.2 SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐	
FZŠ a MŠ Olomouc, 8. května 29 IČ 70 631 018 RED IZO: 600 140 628 IZO: 102 320 071	Bezbariérové úpravy pro ZŠ - výtah	2 500 000	2019	SC 2.1.2 (3.3.2)	☒	☐	☐	☐	☒	☐	
ZŠ a MŠ Olomouc- Holice, Náves Svobody 41 IČ 61 989 631 RED IZO: 600 140 199 IZO: 102 308 705	Bezbariérové úpravy ZŠ – plošina pro tělesně postižené žáky	1 300 000	2019	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☐	
	Vybudování dílen a odborných učeben ZŠ	1 750 000	2019	SC 1.1.4 SC 4.1.2 (3.5.2)	☐	☒	☒	☐	☐	☐	
Statutární město Olomouc IČ 00299308	Centrum prevence hrou	30 000 000	2017-2018	SC 3.5.3	☐	☒	☒	☒	☐	☐	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu: s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc, s.r.o. IČ 28 595 475 RED IZO: 691 001 359 IZO: MŠ 181 019 728 ZŠ 181 015 251	Výstavba alternativní MŠ s waldorfskou pedagogikou	18 600 000	06/2017 – 06/2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☒	
	Výstavba alternativní ZŠ s waldorfskou pedagogikou	40 000 000	2017-2018	SC 1.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	
Církevní MŠ Ovečka Olomouc IČ 71 341 242 RED IZO: 691 002 126 IZO: 181 023 288	Rekonstrukce bytu na oddělení MŠ – kapacita 23 dětí	1 780 000	05 – 07/2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☒	
Česko Britská Mezinárodní ZŠ a MŠ, s.r.o. IČ 27 840 832 RED IZO: 691 001 171 IZO: 181 014 581	Nákup a rekonstrukce objektu na MŠ	15 600 000	11/2016 – 06/2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☒	
PK Office Media Service s.r.o.	Polyfunkční dům – Mateřská škola Olomouc, Horní Lán	19 800 000	2017/2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☒	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
Sdružení D, z.ú. Olomouc, 17. Listopadu 43 IČ 70 865 574	Objekt pro práce se školní a ohroženou mládeží	20 000 000	2017-2018	SC 3.7.3 SC 2.4	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ZUŠ Miloslava Stibora Olomouc, Pionýrská 4 IČ 47 654 279 RED IZO: 600 004 180 IZO: 047 654 279	Vybudování počítačové učebny z půdních prostor	5 000 000	2017	SC 3.4.3 SC 3.6.3	☐	☐	☐	☒	☐	☐
Junák – český skaut, středisko Žlutý kvítek Olomouc, z.s., Rooseveltova 101 IČ 62 335 561	Rekonstrukce a dostavba budovy	7 000 000	2017	SC 3.5.3 (4.1.6)	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Dům dětí a mládeže Neměckého řádu, s.r.o. IČ 01756958	Rekonstrukce prostor pro účely zájmového vzdělávání	20 000 000	2017	SC 1.1.6 (3.4.3, 4.1.6)	☐	☒	☒	☒	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu: s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
Základní a mateřská škola Skrbeň, příspěvková organizace IČ 70 986 215 RED IZO:650 037 260 IZO ZŠ 102 121 044 MŠ 107 627 302	Přístavba dvou učeben ZŠ + zajištění bezbariérovosti+ vybavení, zajištění konektivity	7 400 000	2017	SC 1.1.4 SC 2.1.2 (3.3.2, 3.4.2, 3.5.2, 4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☐	
	Učebna polytechnické výchovy včetně vybavení	3 000 000	2019-2020	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☒	☐	
	Zvýšení kapacity MŠ	5 000 000	2019-2020	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☒	
Základní a mateřská škola Horka nad Moravou, příspěvková organizace IČ 70 981493 RED IZO:650 038 011 IZO 102 320 403	Polytechnické dílny	250 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☒	☐	
	Venkovní environmentální učebna	1 500 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	
	Environmentální třída, výukové učebny - výstavba	250 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	
	Dovybavení učeben – digitální technologie	500 000	2016-2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2	☒	☒	☒	☒	☐	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
Základní a mateřská škola Horka nad Moravou, příspěvková organizace IČ 70 981 493 RED IZO:650 038 011 IZO: 102 320 403	Vybudování nové třídy v pavilonu C (odstranění příčky, rekonstrukce podlahy a rozvodů, vybavení nábytkem)	300 000	2016-2017	SC 1.1.2	☒	☒	☒	☒	☐	☐
	Demolice stávajících přístřešků – skladu náradí k polytechnické výuce a jejich nová výstavba	500 000	2018-2020	SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐
Mateřská škola Štěpánov, Sídliště IČ 70 640 106 RED IZO: 600 139 620 IZO: 107 627 396	Přístavba bezbariérového venkovního výtahu v rámci celkové rekonstrukce vnitřních prostor budovy	2 000 000	2016-2018	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☒
	Rekonstrukce tříd a všech vnitřních prostor budovy MŠ	10 000 000	2016-2018	SC 1.1.1 (1.1.3)	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbariérovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologiemi ***		
Základní škola Štěpánov, příspěvková organizace IČ 70 928 622 RED IZO:600 140 776 IZO: 102 320 616	Bezbariérový výtah – budova 1. stupně ZŠ	550 000	2016-2018	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☐
	Rekonstrukce odborných učeben	230 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2 (3.4.2, 3.5.2, 4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☐	☐
	Vybudování venkovní environmentální učebny	250 000	2016-2020	SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐
MŠ a ZŠ Křelov – Břuchotín IČ 70 996 318 RED IZO: 650 061 357 IZO ZŠ 102 308 250	Dovybavení učeben – digitální technologie	500 000	2016-2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2	☒	☒	☒	☒	☐	☐
Základní a mateřská škola Příkazy, příspěvková organizace IČ 70 983 941 RED IZO: 600 140 580 IZO MŠ 107 627 299 ZŠ 102 308 667	Venkovní přírodní učebna	2 000 000	2016-2018	SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	Dílny polytechnického vzdělávání	1 500 000	2016-2017	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***			
MŠ Hlušovice IČ 75 029 359 RED IZO: 600 138 771 IZO: 107 626 217	Rekonstrukce a inovace MŠ Hlušovice	5 000 000	2017-2020	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
ZŠ a MŠ Dolany IČ 70 983 259 RED IZO: 650 028 465 IZO: MŠ 107 626 357 ZŠ 102 320 250	Rekonstrukce a inovace ZŠ a MŠ Aloise Štěpánka	10 000 000	2017-2020	SC 1.1.4 SC 3.3.2 (3.4.2, 3.5.2, 4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☒	☐	
ZŠ a MŠ Bělkovice- Laštany IČ 70 990 158 RED IZO: 650 041 887 IZO: 102 308 608	Přístavba a nadstavba ZŠ Bělkovice-Laštany se vznikem moderních učeben a jejich vybavení	19 000 000	2017-2019	SC 1.1.4 SC 3.3.2 (3.4.2, 3.5.2)	☒	☒	☐	☒	☐	☐	
MŠ Tověř IČ 71 002 481 RED IZO 600 138 747 IZO 103 480 731	Rekonstrukce a inovace MŠ Tověř	6 500 000	2017-2020	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	
ZŠ a MŠ Bohuňovice IČ 00 849 251 RED IZO: 600 140 962 IZO: MŠ 107 626 209 ZŠ 000 849 251	Rekonstrukce a inovace ZŠ a MŠ Bohuňovice I. (ZŠ)	93 000 000	2017-2020	SC 1.1.4 (3.3.2, 3.4.2, 3.5.2)	☒	☒	☒	☒	☒	☐	
	Novostavba MŠ v Bohuňovicích	53 987 188	2017-2020	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***			
ZŠ a MŠ Hněvotín IČ: 709 859 79 RED IZO: 650 041 275 IZO: 102 320 381	Environmentální učebna	1 000 000	2017	SC 3.5.2 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☐	☐	☐	
	Úprava zahrady pro polytechnickou výchovu	1 000 000	2017	SC 3.5.2 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☐	☐	☐	
	Odborné učebny	2 500 000	2018	SC 3.3.2 (3.4.2, 3.5.2, 4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☐	☐	
	ICT učebna	1 000 000	2018 IROP/ITI	SC 3.4.2	☒	☒	☐	☒	☐	☐	
	Půdní vestavba pro výuku dle ŠVP – bezbariérovost	7 500 000	2018	SC 2.1.2	☒	☒	☒	☒	☒	☐	
ZŠ a MŠ Loučany IČ: 70 985 332 RED IZO: 650 060 547 IZO ZŠ 102 308 438 MŠ 107 626 799	Přírodní venkovní učebna pro ekologickou výchovu (Environ. učebna v prostorách zahrady ZŠ)	1 000 000	2017	SC 3.5.2 (3.3.2, 4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☐	☐	
	Nová počítačovo-jazyková učebna pro ZŠ (vybavení ICT technikou, konektivita, jazykové a didaktické pomůcky, apod.)	1 000 000	2017-2019	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐	
	Zkvalitnění prostředí ve třídách	750 000	2017-2019	1.1.4	☒	☒	☐	☒	☒	☐	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbariérovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologiemi ***		
ZŠ a MŠ Lutín IČ: 70 986 207 RED IZO: 650 023 218 IZO 102 308 659	ZŠ a MŠ bez překážek pro všechny (bezbariérovost školy)	2 000 000	2018	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☐
	Vybavení učeben pro výuku přírodovědných oborů (nové přístroje, laboratorní technika, apod.)	1 000 000	2017 - 2019	SC 1.1.4 SC 3.5.2 (3.4.2, 4.1.2)	☐	☒	☒	☒	☐	☐
	Jazykovo-počítačová učebna (rozvoj jazykové gramotnosti) + samostatná školní knihovna (rozvoj čtenářské gramotnosti, reedukace) + relaxační zóna, prostor pro práci asistenta	1 500 000	2017 - 2019	SC 1.1.4 SC 3.3.2 (3.4.2, 3.5.2, 4.1.2)	☒	☒	☒	☒	☐	☐
	Vybavení učebny a pomůcky pro rozvoj polytechnického vzdělávání	1 000 000	2017	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☒	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***			
MŠ Luběnice IČ 712 940 31 REDIZO 691 004 749 IZO 181 042 967	Venkovní environmentální třída	200 000	2017-2018	SC 3.5.1 (4.1.1)	☐	☒	☒	☐	☒	☐	
ZŠ Náměšť na Hané IČ: 45 238 685 RED IZO: 600 140 261 IZO 045 238 685	Zkvalitnění podmínek pro výuku ZŠ Náměšť na Hané	30 000 000 – 40 000 000	2017-2018	SC 1.1.4	☒	☒	☒	☒	☒	☐	
	Venkovní environ. učebna na I. stupni	2 500 000	2017/2018	SC 3.5.1 (4.1.1)	☐	☒	☒	☐	☒	☐	
	Modernizace učebny ICT se zaměřením na polytechnickou výchovu	1 000 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☒	☐	☐	
	Vybudování specializovaných učeben pro přírodní vědy a dílny	25 000 000	2018/2019	SC 1.1.4 SC 3.5.2	☐	☒	☒	☒	☐	☐	
	Modernizace konektivity, propojení budov škol + bezpečnost budov	1 000 000	2017	SC 3.4.2	☒	☒	☒	☒	☐	☐	
	Rozšíření kapacity ZŠ – vybudování kmenové třídy + vybudování digitální jazykové laboratoře	1 200 000	2017/2018	SC 1.1.2 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☒	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbariérovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitálními technologiemi ***		
MŠ Náměšť na Hané IČ: 45 213 062 RED IZO: 600 139 999 IZO: 045 213 062	Vybudování venkovní environmentální třídy – vzdělávání dětí ve všech rozumových a jazykových dovednostech (Interaktivní tabule apod.)	250 000	2017-2018	SC 3.5.1	☒	☒	☒	☒	☐	☐
	MŠ otevřená pro všechny (bezbariérový přístup – zabezpečení budovy)	1 000 000	2017-2018	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☐
MŠ Senice na Hané IČ: 70 994 528 RED IZO: 600 139 891 IZO: 107 627 957	Interaktivní tabule (podpora rozvoje klíčových kompetencí pro předškolní vzdělávání, seznamování s angličtinou)	120 000	2017	SC 1.1.3 (3.3.1, 3.4.1, 3.5.1)	☒	☒	☒	☒	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***			
ZŠ Senice na Hané IČ: 709 945 10 RED IZO: 600 141 039 IZO: 102 320 560	Modernizace učebny ICT se zaměřením na jazykovou výuku	1 000 000	7-8/ 2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2 SC 3.4.2	☒	☒	☐	☒	☐	☐	
	Vybudování venkovní přírodní učebny	1 800 000	7-8/2019	SC 3.5.2	☐	☒	☒	☐	☐	☐	
	Vybudování biologicko-chemicko-fyzikální laboratoře a modernizace přírodovědné učebny	1 500 000	7-8/2017	SC 1.1.4 (3.5.2)	☐	☒	☐	☒	☐	☐	
	Vybavení učeben 1. stupně moderní didaktickou technikou	250 000	7-8/2017	SC 1.1.4	☒	☒	☒	☒	☐	☐	
	Úprava prostorů školního dvora pro výuku pracovních činností (zeleninová a ovocná zahrada) + bezbariérovost školních budov	4 000 000	7-8/2019	SC 3.5.2 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☐	☒	☐	
	Vybavení školních dílen a žákovské kuchyňky v rámci polytechnické výchovy	1 200 000	7-8/2019	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☒	☒	☒	☒	☐	☐	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
ZŠ Senice na Hané IČ: 709 945 10 RED IZO: 600 141 039 IZO: 102 320 560	Zasíťování budovy školy internetem a zajištění bezpečnosti školních budov	1 000 000	7-8/2017	SC 3.4.2	☒	☒	☒	☒	☐	☐
	Vybudování počítačovo- jazykové učebny na 1. stupni	1 500 000	7-8/2019	SC 1.1.4 (3.3.2, 3.4.2)	☒	☒	☒	☒	☐	☐
	Vybudování přírodovědné učebny pro environmentální výchovu	6 000 000	2017/2018	SC 1.1.4 (3.5.2)	☐	☒	☒	☒	☐	☐
	Vybudování venkovní přírodovědné stezky – 1. stupeň	800 000	7/8/2019	SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***			
ZŠ a MŠ Slatinice IČ: 70 998 400 RED IZO: 650 031 008 IZO MŠ 107 627 311 ZŠ 102 320 586	Vybudování oddělení a rozšíření kapacity MŠ Slatinice	18 000 000	2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☒	☒	☒	
	Vybavení kmenových učeben dle požadavku ŠVP + bezbariérovost budov	2 200 000	2018	SC 2.1.2 SC 1.1.4	☒	☒	☒	☒	☒	☐	
	Jazyková laboratoř	1 000 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐	
	Vestavba na terase - přístavba učeben pro přírodní vědy	5 000 000	2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2 SC 4.1.2	☒	☒	☒	☒	☐	☐	
MŠ Ústín IČ: 70 983 763 RED IZO: 600 139 689 IZO 107 627 507	Zvýšení kapacity mateřské školy o jedno oddělení včetně úpravy školní zahrady (prožitkové učení na školní zahradě)	9 180 000	2017	SC 1.1.1	☐	☒	☒	☒	☒	☒	
	Venkovní environmentální třída	250 000	2017	SC 3.5.1	☐	☒	☒	☐	☐	☐	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbariérovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologiemi ***		
ZŠ a MŠ Těšetice IČ: 71 005 790 RED IZO: 650 037 430 IZO 102 320 713	Učebna environmentální výchovy (učebna přírodních věd) + Řekni mi, co čteš, já ti řeknu, kdo seš. (školní knihovna v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti)	1 200 000	2017/2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2 SC 3.1.2	☒	☐				
	Kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem (učebna cizích jazyků)	1 000 000	2019	SC 1.1.4 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐
	Učebna 21. století (učebna ICT)	1 000 000	2018	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐
	Jídlo, základ života (žákovská kuchyňka, rozvoj polytechnického vzdělávání)	1 500 000	2017	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					Bezbariérovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP						
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitálními technologiemi ***			
ZŠ a MŠ Dub nad Moravou IČ: 70 987 025 RED IZO: 650 044 266 IZO: MŠ 107 626 454 ZŠ 102 320 322	Zkvalitnění prostředí v ZŠ a MŠ Dub nad Moravou I	7 000 000	2017-2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2 SC 4.1.2	☒	☒	☐	☒	☐	☐	
	Zkvalitnění prostředí v ZŠ a MŠ Dub nad Moravou II	1 500 000	2019-2020	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐	
	Zkvalitnění prostředí v ZŠ a MŠ Dub nad Moravou III (přístavba)	3 000 000	2019-2020	SC 1.1.4 SC 3.5.2 SC 4.1.2	☐	☒	☒	☐	☐	☐	
ZŠ a MŠ Majetín IČ 75 029 464 RED IZO: 600 140 431 IZO 102 308 411	Zkvalitnění prostředí v ZŠ Majetín	14 000 000	2017-2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐	
ZŠ a MŠ Kožušany – Tážaly IČ: 70 990 166 RED IZO: 650 060 741 IZO: MŠ 107 626 616 ZŠ 102 308 357	Zkvalitnění prostředí v ZŠ a MŠ Kožušany – Tážaly (venkovní učebny)	1 500 000	2017-2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐	
MŠ Velký Týnec IČ 73 184 926 RED IZO: 600 139 921 IZO 107 627 981	Zvýšení kapacity v MŠ Velký Týnec	6 000 000	2017-2018	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒	

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:					
					s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
ZŠ Milady Petřkové, Velký Týnec IČ: 47 654 546 RED IZO: 600 140 113 IZO 047 654 546	Bezbariérovost v ZŠ Velký Týnec	5 000 000	2019	SC 2.1.2	☐	☐	☐	☐	☒	☐
	Praktické vzdělávání v ZŠ Velký Týnec	1 000 000	2019-2020	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐
	Navýšení kapacity v ZŠ Velký Týnec	50 000 000	2018-2020	SC 1.1.2	☐	☐	☐	☐	☐	☒
	Polytechnické a jazykové učebny	5 000 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.3.2 SC 4.1.2	☒	☐	☒	☒	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu: s vazbou na klíčové kompetence IROP				Bezbarié- rovost školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
MŠ Bukovany IČ 70 989 389 RED IZO: 600 139 212 IZO 107 626 870	Rozšíření kapacity MŠ Bukovany	1 200 000	2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
ZŠ Hlubočky-Mariánské Údolí IČ 70982031 RED IZO: 600 140 571 IZO 102 308 641	Modernizace PC učebny v ZŠ Hlubočky – Mariánské Údolí	500 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 3.3.2 SC 3.5.2	☒	☒	☐	☒	☐	☐
ZŠ Hlubočky IČ: 70 982 040 RED IZO: 600 140 709 IZO 102 320 357	Modernizace PC učeben v ZŠ Hlubočky	1 440 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 3.5.2	☐	☒	☐	☒	☐	☐
Masarykova ZŠ a MŠ Velká Bystřice IČ 60 780 843 RED IZO: 600 140 164 IZO: MŠ 107 627 973 ZŠ 060 780 843	Vybudování čtenářského/ cizojazyčného klubu v ZŠ Velká Bystřice	1 800 000	2017-2018	SC 1.1.4 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☐	☐	☐
	Vybudování venkovní přírodní učebny v ZŠ Velká Bystřice	750 000	2017	SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	Stavební úpravy a rekonstrukce učebny informatiky	1 680 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 3.3.2 SC 3.5.2	☒	☒	☐	☒	☐	☐
	Mobilní učebna a vybavení	800 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.4.2	☒	☒	☐	☒	☐	☐
	Vybudování jazykové učebny	2 200 000	2017	SC 1.1.4 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐
	Obnova vybavení dílů	700 000	2017	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐

Identifikace školy, školského zařízení či dalšího subjektu Název: IČO: RED IZO: IZO:	Název projektu:	Očekávané celkové náklady na projekt v Kč	Očekávaný termín realizace projektu (od – do)	Soulad s cílem MAP*	Typ projektu:				Bezbarié- rovost školy, školského zařízení ****	Rozšiřování kapacit kmenových učeben mateřských nebo základních škol *****
					s vazbou na klíčové kompetence IROP					
					Cizí jazyk	Přírodní vědy **	Technické a řemeslné obory **	Práce s digitál. technologie- mi ***		
Masarykova ZŠ a MŠ Velká Bystřice IČ 60 780 843 RED IZO: 600 140 164 IZO: MŠ 107 627 973	Přístavba oddělení MŠ v podkroví	21 514 000	2016	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
MŠ Doloplazy IČ 70 989 401 RED IZO: 600 138 852 IZO 107 626 365	Rozšíření kapacity MŠ Doloplazy	7 600 000	2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
MŠ Mrsklesy IČ 75 026 619 RED IZO: 600 139 085 IZO 107 626 705	Rozšíření kapacity MŠ Mrsklesy	8 600 000	2017	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
ZŠ a MŠ Velký Újezd IČ 75 027 640 RED IZO 650 056 019 IZO MŠ 107 627 680 ZŠ 102 320 896	Rozšíření kapacity MŠ Velký Újezd	7 200 000	2016	SC 1.1.1	☐	☐	☐	☐	☐	☒
	Stavební úpravy a vybavení učebny polytechniky v ZŠ Velký Újezd	700 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 4.1.2	☐	☐	☒	☐	☐	☐
	Modernizace učeben přírodních věd v ZŠ Velký Újezd	600 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 3.5.2	☐	☒	☐	☐	☐	☐
	Modernizace vybavení PC učebny, zajištění vnitřní konektivity a pořízení mobilní jazykové učebny v ZŠ Velký Újezd	1 300 000	2016-2018	SC 1.1.4 SC 3.4.2 SC 3.3.2	☒	☐	☐	☒	☐	☐

Pozn.: zaškrtněte typ projektu, který byl pro příslušnou školu, školské zařízení či další subjekt identifikován jako prioritní pro investiční intervence z IROP; lze zaškrtnout více možností;

* uveďte číslo cíle/cílů

** Definice bude součástí dokumentace k příslušné výzvě vyhlášené v rámci IROP.

*** schopnost práce s digitálními technologiemi bude podporována pouze ve vazbě na cizí jazyk, přírodní vědy, technické a řemeslné obory;

**** bezbariérovost je relevantní vždy, pokud by chtěla škola či školské zařízení realizovat samostatný projekt na bezbariérovost, musí zde být zaškrtnuto;

***** rozšiřování kapacit kmenových učeben základních škol je možné pouze v odůvodněných případech ve správních obvodech ORP se sociálně vyloučenou lokalitou.

Schválil řídicí výbor MAP jako aktuální platnou verzi k 26. září 2016¹

V Olomouci dne 26. září 2016

Podpis předsedy řídicího výboru MAP

¹ Dokument bude platný do té doby, než bude na ŘO IROP doručena případná aktualizace schválena ŘV MAP. Aktualizace je možná 1x za 6 měsíců.

